

ÅRSMELDING 2017

// UNIVERSITETET I BERGEN

INNHOOLD

STYRETS BERETNING	4
INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	8
ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	12
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	13
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	23
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	27
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem	31
STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	38
Overordnet vurdering av internkontroll	39
Sikkerhet og beredskap	40
Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering	42
Panoramastrategi	42
Læringer	43
Likestilling og diskriminering	44
Samordning mellom universiteter og helseforetak	45
VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	46
Planer for virksomheten og styringsparametere for 2018	47
Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	48
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	52
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	53
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem	55
Plan for tildelt bevilgning 2018	56
Større byggeprosjekter	57
ÅRSREGNSKAP 2017	62
Ledelseskommentarer	63
Regnskapsprinsipper	66
Resultatregnskap	69
Balanse	70
Noter	72
Likviditet- kontantstrømanalyse	94
Oppstilling av bevilgningsrapportering	95

STYRETS BERETNING

Forskning, utdanning, innovasjon og formidling er universitetets hovedoppgaver, og høy kvalitet, faglig bredde og mangfold er fundamentet. Universitetet i Bergen er et internasjonalt forskningsintensivt universitet, der all aktivitet er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier.

2017 var valgår ved UiB. Rektor Dag Rune Olsen fikk fornyet tillit. Margareth Hagen er nyvalgt prorektor. Viserektorene Robert Bjerknes og Oddrun Samdal fortsetter i sine posisjoner, mens Annelin Eriksen inntreier i en nyopprettet funksjon som viserektor for globale relasjoner. Sju av universitetets fakulteter fikk ny ledelse.

Oppfølgingen av UiBs strategi for 2016–22 – «Hav, Liv, Samfunn» – gjennom en nyorganisering av UiBs tre satsingsområder og utviklingen av kunnskapsklynger, har hatt særlig prioritet i 2017. Det er nedsatt egne styringsgrupper med representasjon fra alle fakultet for å følge opp de tre satsingsområdene.

Høsten 2017 åpnet medieklyngen Media City Bergen (MCB). UiB tilbyr seks nye medieutdanninger og driver en rekke forsknings- og innovasjonsprosjekter i samarbeid med bedriftene i MCB. Samlokalisering av mediebedrifter, teknologiselskap, forskning og utdanning gjør medieklyngen unik i sitt slag.

Vestfløyen på Geofysen åpnet i 2017. Denne skal bli sentrum i en klimaklynge som samler forskere fra blant annet UiB, Nansensenteret og Bjerknessenteret. For helseklyngen planlegges byggestart i 2018. Innenfor universitetets satsingsområder åpnet også K.G. Jebsen-senter for dyphavsforskning, og Senter for klima og energiomstilling (CET).

Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) ble en del av UiB fra 1. januar 2017. Ved å samle KHiB og Griegakademiet har UiB fått et nytt Fakultet for kunst, musikk og design. Det nye fakultetet får et eget

kunstnerisk ph.d.-program. UiB har med dette blitt et kraftsenter for kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og utdanning, som også vil styrke Bergens posisjon som kulturby. Høsten 2017 flyttet to av instituttene ved fakultetet inn i et nytt signalbygg, tegnet av Snøhetta.

En masterplan for areal er vedtatt av universitetsstyret. Planen legger opp til en omfattende satsing på nybygg og rehabilitering ved UiB fram mot 2040. Ambisjonen er å utvikle bygg med gode arbeidsplasser, og som samtidig støtter opp om strategiske satsinger og møter nye krav fra Kunnskapsdepartementet.

Indikatorrapporten 2017 slår fast at norsk forskning stadig oftere blir sitert internasjonalt, og at UiBs forskere er de mest siterte i Norge. Dette er gledelig med tanke på at siteringer er et uttrykk for forskningens gjennomslagskraft. Utvikling av verdensledende miljøer er en sentral målsetting for UiB. I 2017 er UiB tildelt fire nye ERC-stipend. UiB fikk også et nytt Senter for fremragende forskning, Centre for Early Sapiens Behaviour. Senteret har sitt tyngdepunkt i arkeologien, men skal arbeide tverrfaglig for å finne nye svar på hvordan mennesket levde og utviklet seg for 100 000 til 50 000 år siden.

222 kandidater avla sin doktorgrad. UiBs nye karriereprogram for yngre forskningstalenter, Momentum, ble lansert i september 2017.

Med nær 10 500 førsteprioritetssøkere ble det i 2017 satt ny rekord i antall søkere til UiB. Høsten 2017 var det registrert 16 884 ordinære studenter ved UiB, en økning på 856 fra 2016. Det ble avlagt 11 891 årsheter studiepoeng, en økning på ca. 900 fra 2016. Antall kandidater økte fra 2571 i 2016 til 2908 i 2017. Frafallet i studiene er imidlertid fortsatt høyt. Av studentene som startet sine gradstudier høsten 2016 var vel 75 % fortsatt studenter høsten 2017.

UiB har mange dyktige undervisere. I 2017 fikk to av dem priser fra Olav Thon Stiftelsen for fremragende undervisning. Det matematisk-naturvitenskaplige fakultet innførte en ny meritteringsmodell for god undervisning, og ga fem undervisere status som meritterte.

UiB er nasjonalt ledende på digitalisering. Alle eksamener som kan digitaliseres er nå digitalisert, og det er etablert en læringslab ved MCB. Laben skal bistå undervisere i pedagogisk bruk og utvikling av studentaktiverende læringsverktøy. Studentene gir i stor grad uttrykk for at de studerer ved det studieprogrammet de helst vil tilhøre, og vel 80 % av masterkandidatene vurderer utdanningen som relevant for arbeidslivet. Studentene er imidlertid ikke så fornøyd med læringsmiljøet. Minst fornøyd er de med muligheter for medvirkning til undervisningen.

UiBs nye servicesenter, Internasjonalt senter, ble åpnet i 2017. Senteret skal styrke tjenestene til inn- og utreisende ansatte og studenter, og være en pådriver for internasjonalt samarbeid.

UiB startet i 2017 arbeidet med å utvikle en Kina-strategi. Som et ledd i dette arbeidet ble Norwegian China Law Centre ved Det juridiske fakultet etablert. Senteret skal utvikle og koordinere aktiviteter knyttet til Kina ved fakultetet, og også gi støtte og råd til andre enheter og forskere som ønsker å samarbeide med kinesiske universiteter.

I 2017 er det åpnet et nytt senter for forskning og rådgivning om bærekraftig hav: Centre for Sustainable Global Ocean Governance and Research.

Utviklingen i UH-sektoren krever god lederkompetanse på alle nivåer i organisasjonen. Universitetet må håndtere stadig voksende konkurranse og kompleksitet, mens det stilles stadig større krav til de ansatte. Derfor er et godt og inkluderende arbeidsmiljø og en god lederkultur vesentlig for å lykkes. Høsten 2017 markerte oppstarten for et instituttlederforum som skal styrke instituttledernes kompetanse. Dette forumet er også en viktig arena for erfaringsutveksling på tvers av fakultetene.

Å redusere omfanget av midlertidige stillinger er høyt prioritert. Totalt er andel midlertidige undervisnings- og forskerstillinger redusert fra 24,8 % i 2016 til 21 % i 2017, når det korrigeres for åremålstilsetninger. Samtidig er antall faste forskerstillinger økt fra 15 i 2016 til 35 i 2017. Antall lærlinger er firedoblet siden 2015, og Kommunal- og moderniseringsdepartementet kåret UiB til årets beste statlige lærlingbedrift i 2017.

I januar 2017 ble en død hval med magen full av plast funnet på Sotra. Funnet vakte stor oppsikt, og førte til et enormt engasjement mot forsøpling av havet over hele verden. Utstillingen om hvalen ga besøksrekord ved Universitetsmuseet, og «plasthval» ble et av de mest brukte nyordene i 2017.

I august ble det gjort et innbrudd på Universitetsmuseet, og rundt 400 uvurderlige gjenstander, hovedsakelig fra vikingtiden, ble stjålet. I ettertid har de fleste gjenstandene kommet til rette, men mange av dem har dessverre fått store skader. Viktige gjenstander er fortsatt savnet. Innbruddet er fulgt opp med en omfattende gjennomgang av sikkerhetssituasjonen ved alle universitetets samlinger. Det ble iverksatt strakstiltak for å sikre samlinger ved museet, og mer langsiktige tiltak for å hindre at noe lignende skal kunne skje igjen.

Et nytt forskningsselskap med vel 900 ansatte, NORCE, er etablert med virkning fra 1. januar 2018. Selskapet er blitt til gjennom en fusjon mellom Bergensbaserte Uni Research AS og Christian Michelsen Research AS, IRIS AS med hovedsete i Stavanger og Sørlandets Agderforskning AS og Teknova AS. Det nye forskningsselskapet skal ha en tydelig profil mot anvendt forskning, med innovasjon, verdiskaping og omstilling i privat og offentlig sektor på Vestlandet som viktige satsingsområder.

Universitetets totale inntekter var 4,7 mrd. kroner. Av dette utgjør bidrags- og oppdragsinntekter (BOA) 936 mill. kroner. BOA-aktiviteten økte med om lag 77 mill. kroner fra 2016. Økningen i EU-inntekter på 32 % er spesielt gledelig og UiB ligger på topp blant de norske universitetene når det gjelder suksessrate på prosjekter gjennom programmet Horisont 2020.

PLANER OG AMBISJONER 2018

Universitetets strategi 2016–2022 – «Hav, Liv, Samfunn» setter rammer for universitetets prioriteringer i 2018. Dette innebærer en videreføring av satsingen på områdene marin forskning, globale samfunnsutfordringer og klima og energiomstilling. Samtidig skal breddeuniversitetets unike muligheter for faglig mobilisering, fordypning og samarbeid på tvers av faggrenser utnyttes. Målsettingen er at alle fakultet skal ha fagmiljø av internasjonal høy kvalitet.

Siden strategien ble vedtatt i 2015 er det skjedd betydelige institusjonelle endringer, store nasjonale reformer, formelle endringer i universitetets rammebetingelser, økt fokus på digitalisering og en rekke nye ambisiøse nasjonale og internasjonale målsettinger. Universitetet har også fått et nytt fakultet. På den bakgrunn legges det opp til en revidering av strategien i 2018, med fokus på virkemidler og delmål. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, globale samfunnsutfordringer, Humaniorameldingen og kvalitetsmeldingen utgjør sentrale rammebetingelser for arbeidet.

FNs bærekraftsmål blir også et viktig moment i revisjonen av strategien.

UiB har fulgt opp Humaniorameldingen gjennom en strategisk avsetning i budsjettet for 2018. Et eget strategidokument skal legge til rette for styrket strategisk satsing på humaniora ved UiB.

Et godt læringsmiljø er avgjørende for studentenes læringsutbytte og for den samlede utdanningskvaliteten ved UiB. Utvikling av gode læringsmiljøer krever både pedagogisk tilrettelegging og prioritering av støttefunksjoner. Det skal særlig satses på digitalisering av undervisningen og digital arbeidsflyt for vurderingsarbeidet, tettere oppfølging av studentene, meritteringsordninger og økt internasjonalisering. En ny handlingsplan for etter- og videreutdanning vil legge føringer for universitetets bidrag til ambisjonene om livslang læring. Arbeidet med innovasjon i utdanningen vil styrkes gjennom etablering av egne emner i innovasjon og entreprenørskap og ved at det settes av egne arealer til studentinkubasjon, i tett samarbeid med BTO og studentorganisasjonen StartUiB.

Bergen, 15.02.2018

Dag Rune Olsen
rektor

Jørgen Melve

Bjørn Østbø

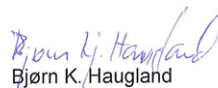
Katja Løvik

Kjersti Fløttum

Hanne Foss Hansen

Bjørn K. Haugland

Vegard Fosso Smievoll

Alf Erling Risa

Marianne Møgster

Erik A. Hanson

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Forskning, utdanning, formidling og innovasjon er universitetets hovedoppgaver. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes, på veien mot et bærekraftig globalt samfunn. UiB skal utforske, utdanne, utvikle og utfordre.

UiB er underlagt Kunnskapsdepartementet, og universitetsstyret er UiBs øverste organ. Styret har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonen drives effektivt og i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Rektor er styrets leder og universitetsdirektøren styrets sekretær.

Kjernevirksomheten er konsentrert rundt syv fakultet, Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket.

Faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. Samtidig videreføres universitetets strategiske forskningsfelt innen det marine, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer. Satsingsområdene skal gi målretting og tverrfaglig

Universitetet i Bergen

Grunnlagt 9. april 1946, åpnet i 1948, med utgangspunkt i Bergen Museum fra 1825

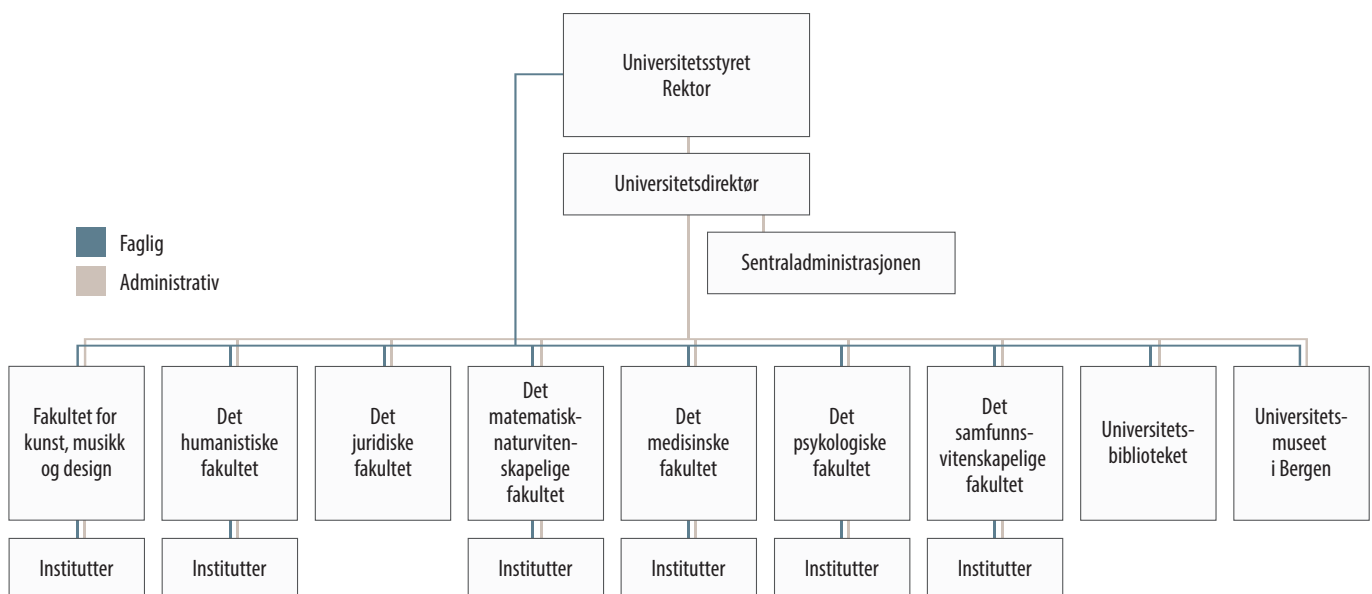
Universitetsstyret er det øverste organet ved UiB. Rektor er Dag Rune Olsen. Universitetsdirektør er Kjell Bernstrøm.

Antall årsverk: 3830

Antall registrerte studenter: 16 884

samarbeid inn mot disse tre områdene og være en viktig del av UiBs utvikling av fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer på områder der UiB både har historiske, faglige og strategiske fortrinn.

Universitetets forskningsresultater de siste årene viser at satsingen på kvalitet har gitt resultater i form av publikasjoner, doktorgrader, ERC-stipender og

Figur 1. Organisasjonskart UiB. I årsmeldingen vil følgende forkortelser bli brukt: **KMD**: Fakultet for kunst, musikk og design. **HF**: Det humanistiske fakultet. **JUS**: Det juridiske fakultet. **MN**: Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. **MED**: Det medisinske fakultet. **PSYK**: Det psykologiske fakultet. **SV**: Det samfunnsvitenskapelige fakultet. **UM**: Universitetsmuseet i Bergen

andre forskningsprosjekter av høy kvalitet. I 2017 er UiB tildelt 4 nye ERC-stipend og ett nytt Senter for fremragende forskning. Gjennom Marie Curie-programmet er UiB tildelt 7 stipend.

Høsten 2017 var det registrert 16 884 ordinære studenter ved UiB, en økning på 856 fra 2016. Samtidig har det vært en betydelig vekst både i avlagte studiepoeng og i antall grader. I 2017 ble det avlagt 11 884 årsenheter studiepoeng og 2914 grader. Tilsvarende tall i 2016 var 10 951 og 2571.

Ved UiB ble det avlagt 222 doktorgrader i 2017, en nedgang på 5 kandidater sammenliknet med 2016. Om lag 37 % av de nye doktorene er utenlandske. Den høye andelen utenlandske doktorer bidrar til å synliggjøre UiB som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet.

De siste årene har det vært vekst i antall ansatte og i 2017 utgjør antall ansatte 3830 årsverk. Om lag 51 % av disse var kvinner.

Universitetets inntekter var 4,68 mrd. kroner. Av dette 936 mill. kroner bidrags- og oppdragsinntekter (BOA), en økning på ca. 70 mill. kroner fra 2016.

Tabell 1. Noen nøkkeltall for Universitetet i Bergen

	2015	2016	2017	Endring
Studenter høst	15 462	16 028	16 884	856
Avlagt 60- studiepoengsenheter*	10 711	10 951	11 884	933
Publikasjoner*	3 058	3 223		-3 223
Doktorgrader	246	227	222	-5
Inntekter (i mill. kroner)	4 331	4 237	4 676	439
Årsverk	3 625	3 683	3 830	147
andel kvinner	51 %	52 %	51 %	0

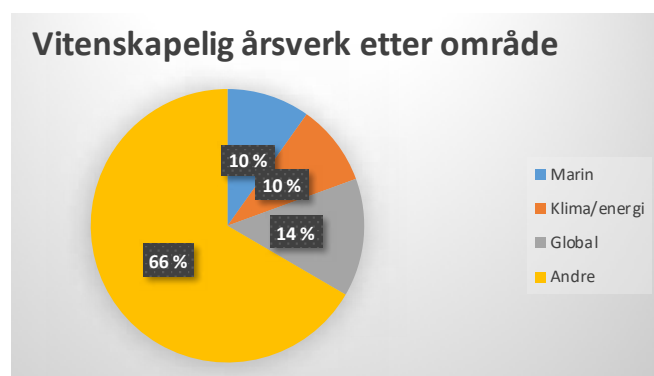
* Tall for publikasjonspoeng er ikke klar før 1. april. Tallene for 2014 gjelder gammel/ny modell

Våren 2017 ble ressursinnsats fra UiBs vitenskapelige stab innenfor de strategiske områdene kartlagt. Kartleggingen er basert på fakultetenes og instituttenes vurdering av hvor stor andel av de vitenskapelige ansattes tid som brukes inn mot satsingsområdene sammenliknet med andre områder. Kartleggingen er ment å gi en indikasjon på nåværende nivå og skal brukes til å følge opp utviklingen i årene fremover.

Tabell 2. Vitenskapelig årsverk etter områder

Vit. årsverk fordelt på områder	Marin	Klima-/Energi	Global samf. utf.	Delsum satsing	Andre områder	Sum	Andel satsing
HF	3	11	33	47	247	293	16 %
MN	152	153	6	310	324	635	49 %
MED	-	-	109	109	421	530	21 %
SV	1	23	52	75	161	236	32 %
JUS	3	2	8	13	72	84	15 %
PS	6	3	79	88	87	175	50 %
KMD	1	5	8	14	66	80	18 %
Sarsenteret	37	-	-	37	-	37	100 %
UM	5	6	-	11	28	39	28 %
Sum	207	203	295	705	1 406	2 111	33 %

Kartleggingen viser at i overkant av 700 forsknings- og undervisningsårsverk arbeider med forskning som kan defineres innenfor de tre satsingsområdene. Marin og klima-/energiomstilling har vel 200 årsverk hver, mens globale samfunnsutfordringer har nær 300 årsverk. Det legges således betydelig ressursinnsats inn i de strategiske satsingsområdene. Samtidig brukes $\frac{2}{3}$ av UiBs faglige ressurser på arbeid og utvikling av universitetets andre fagområder.

Figur 1. Vitenskapelig årsverksinnsats etter områder

Det viser hvordan UiB sikrer både såkalt spissing og bredde gjennom sin strategi. I 2018-budsjettet sikres hvert av satsingsområdene en koordinerende funksjon slik at det skal finnes en fagdirektør og en andel administrativ ressurs ved hvert område. Dette skal bidra til å utvikle satsingsområdene videre.

Totalt inntekter i 2017 er 4,7 mrd. kroner, hvorav bidrags- og oppdragsinntekter (BOA) utgjør 936 millioner. Den største bidragsyteren når det gjelder BOA-inntekter er Forskningsrådet, med 445 mill. kroner.

Tildeling fra KD i 2017: 3,4 mrd. kroner

Over 200 UiB-studenter er nå på plass i Media City Bergen. Foto: Eivind Senneset

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING

UTDANNING

Universitetet i Bergen har som hovedmål for utdanningen å tilby internasjonalt anerkjent forskningsbasert utdanning, med høy faglig kvalitet og vekt på danning, kritisk refleksjon og etisk bevissthet. Å være utdannet ved Universitetet i Bergen skal være et kvalitetsstempel. Universitetet skal tilby den beste forskningsbaserte utdanningen i Norge og utmerke seg ved å ha en sterk forankring i en europeisk universitetstradisjon.

I 2016–2017 ble det gjennomført endringer i UH-loven, kvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften. I tillegg kom Stortingsmelding nr. 16 (16–17) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* i januar 2017. Disse dokumentene legger viktige premisser for arbeidet med utdanningskvalitet framover. For å følge opp forskriftsendringer og Stortingsmeldingen er det utarbeidet en handlingsplan for *kvalitet i utdanning* (vi lærer) som ble vedtatt av styret våren 2017. Planen presiserer delmål, ansvar og tidsrammer innenfor fire innsatsområder:

- UiBs studieprogram skal ha høy kvalitet, være relevante og forskningsbaserte
- Studenter og ansatte som likeverdige deltakere i læringsfellesskap
- Utdanningsledelse
- Gode system og infrastruktur

Store deler av det universitetspedagogiske tilbudet har i 2017 vært knyttet til bruk av digitale verktøy i undervisning og læring. Utviklingsarbeidet er koblet til DigUiB-programmet, aktualisert gjennom utvidet bruk av den nye læringsplattformen Mitt UiB.

Med støtte fra Norgesuniversitet, startet prosjektet Teaching and learning in the digital age (TALIDA) i januar 2017. Prosjektet har rekruttert 33 emneansvarlige fra hele UiB som skal redesigne mer enn 20 emner for å få bedre sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelser, arbeids- og vurderingsformer. Deltakerne tar i bruk nye digitale verktøy for å tilpasse undervisning til læringsutbytte, og prosjektet tar mål av seg å evaluere i hvilken grad endringer i emnedesign fører til økt læring.

Den nye Lærings- og formidlingslab i MCB knytter sammen ressurspersoner med ulik bakgrunn og kompetanse. Sammen skal de arbeide for å utvikle digitale læringsressurser og audiovisuelle produksjoner for undervisning og formidling i samarbeid med fagmiljøene.

Gjennom DigUiB-programmet har UiB i perioden 2015–2017 gjort et grunnlagsarbeid for digitalisering av undervisning og formidling ved UiB. I 2017 er UiB ledende i sektoren innen digitale lærings- og formidlingsformer. DigUiB hadde tre hovedprosjekter og mål i perioden; 100 % digitalisering av skoleeksamen, en ny, digital læringsplattform for universitetet og å etablere en lærings- og formidlingslab i kunnskapsklyngen Media City Bergen. Ved utgangen av 2017 har programmet levert på alle disse målene.

Universitetet i Bergen og Norgesuniversitetet inviterte i november 2017 til en nasjonal konferanse om digitalisering i universitets- og høyskolesektoren. Konferansen ble åpnet av kunnskapsministeren og omfattet temaer knyttet til digitalisering av undervisning, vurdering og formidling,

nasjonale føringer og rammeverk, institusjonelle støttestrukturer, digitale verktøy som støtte for studentaktive læringsformer og digital kompetanse og arbeidslivsrelevans i studieprogrammene. Over 120 ledere og beslutningstakere i faglig og administrativ linje på både institusjons-, fakultets- og instituttnivå samlet seg i Bergen og fikk også anledning til å besøke Media City Bergen.

Våren 2017 ble fem undervisere ved MN-fakultetet tildelt status som Fremragende underviser. UiB var med det den første institusjonen i Norge som opprettet en meritteringsordning for undervisning. Ordningen skal videreføres til alle fakultetene og i 2017 ble det satt av midler til å videreutvikle tiltakene ved de andre fakultetene.

Utforming av mentorordninger er fortsatt på et utprøvningsnivå på alle fakulteter ved UiB. Fakultetene har ulik praksis og erfaringsgrunnlag med tanke på hva som fungerer bra, og ulike modeller blir derfor brukt ved fakultetene. I 2017 er det foretatt en kartlegging av ulike typer mentorordninger både nasjonalt og internasjonalt. Formålet er å vurdere felles mal for modell.

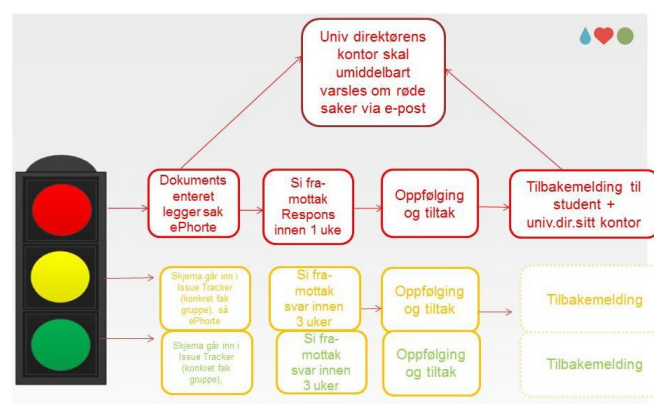
UiB inngikk i 2017 en samarbeidsavtale med IBM om teknologiutvikling og innovasjon. Gjennom deltakelse i innovasjonsprosjekt, bachelor- og masteroppgaver vil studentene få utnyttet sin kunnskap og bidra til teknologiutvikling. Avtalen skal gjøre IBMs teknologi for kunstig intelligens tilgjengelig på UiBs læringsplattformer og åpner for at studentene skal kunne delta i innovasjonsprosjekt med IBM og IBM sine kunder.

Nye bibliotek kom på plass som en del av et større læringsssenter på fakultetene. Bibliotek for medisin er samlokalisert med fakultetets ferdighetssenter. Nytt bibliotek for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet åpner tidlig 2018. Det nye biblioteket for fakultetet for kunst, musikk og design ble integrert i Universitetsbiblioteket. Universell utforming var en viktig premiss i design av arealet.

Et viktig tiltak i handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet for 2016–2019 er etableringen av en

nettbasert løsning der studenter skal kunne melde fra om hendelser vedrørende det psykososiale læringsmiljøet. I løpet av 2017 er det arbeidet med å innføre Si Fra-systemet, som ble tatt i bruk fra 3. januar 2018. Dette er et todelt prosjekt. En hoveddel er et digitalt verktøy som studenter kan bruke for å melde fra om

- Forhold som er sterkt kritikkverdige (røde saker)
- Forhold som må forbedres (gule saker)
- Forhold som er positive og fortjener ros (grønne saker)

Det andre hovedelementet er å etablere og gi opplæring til faste mottaksgrupper ved fakultetene. Disse skal ha hovedansvaret for å følge opp saker som kommer inn.

Tabell 3 gir en oversikt over resultater innenfor universitetets utdanningsvirksomhet.

Tabell 3. Nøkkeltall utdanning

	2014	2015	2016	2017	Endring 16-17
Primærsøkere	8 452	8 918	9 775	10 450	675
Kvalifiserte førstvalgssøkere	7422	7891	8793	9511	718
Nye studenter	4 775	5 220	5 793	5 824	31
Registrerte studenter høst	14 790	15 462	16 027	16 884	857
Antall studieprogram SO	95	102	122	106	-16
Antall studieprogram, master	70	85	90	87	-3
Avlagte 60- studiepoengsenheter	10 127	10 711	10 951	11 884	933
Studiepoeng/ student	41,1	41,6	41,0	42,2	1
Utvexlingsstudenter	1 615	1 712	1 929	1 889	-40
Kandidattall*	2 509	2 587	2 571	2 909	338

* Inkluderer programmer ved tidligere KHIB

Økningen i antall primærsøkere, nye studenter og antall førstegangsregistrerte studenter fortsetter i 2017. Antall tilbudte studieprogram er på om lag samme nivå som i 2016.

Studentopptaket via Samordna opptak har økt de siste årene. Det samme gjelder avlagte studiepoeng. I 2017 er også antall grader økt. 2909 studenter har avlagt sin grad ved UiB i 2017, 338 flere enn i 2016. Om lag 340 årsenheter studiepoeng og 137 grader av økningen skyldes at tidligere KHiB nå er en del av UiB.

Mens opptaket på lavere grads studier og integrerte programmer har økt de siste årene, er opptaket til 2-årige mastergradsprogrammer relativt stabilt. For å utnytte masterplassene mer effektivt, legges det opp til en sentralisering av opptaket fra høsten 2018. For øvrig er UiB positive til at også masteropptaket blir en del av Samordna opptak. Dette vil gi potensielle kandidater bedre oversikt over muligheter ved landets læresteder, og øke bredden i søkergrunnet.

NOEN FORSKNINGRESULTATER I 2017

Graver i fortiden

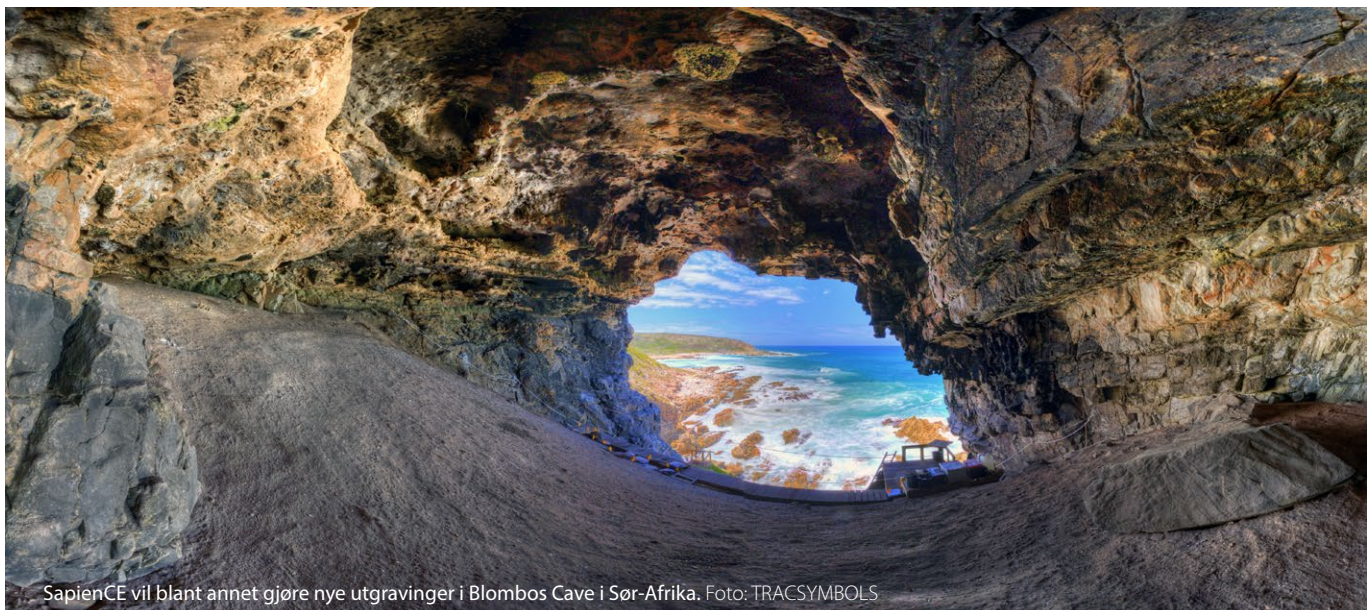
I mars ble det klart at Universitetet i Bergen fikk et nytt senter for fremragende forskning, *Centre for Early Sapiens Behaviour* (SapienCE). Tildelingen fra Norges forskningsråd går over ti år, og senteret har som mål å bringe sammen forskning fra en rekke fagfelt, for å si noe grunnleggende om det å være menneske og å forstå vårt eget felles opphav. SapienCE er satt sammen av forskere fra blant annet arkeologi, geologi og mikromorfologi, klimarekonstruksjon, datering,

biologisk- og medisinsk psykologi, psykososial vitenskap, og samfunnsfag. Senteret ledes av professor Chris Henshilwood ved Det humanistiske fakultet.

Det har tidligere vært antatt at «moderne oppførsel» oppstod i Europa for rundt 40 000 år siden. Funn som er gjort i feltarbeid ledet av Henshilwood i Blombos Cave nær Cape Town, viser derimot at Homo Sapiens allerede for 75 000 år siden tenkte abstrakt, kunne tillegge gjenstander symbolske meninger, og utviklet meningsfullt språk. Ifølge Henshilwood viser det at også moderne tankegang, ikke bare anatomisk likhet med det moderne mennesket, først oppstod i Sør-Afrika. Professor Henshilwood, som er en av verdens mest siterte forskere, vil nå sammen med SapienCE-teamet fortsette forskningen i samme område.

Til kamp mot politisk ulikhet

«Kapitalen i det 21. århundre» skrevet av den franske økonomen Thomas Piketty har vært en viktig inspirasjon til prosjektet «*The Politics of Inequality. How Representative Democracy (Mal-)Functions in Europe*», støttet av Bergen Forskningsstiftelse (BFS) Prosjektet ledes av Yvette Peters, som er tilknyttet Institutt for sammenliknende politikk, og skal studere årsakene til utviklingen ved å analysere representasjon og ulikhet i demokratiske organer og vurdere tiltak for å motvirke dette.

SapienCE vil blant annet gjøre nye utgravninger i Blombos Cave i Sør-Afrika. Foto: TRACSYMBOLS

Prosjektet fokuserer i all hovedsak på nasjonal politikk i Europa, men ser også på lokale forvaltningsnivåer. Ifølge Peters har Norge et levende lokaldemokrati, med mange engasjerte deltakere. Hun mener imidlertid at Norge, så vel som resten av Europa, vil ha glede av å analysere sine demokratiske institusjoner og hvordan det kan være mulig å styrke den politiske representasjonen ved å gjøre denne bredere.

Peters fremhever Medborgerpanelet, et annet BFS-støttet prosjekt, som en nøkkel for suksess for sitt eget prosjekt.

Revolusjon i evolusjonsbiologi

Innen evolusjonsbiologi har hypotesen om *inversjon* vært diskutert i over hundre år. Tanken er at viktige deler i flere typer dyr i løpet av evolusjonen flyttet seg fra magen til ryggen. For over hundre år siden hevdet den tyske zoologen Anton Dohrn at mennesket og insekt måtte ha samme stamfar, med et nervesystem som ligner på den menneskelige ryggraden.

Andreas Hejnol ved Sars internasjonale senter for marin molekylærbiologi ved UiB har, sammen med et team av internasjonale forskere, nå avkreftet dette. Ved å samle og kultivere ni forskjellige dyrearter, fant forskerne sterke bevis mot den gamle hypotesen. Gjennom en artikkel i *Nature*, har forskerteamet publisert resultatene, som trolig vil endre det vitenskapelige feltet evolusjonsbiologi.

Forskning ved Sars-senteret. Foto: Eivind Senneset

Ny behandling av Parkinsons sykdom

Forskere ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) har i samarbeid med forskere fra Harvard University gjennomført en omfattende studie, som blant annet inkluderte data fra Nasjonalt reseptbasert legemiddelregister. Analyser av data fra hele den norske befolkning har vært avgjørende for konklusjonene i studien.

Ved å undersøke effekten av over 1000 medisiner, fant forskerne at medisiner som i dag brukes mot astma og blodtrykk, knyttes til risikoen for å få Parkinsons sykdom. Mens bruk av astmamedisin halverer risikoen for å få Parkinsons, fordobles risikoen ved bruk av blodtrykksmedisin som inneholder betablokker. Funnene er sannsynligvis starten på en helt ny behandlingsform for Parkinsons sykdom. Studien er publisert i *Science*.

Forskningsidé kan endre flyindustrien

Snø og is forårsaker hver vinter store forsinkelser for både privat og offentlig flytransport. Flyselskapene bruker flere hundre millioner dollar årlig på avising, men metodene som brukes skaper utfordringer. Påføres kjemikaliene feil, kan det skade motorene og andre sensitive deler. I tillegg er preparatene som brukes giftige. Overskuddsvesken trenger ned i bakken og kan potensielt forurense grunnvannet.

Nå kan en forskningsidé fra Universitetet i Bergen gjøre avising av fly unødvendig. De siste årene har dr. Naureen Akhtar fra Institutt for fysikk og teknologi, fokusert sin forskning på å løse problemet med ising på livsviktig utstyr og maskiner. Sammen med professor Bodil Holst i forskningsgruppen for nanofysikk, har hun utviklet et lettvektig, gjennomsiktig og miljøvennlig materiale som hindrer dannelse av is og dugg. Siden materialet er grafén-basert veier det så og si ingenting, og er svært tynt. Grafén er et materiale med lignende egenskaper og sammensetning som grafitt, men grafén består av bare ett lag karbonatomer.

INTERNASJONALT SAMARBEID

Det overordnede formål med internasjonalisering, er at UiB skal være en solid aktør i den globale kunnskapsutviklingen. Handlingsplan for internasjonalisering angir innsatsområder for internasjonalisering i perioden 2016–2022.

UiB har lenge hatt godt samarbeid med flere ledende universiteter i Kina. I mai ble satsingen ytterligere styrket, med åpning av Norwegian China Law Centre ved Det juridiske fakultet. Senteret skal utvikle og koordinere aktiviteter knyttet til Kina, og gi støtte og råd til enheter og forskere ved UiB som ønsker å samarbeide med kinesiske universiteter.

Ny viserektor for globale relasjoner ble ansatt i 2017. UiB har en lang tradisjon for å være globalt innrettet og den nye funksjonen skal bidra til å videreutvikle dette arbeidet.

Internasjonalt senter ble åpnet i august 2017. Lokaliseringen på Studentsenteret ved UiB, gir senteret en sentral plassering på campus. Senteret skal være en pådriver for internasjonalt samarbeid ved UiB og legge til rette for økt internasjonal mobilitet av studenter og ansatte.

Internasjonalt samarbeid vises også gjennom de ansattes forskingspublisering. Om lag halvparten av publikasjonene ved UiB involverer internasjonalt samforfatterskap. USA er den største samarbeidsnasjonen. Deretter følger Storbritannia, Tyskland og Sverige.

Pilotprosjektet for internasjonal rekruttering på masternivå ble sluttført i 2017. Prosjektet ga en dobling av søkere til de internasjonale gradsopptakene, jf. tabell. Også kvaliteten på søkerne har økt. Arbeidet med internasjonal rekruttering skal ytterligere systemiseres i 2018 med bakgrunn i pilotprosjektet.

Tabell 4. Søkertall for det internasjonale gradsopptaket

	2016	2017	2018
Antall søkere	1 154	2 264	2 272
Antall tilbud	112	209	
Antall Ja-svar	47	116	
Antall møtt	34	67	

NASJONALE STYRINGSPARAMETERE

Gjennomføring på normert tid (bachelor, mastergrad)

UiBs beregninger av studiegjennomføring tar utgangspunkt i aktive studiemestere (tar hensyn til permisjon og deltidsstudenter). Gjennomføring på normert tid er høyere, både innenfor bachelor og masterstudiene, enn i 2016. Innenfor bachelorprogrammene var andelen som gjennomførte på normert tid 33 %, mot 32 % i 2016. Tilsvarende tall for masterprogrammene var 54 % i 2017 mot 51 % i 2016.

Selv om utviklingen er positiv fra 2016 til 2017, har gjennomføringen på normert tid vært relativt stabil de siste årene. I vurderingen av gjennomstrømming og frafall er det gjort en undersøkelse av bachelorkullet fra 2010. Rapporten viser at ved måletidspunktet i 2015 hadde vel 52 % av studentene avlagt grad ved UiB, 11 % hadde avlagt grad ved annet lærested, mens 19 % fortsatt var student enten ved UiB eller annet lærested. Totalt hadde 18 % avsluttet sine studier uten oppnådd grad. Undersøkelsen har gitt viktig informasjon om frafall og mobilitet i sektoren og grunnlag for videre arbeid med gjennomstrømming i studieprogrammene.

Kandidatens gjennomføringstid (doktorgrad)

Med unntak av 2016, der kun 65 % av kandidatene tatt opp 6 år tidligere hadde avlagt grad, har gjennomstrømmingen på ph.d.-programmet de siste årene vært svært god, og ifølge Tilstandsrapporten for høyere utdanning den beste blant universitetene.

Av kandidatene som startet i 2011 har 70 % fullført doktorgraden innen 2017, en forbedring på 5 % fra 2016. Resultatet er om lag på UiB sitt snitt for de siste 7 årene. Det er også noe bedre enn snittet for statlige doktorgradsgivende institusjoner (66 %).

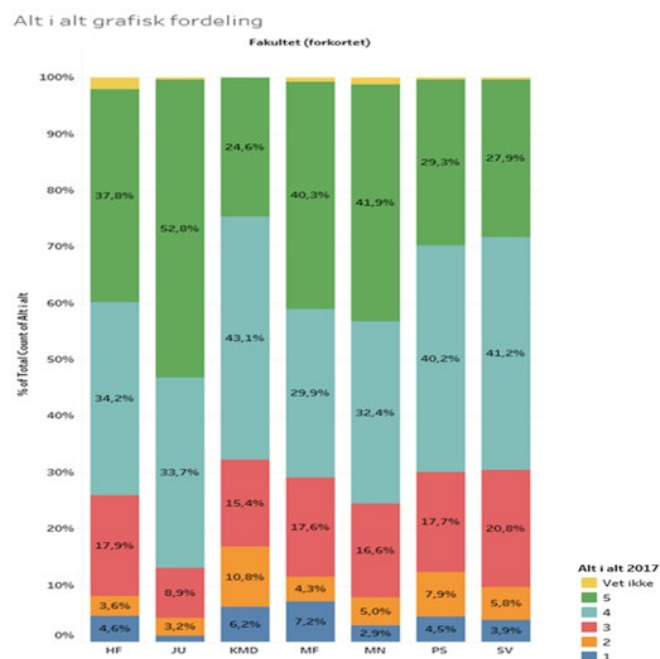
Forskerutdanningen er preget av jevn kjønnsbalanse og en kandidatgruppe med en høy andel utenlandske statsborgere. 222 kandidater tok doktorgraden i 2017. Dette er 8 færre enn året før. 216 (109 kvinner/107 menn) avla ph.d.-graden. Til sammen 6 kandidater (2 kvinner/4 menn) avla dr.philos.-graden. I 2017 var det registrert 1539 kandidater i programmet,

en økning på 39 kandidater fra året før. Av UiBs doktorgradskandidater er 54 % kvinner og 39 % er utenlandske statsborgere. Andelen på 55 % eksternfinansierte kandidater i programmet er om lag den samme som for året før.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret)

Alt i alt har studenter ved UiB en positiv oppfattelse av studiekvaliteten. På en skala fra 1–5 har studentene gitt en gjennomsnittsskår på 4. Dette er om lag på samme nivå som i 2016 (4,1).

Det er imidlertid forskjeller mellom fakultetene. Som i 2016 er studentene mest fornøyd ved Jus. Her svarer 86 % av studentene 4 eller 5. Ved de andre fakultetene varierer andelen som svarer 4 eller 5 mellom 69 %–72 %. Andelen som svarer 4 eller 5 har imidlertid økt betydelig for HF, fra 65 % til 72 %. Det er også grunn til å merke seg at ved det nye fakultetet, KMD, svarer hele 17 % av studentene 1 eller 2 på oppfattelsen av studiekvalitet ved eget studieprogram. En oversikt er gitt i figur 2.

Figur 2. Studentenes oppfattelse av studiekvaliteten «alt i alt». «1» er lavest skår mens «5» er høyest. Tall fra Studiebarometeret 2017.

Tabell 5 gir en oversikt over studentenes tilfredshet med studieprogrammet basert på ulike indekser.

UiB-studentene svarer i stor grad positivt på spørsmålet om de går på det studieprogrammet de ønsker, med en indeks på 4,4. SV-fakultet har laveste indeks på 4,0, mens KMD har høyest, med skår på 4,8. Fakultetene MED og Jus har de høyeste, 4,6 og 4,7. Synet på studieprogrammets «engasjement og sammenheng» har også en gjennomgående positiv indeks på 4,0–4,3. Studentenes oppfattelse av studie- og læringsmiljø, eget læringsutbytte, undervisning, veiledning, og medvirkning er imidlertid generelt lav. Det er især oppfattelsen av medvirkning som trekker ned. Det er også grunn til å merke seg at studentene ved KMD er minst fornøyd med det fysiske læringsmiljøet, til tross for innflytting i nytt bygg høsten 2017.

Faglig tidsbruk per uke (timer) blant heltidsstudenter

UiB-studentene bruker i snitt 35 timer i uken på egenstudier, inkludert tid brukt på studiearbeid sammen med andre studenter. Dette er om lag samme resultat som i 2016. Tidsbruken varierer fra SV/HF-studentene, som i snitt oppgir å bruke 29 timer, til KMD-studentene som oppgir 45 timer. Det er imidlertid liten sammenheng mellom studentenes tid til studier og oppfatningen om eget læringsutbytte, jf. figur 2.

Studentene ved MED tilbys mest undervisning med vel 22 timer i uken. Dette er betydelig mer enn Jus-studentene som oppgir undervisningsmengde på nær 8 timer ukentlig. Jus-studentene bruker mest tid på egenstudier, selv om de oppgir 3,5 timer lavere egentid enn i 2016. En oversikt er gitt i tabell 6.

Tabell 5. Hovedområde (indeks) og overordnet tilfredshet med studieprogrammet. Snittene på fakultetene og institusjonen. Tall fra Studiebarometeret 2016.

	HF	JU	KMD	MF	MN	PS	SV	Grand Total
Indeks eget engasjement	3,6	4,0	3,9	3,8	3,4	3,7	3,5	3,7
Indeks eksamen	4,1	4,1	3,8	3,5	4,0	3,8	4,0	3,9
Indeks faglig-sosial læringsmiljø	3,7	3,6	3,7	3,8	3,8	3,5	3,6	3,7
Indeks forventer fra faglige ansatte	3,8	4,0	3,8	3,6	3,5	3,3	3,4	3,6
Indeks fysisk læringsmiljø	3,7	3,8	3,0	3,7	3,6	3,5	3,5	3,6
Indeks inspirasjon	4,0	4,2	3,8	3,9	4,0	3,9	3,8	4,0
Indeks læringsmiljø	3,7	3,7	3,3	3,8	3,7	3,5	3,5	3,6
Indeks medvirkning	3,2	2,9	3,1	3,0	3,3	3,0	3,0	3,0
Indeks organisering	3,4	3,9	2,7	3,1	3,5	3,1	3,5	3,4
Indeks praksis	2,8	3,1	3,8	3,3	3,1	3,3	3,1	3,2
Indeks relevans	3,6	4,4	3,6	4,3	3,9	4,0	3,4	3,9
Indeks undervisning og veiledning	3,7	3,6	3,7	3,0	3,5	3,2	3,4	3,4
Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på	4,0	4,3	3,7	3,9	4,1	3,8	3,8	4,0
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	4,4	4,6	4,8	4,6	4,4	4,4	4,0	4,4

Tabell 6. Studentenes tidsbruk per uke

Fakultet	Egen-studier	Læring UiB organisert	SUM Tidsbruk	Endring fra 2016
HF	19,9	9,6	29,5	0,3
MN	21,7	13,5	35,2	-1,9
MED	21,3	21,5	42,8	-0,4
SV	21	8,6	29,6	0,8
JUS	29,7	7,6	37,3	-3,5
PSYK	20,7	11,7	32,4	-0,9
KMD	29,7	15,5	45,2	
UiB	22,8	12,2	35,1	-0,4

Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk

Innføringen av ny beregningsmodell for publikasjonspoeng i 2016, med økt fokus på samforfatterskap og internasjonalt samarbeid, ga store effekter i sammenligningen mellom ulike fagmiljø. Modellendringen ga stor vekst i poeng per stilling for miljøene innenfor MN og MED, og kun mindre endringer ved de andre fakultetene. Endringen gjenspeiler fagmiljøenes publiseringstradisjoner, der MED har større innslag av samforfatterskap enn de andre fakultetene. Slike endringer finner vi også når vi sammenligner antall publikasjoner med antall publikasjonspoeng og forfatterandeler. En oversikt er gitt i tabell 7.

Oversiktene viser at i vurderingen av publikasjonspoeng per stilling, bør utviklingen fokuseres på endringer innenfor de enkelte fagmiljø heller enn sammenligninger mellom de ulike miljøene.

Tabell 7. Antall publikasjoner og publikasjonspoeng

	Poeng	Publikasjoner	Forfatterandel
HF	392	330	265
MN	1 082	1 087	379
MED	886	1 403	312
SV	402	345	238
JUS	123	85	78
PSYK	219	297	126
UM	76	93	39
SUM	3 180	3 640	1 436

For øvrig er publiseringsaktiviteten sterkt skjevfordelt ved UiB, slik den også er nasjonalt. 10 % av de mest produktive forskerne står for 50 % av publikasjonspoengene, eller 50 % av UiBs publiserende forskere generer vel 80 % av publikasjonspoengene.

På flere internasjonale rangeringer skårer UiB bra på indikatorer som viser i hvilken grad våre forskere blir sitert. Siteringstallene er objektive mål som viser at UiBs forskning har gjennomslagskraft, at den er viktig og betyr noe for andre forskere. UiBs posisjon kommer også frem i forskningsrådets indikatorrapport for 2017, som viser at UiB gjør det best av samtlige UH-institusjoner på antall siteringer.

Publikasjonsdata for 2017 er ikke klar før 1. april.

Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk

Handlingsplan for EU-finansierte satsinger skisserer tiltak for økt deltakelse i EUs rammeprogram Horisont 2020 og for å posisjonere universitetet med tanke på utviklingen av det nye rammeprogrammet for perioden 2021–2027. Planen har tre hovedfokus: påvirke utforming av rammeprogram, målrette og øke deltakelsen gjennom flere søknader, tildelte prosjekter og bedre inntjening, samt å tilby forskerne et effektivt og kompetent støtteapparat for søknader, kontrakter og prosjektdrift.

I 2017 er det utarbeidet flere innspill til EU-kommisjonen knyttet til forberedelser til neste rammeprogram 2021–2027 («FP9»). Brusselkontoret og BOA-teamet har jobbet systematisk for å få UiB-forskere fra alle 7 fakulteter påmeldt i EUs ekspertdatabase, med hensikt å bli evaluatorene i EUs fagpaneler.

UiB har som målsetting å øke antall søknader med 50 % og inntjening med 20 % i forhold til FP7, dvs. i snitt 105 søknader/år og 9,2 mill. €/år. Hittil i H2020 er disse målsetningene nådd. UiB fortsetter å være det universitetet med høyest suksessrate totalt (17 %). Handlingsplanen tilsier at UiB skal få 20 ERC-stipend innen 2022. Med 10 stipend til nå, er det ennå et stykke igjen til målsettingen nås.

I forbindelse med EUs «Charter & Code» (C&C) arbeides det med en spørreundersøkelse blant UiBs faglig ansatte for å skaffe data til en behovsanalyse. Denne vil danne grunnlaget for en EU-søknad innen utgangen av 2018. Oppdatering av regelverk og praksis for karriereutvikling, rekruttering og ansettelsesforhold vil starte så snart EU innvilger UiB søknaden, tentativt i 2019.

Tabell 8 gir oversikt over regnskapsførte EU-inntekter per FoU-årsverk.

Tabell 8. Regnskapsførte inntekter per FoU-årsverk

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
EU	50 889	48 271	65 031	70 347	78 914	104 017
Per faglig årsverk	26	24	32	35	38	48

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter

Ubalansen mellom inn- og utreisende studenter fortsetter også i 2017.

Totalt er det registrert 1889 utvekslingsstudenter i 2017, en nedgang på 40 fra 2016. Antall innreisende studenter er imidlertid økt med 48, mens det har vært en relativt stor nedgang i utreisende studenter, fra 741 i 2016 til 653 i 2017.

Mens de innreisende studentene i hovedsak (75 %) kommer gjennom Erasmus+-ordningen (926), reiser de fleste utreisende studentene ut gjennom ulike bilaterale avtaler. Australia (122) styrker sin posisjon som landet flest UiB-studenter reiser til, fulgt av Storbritannia (81) og USA (53). Samlet drar 39 % av de utreisende studentene til disse tre landene. Flest innreisende studenter kommer fra Tyskland (321). Deretter kommer Frankrike (113) og Spania (77).

I 2017 var det totalt 1187 studenter knyttet til Erasmus+-programmet. Av disse var 261 utreisende, og 926 innreisende. I 2016 var totaltallet 1068, hvorav 826 var innreisende og 242 utreisende.

VIRKSOMHETSMÅL 1.1

UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle fakultetene ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard

Kvalitet i forskning synliggjøres gjennom siteringer og anerkjente rangeringer, der UiB over tid har dokumentert svært gode resultater. Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for særlig prioritering.

Hovedmålet til Det europeiske forskningsrådet (ERC) er å fremme høykvalitetsforskning i Europa gjennom å investere i de beste forskerne og de beste ideene. I 2017 fikk UiB innvilget 3 ERC Consolidator Grants og 1 Starting Grant. UiB har tilegnet seg 22 ERC-stipend i perioden 2007–2017. Tre av disse er senere flyttet til andre institusjoner. MN-fakultetet dominerer statistikken med 11 stipend, hvorav Institutt for biologi og Institutt for informatikk har 3 hver. Øvrige fakulteter med ERC-stipend er Det samfunnsvitenskapelige fakultet (2), Det psykologiske fakultet (2), Det humanistiske fakultet (2) og Det medisinske fakultet (2).

Jill Walker Retteberg er en av fire UiB-forskere som fikk ERC-stipend i 2017. Foto: Eivind Senneset

I Forskningsrådets FRIPRO-program er vitenskapelig kvalitet et avgjørende kriterium for bevilging. Universitetets uttelling fra FRIPRO-programmet har vært varierende de siste årene, men med et betydelig fall fra 2016 til 2017. En oversikt over uttelling for perioden 2014–2017 er gitt i tabell 9.

Tabell 9. Tildelte forskningsprosjekter fra FRIPRO 2014–2017

	Antall					Andeler			
	NTNU	UiB	UiO	Andre	Sum	NTNU	UiB	UiO	Andre
2014	13	10	25	29	77	17 %	13 %	32 %	38 %
2015	12	11	21	27	71	17 %	15 %	30 %	38 %
2016	6	14	15	25	60	10 %	23 %	25 %	42 %
2017	13	5	17	28	63	21 %	8 %	27 %	44 %
SUM	44	40	78	109	271	16 %	15 %	29 %	40 %

Kategorien «andre», som omfatter forskningsinstitutt, høyskoler og nye universitet, har økt sin andel av samlet tildeling. Dette er et tegn på en ytterligere konkurranse om midler fra FRIPRO.

Et nytt senter for fremragende forskning (SFF), Centre for Early Sapiens Behaviour, åpnet i oktober 2017. Under ledelse av arkeolog Christopher Henshilwood, skal senteret studere alt fra klima og hjerneutvikling til levesett, for å finne nye svar på hvordan det moderne mennesket levde og utviklet seg for 100 000 til 50 000 år siden. Senter for geobiologi ble avsluttet etter en vellykket SFF-periode på ti år.

Etablering av kunnskapsklynger er en av flere arbeidsmetoder for å oppnå UiBs mål om å utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse tema. I tillegg etableres klyngene på områder hvor UiB allerede har høy internasjonal faglig kvalitet, men også der det er muligheter for omfattende samarbeid mellom fagmiljøer internt ved UiB og eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv.

Høsten 2017 åpnet medieklyngen Media City Bergen (MCB), som allerede har høstet internasjonal anerkjennelse. UiB tilbyr seks nye medieutdanninger og driver en rekke forsknings- og innovasjonsprosjekter i samarbeid med mediebedriftene i MCB. Samlokalisering av mediebedrifter, teknologiselskap, forskning og utdanning gjør medieklyngen unik i sitt slag.

I årene som kommer vil helseklyngen, den marine klyngen, klimaklyngen og flere kunnskapsklynger realiseres og dermed bli viktige bidrag til utviklingen av UiB som et internasjonalt forskningsuniversitet.

Langsiktig og kvalitetsbyggende forskning er også støttet av Bergens forskningsstiftelse (BFS) som sammen med universitetet finansierer et rekrutteringsprogram for unge forskere. Gjennom denne ordningen har BFS ytt viktige bidrag til rekruttering i vitenskapelige stillinger ved UiB. 36 kandidater er siden 2005 tatt opp programmet gjennom stipender på til sammen 650 mill. kroner. I 2017 ble ytterligere tre unge forskere tildelt over 50 millioner fra BFS og UiB.

Satsingen på Computational Biology Unit (CBU) i 2017 er et eksempel på et samarbeid hvor stiftelsen og universitetet sammen bidrar til en langsiktig tverrfaglig satsing innen bioinformatikk, et område hvor Norge har sterke ambisjoner. Knyttet til satsingen fikk UiB midler til å rekruttere fem vitenskapelige stillinger innen bioinformatikk, en satsing som er knyttet til tidligere gaver i form av medisinsk utstyr fra Trond Mohn og BFS.

Slikt samarbeid med stiftelsen er av avgjørende betydning for at universitetet skal lykkes med å sikre en stabil og forutsigbar ekstrasfinansiering for våre ledende forskningsmiljøer. Ved at universitetet selv nominerer og har et tett samarbeid med stiftelsen, bygges det opp til at forskningsmiljøer som krever økte ressurser eller langsiktige investeringer i infrastruktur gis nødvendige rammer for å lykkes.

STYRINGSPARAMETER

Antall publikasjonspoeng per ansatt per år

(Se omtale under nasjonal parameter)

VIRKSOMHETSMÅL 1.2

UiB skal utdanne Norges mest attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 % av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.

Ifølge Karrieresenterets kandidatundersøkelse fra 2016 hadde 80 % av kandidatene (bachelor-, master- og profesjonsnivå) relevant jobb 2 år etter fullført utdanning. Den høyeste andelen med relevant jobb kommer fra JUS (92 %), mens det er færrest kandidater fra MN-fakultet med relevant jobb (69 %). Dette er betydelige lavere enn i tidligere undersøkelser (2011) og forklares med den generelle utviklingen på arbeidsmarkedet der andelen med ikke-relevant jobb hos kandidater med teknisk eller naturvitenskapelig bakgrunn har økt betydelig.

Av kandidatene i relevant arbeid fikk 85 % tilbud om sin første relevante jobb innen 6 måneder etter avlagt eksamen. Også her er andelen høyest ved profesjonsfakultetene. En oversikt er gitt i tabell 10. Ny kandidatundersøkelse fra Karrieresenteret skal gjennomføres i 2018, mens NIFU vil presentere sin neste kandidatundersøkelse våren 2018.

Tabell 10. Andel relevant arbeid etter 6 måneder og 2 år etter avsluttet eksamen.

	Innen 6 MND	Innen 2 år
HF	61 %	72 %
MN	59 %	69 %
MED	78 %	92 %
SV	61 %	72 %
JUS	78 %	92 %
PSYK	72 %	85 %
TOTALT	68 %	80 %

For øvrig påvirker gradsnivå sannsynligheten for å få relevant arbeid i langt større grad enn fakultetstilhørighet. Mens kun halvparten av bachelorkandidatene har relevant arbeid etter

2 år, gjelder det 83 % av masterkandidatene og alle med 6-årig profesjonsutdannelse. NIFUs spesialkandidatundersøkelse fra januar 2018 viser også en høy andel av yrkesdeltakelse for masterkandidatene, med et gjennomsnitt på 97 % tre år etter uteksaminering.

STYRINGSPARAMETERE

Fulltidsekivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Å få til riktig dimensjonering har vært en viktig oppgave de siste årene. Økningen i studenter per faglige årsverk de siste årene skyldes økt studentopptak tilsvarende tildeling av nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet. Forholdstallet varierer mellom fakultetene, i hovedsak forklart ut i fra fagenes egenart. Lavest forholdstall er ved MN og MED. Tilsetting av faglige årsverk har tatt lengre tid enn økningen i studentopptaket. Det forventes etter

dette at studenter per ansatt vil reduseres noe fra 2017 til 2018.

Tabell 11. Studenter per vitenskapelig ansatt

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
HF	8,0	8,3	8,1	8,5	9,6	10,6
MN	4,4	4,6	4,7	4,7	4,8	4,8
MED	3,3	3,3	3,2	3,4	3,5	3,6
SV	12,0	11,8	12,1	12,3	12,7	12,2
JUS	27,8	25,4	22,5	24,0	24,4	25,8
PSYK	9,5	10,1	10,3	13,0	10,8	10,6
KMD						6,6
SUM	6,9	6,9	6,9	7,2	7,3	7,4

Andel studenter med utenlandsopphold

I strategien 2016–2022 er målet at 40 % av studentene som avlegger en grad ved UiB skal ha vært på utveksling i utlandet i løpet av studietiden.

Om lag 28 % av studentene som avla grad ved UiB i 2017 hadde hatt et utvekslingsopphold som del av graden. Dette er en reduksjon fra 2016, hvor 31 % hadde utvekslingsopphold, og et stykke unna målsettingen.

SEKTORMÅL 2: FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. For å få til dette trengs forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

Tilrettelegging for næringsmessig utnyttelse av forskningsresultater inngår som del av universitetets samfunns- og formidlingsansvar. Dette arbeidet ivaretas gjennom selskapet Bergen Teknologioverføring AS (BTO). Nytt avtaleverk kom på plass ved årsskiftet 2017/2018. Dette skal bidra til å gjøre UiB til en mer profesjonell bestiller av tjenester fra BTO.

Det er et mål både for UiB og BTO å få en større bredde i porteføljen hos BTO. BTO er et kraftsenter for innovasjon i regionen og har en godt utviklet

kompetanse og nettverk på innovasjonsfeltet. De har imidlertid ikke vært så sterke på samfunnsvitenskap og humaniora. I 2017 tok BTO initiativ til et prosjekt for kompetanseheving innen tjenesteinnovasjon. UiB er representert i prosjektet ved Det humanistiske fakultet, Fakultet for kunst, musikk og design samt Forskningsadministrativ avdeling. Prosjektet avsluttes innen utgangen av 2018 og skal bidra til å heve kompetansen på tjenesteinnovasjon hos UiB, samt skape en tettere kobling mellom BTO og fagmiljøer som tradisjonelt ikke er å finne i BTOs portefølje.

Videre styrkes det gjensidige samarbeidet mellom UiB og BTO om mobilisering av studenter, slik at flere studenter fatter interesse for innovasjon og benytter seg av tilbudet BTO har for studenter. Konkret skal UiB og BTO samarbeide om mobilisering av potensielle søkere til Forskningsrådets Forny Student-program.

BTO mottok i 2017 totalt 134 forretningsideer, hvorav 52 fra UiB. Det ble registrert i alt 12 (10 UiB) patentsøknader, inngått 13 avtaler om kommersiell anvendelse (1 UiB) og etablert 7 nye foretak, hvorav 3 er relatert til UiB. Det vises for øvrig til oversikten i tabell 12 nedenfor.

Tabell 12. Aktivitet ved Bergen Teknologioverføring AS i 2017 (Tall for 2016 i parentes)

	Totalt for BTO	Fra aktivitet ved egen institusjon til egen kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved egen institusjon til samarbeidende kommersialiseringsenhet	Fra aktivitet ved andre institusjoner til egen kommersialiseringsenhet
Mottatte forretningsideer	124 (98)	52 (40)		72 (58)
Registrerte patentsøknader	12 (19)	10 (15)		2 (4)
Inngåtte lisensieringskontrakter	14 (6)	1 (3)		13 (3)
Nye foretak etablert	7 (11)	3 (2)		4 (9)

Et nytt forskningsselskap med ca. 900 ansatte, NORCE, er etablert med virkning fra 01.01.2018. Selskapet er blitt til gjennom en fusjon mellom Bergensbaserte Uni Research AS og Christian Michelsen Research AS, IRIS AS med hovedsete i Stavanger og Sørlandets Agderforskning AS og Teknova AS. Det nye forskningsselskapet skal ha en tydelig anvendt profil med innovasjon, verdiskaping og omstilling i privat og offentlig sektor på Vestlandet som et viktig satsingsområde.

NASJONALE STYRINGSPARAMETERE

Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning

NIFUs kandidatundersøkelser publiseres i løpet av våren 2018. I følge NIFUs undersøkelser fra våren 2016 er 80 % av masterkandidatene ved UiB sysselsatt 6 måneder etter eksamen. 70 % er i relevant arbeid mens ytterligere 10 % defineres som undersysselsatt (overkvalifisert). Dette er noe lavere enn sum nasjonalt, der vel 80 % er i relevant jobb, og ytterligere 7 % er sysselsatt i jobber der de føler seg overkvalifisert.

Undersøkelsen peker på at det er kandidatene innenfor realfag og teknologi som har redusert sine andeler i relevant arbeid i 2016 i forhold til tidligere kull.

Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

I 2017 ble det regnskapsført vel 936 mill. kroner i BOA ved UiB. Dette utgjør om lag 20 % av universitetets samlede inntekter på 4,7 mrd. kroner. Den største bidragsyteren er Forskningsrådet med 445 mill. kroner.

Tabell 13. Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Forskningsrådet	405 690	306 890	387 317	424 210	438 184	445 569
Per faglig årsverk	206	155	191	209	211	207

I sum har inntekter fra Forskningsrådet økt noe de siste årene både totalt og per stilling (jf. tabell 13). Fra 2016 til 2017 er tildelingen per stilling imidlertid gått noe ned. Det er betydelige forskjeller mellom fakultetene, der hovedvekten av inntektene ligger på fakultetene MN og MED. Dette gjenspeiler til dels forskningsrådets profil og prioriteringer og dermed fakultetenes muligheter til å innhente midler. Nedgangen per stilling er dels en effekt av at tidligere KHiB (nå KMD) er en del av UiB. Dette miljøet har i liten grad eksterne inntekter.

Fortsatt er det slik at en stor del av universitetets søknader til Forskningsrådet sendes til FRIPRO-programmene, jf. tabell 14. Samtidig er det i 2017 sendt færre søknader til Forskningsrådet enn tidligere.

Tabell 14. UiBs søknader til Forskningsrådet 2014–2017 (per november 2017)

Program	2014	2015	2016	nov.2017
Andre frittstående prosjekter	4	2	4	11
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer	4	7	14	13
Fri prosjektstøtte	160	222	180	188
Grunnforskningsprogrammer	6	16	25	6
Handlingsrettede programmer	48	66	53	51
Informasjon/formidling/publisering	3	1	6	1
Internasjonal prosjektstøtte	12	15	8	7
Internasjonale nettverkstiltak	10	19	15	16
Nasjonale stimuleringsstiltak, møteplass		8		0
Planlegging/utredning/evaluering		1		0
SFF/SF/FME	4	30	4	0
Systemtiltak				6
Store programmer	44	72	88	45
Strategisk institusjonsstøtte	8			0
Særskilte forvaltningsoppdrag	7	14	18	10
Vitenskapelig utstyr, databaser, samlinger	10	1	12	0
Grand Total	320	474	427	354

Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

Kategorien andre bidrags- og oppdragsinntekter utgjorde i 2017 386 mill. kroner, en økning på 44 mill. kroner fra 2016. Økningen har også gitt økning i inntekter per stilling, jf. tabell 15.

Tabell 15. Andre bidrags- og oppdragsinntekter

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Statlige etater	152 754	122 218	108 432	114 446	110 783	126 359
Komm/ fylkeskomm et	7 924	11 623	6 216	5 357	7 860	5 656
Næringsliv/ private	74 595	84 513	69 731	47 252	41 934	51 247
Utlendet eks. EU.	21 805	15 218	14 897	27 590	31 368	31 667
Stiftelser og organisasj	76 739	76 879	50 287	65 024	52 276	62 523
Gaver/ gaveforsterkning	44 523	59 335	93 115	109 535	98 174	109 429
SUM	378 340	369 786	342 678	369 204	342 395	386 881
Per faglig årsverk	192	187	169	182	165	180

Andel forskningsinnsats i MNT-fag (i henhold til NIFU-undersøkelsen)

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på disse, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. En betydelig andel av UiBs tildelinger fra H2020 ligger innenfor MNT-satsingen.

UiB ferdigstilte i 2017 en handlingsplan for forskningsinfrastruktur for perioden 2018–2022. Planen er en oppfølging av UiBs pågående strategi, og omhandler felles og større forskningsinfrastruktur (dvs. større vitenskapelig utstyr, e-infrastruktur, databaser, registre, arkiv og samlinger, kjernefasiliteter og forskningsfasiliteter). Dette er første gang UiB har laget en egen handlingsplan for forskningsinfrastruktur. Målsettingen er at alle UiBs fagmiljø skal ha tilgang til forskningsinfrastruktur som bidrar til forskning av høy kvalitet og som er tilpasset oppgavene. Planen formulerer også en ambisjon om å knytte undervisnings- og innovasjonsaktiviteter opp mot felles og større forskningsaktiviteter på en systematisk måte.

Planen beskriver planlagte aktiviteter og mål innenfor følgende fire innsatsområder:

- Faglige og organisatoriske rammer for etablering, oppgradering og videreutvikling av felles og større forskningsinfrastruktur av høy kvalitet
- Faglige og organisatoriske rammer for drift, tilgjengeliggjøring og synliggjøring av felles og større forskningsinfrastruktur
- Forskningsinfrastruktur i forskning, innovasjon og nyskappingsarbeid
- Forskningsinfrastruktur som ressurs i forskerutdanning og undervisning

NIFUs FoU-undersøkelse fra 2015 (nye tall i løpet av våren 2018) viser at UiBs samlede FoU-innsats utgjorde 1,8 mrd. kroner. Av dette var 755 mill. kroner (42 %) knyttet til MNT-fagene. Dette er en økning fra samme undersøkelse fra 2013, som viste 40 %.

Godt over halvparten av all norsk marin FoU-aktivitet skjer på Vestlandet og UiB er Norges største marine universitet, med høy internasjonal kvalitet på forskning og utdanning og med flere forskningsmiljø i verdensklasse. Bergensregionen har til sammen Europas største konsentrasjon av marine forskningsmiljø, og er den 13. største marine byen i verden målt i antall vitenskapelige publikasjoner.

I 2017 ble et nytt forskningscenter for bærekraftig hav etablert, *Centre for Sustainable Global Ocean Governance and Research*. I tillegg til forskning og utdanning skal senteret bidra til at norske myndigheter bringes direkte i kontakt med forskning og kunnskap som gjør at Norge kan være en sentral aktør internasjonalt i implementeringen av FNs bærekraftsmål. UiBs marine satsing vil være sentral i regjeringens etablering av et internasjonalt havnivåpanel for bærekraftig havøkonomi.

Professor Peter M. Haugan ble i 2017 gjenvalgt som leder for FNs Intergovernmental Oceanographic Commission (IOC). Professoren er valgt for to nye år, og har tidligere vært viseformann i kommisjonen.

UiB er i 2017 evaluert som det 37. beste universitetet i verden i «Earth and Marine Sciences» i QS-rangeringen. UiB ble i 2016 vurdert av forlagshuset Elsevier til å være det syvende beste universitetet i verden innen polarforskning. UiB er også rangert som nr. 2 i verden innen Fisheries og nr. 9 innen Marine and Freshwater Biology i 2017 av The Center for World University Rankings (CWUR).

Forskning på klima og energiomstilling finner i økende grad sted på tvers av alle UiBs fakulteter, fra språk- og samfunnsvitenskap til jus og realfag. Forskning på klima og energiomstilling er tett knyttet opp mot UiBs to andre satsingsområder. Den arktiske forskningen ved UiB har størst gjennomslag internasjonalt av de norske universitetene. Universitetet er det syvende mest siterte i verden innen arktisk forskning. Undersøkelsen

ble publisert av The University of the Arctic, som er et samarbeidsnettverk med medlemmer fra 170 universiteter og forskningsinstitusjoner.

VIRKSOMHETSMÅL 2.1

UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner til myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv.

UiB vil utnytte bredden i forskningen og utdanningen ved universitetet og aktivt formidle våre kandidaters kompetanse ved fullførte studier. Dette skal gjøres parallelt med en effektiv formidling av UiBs forskningsresultater, innovasjon og kunstneriske virksomhet. Internasjonalt samarbeid om større forskningsinfrastruktur og forskningsentre, og åpen tilgang til forskningsresultater og forskningsdata skal prioriteres.

UiB Alumni satser offensivt på alumner i inn- og utland som universitets ambassadører og et internasjonalt UiB Alumni-nettverk er nå under etablering. I 2017 har UiB Alumni ca. 5000 registrerte alumner i alumnusportalen, 3476 følgere på Facebook og mulighet til å nå 46 000 med registrert UiB-utdannelse på LinkedIn.

Målsettingen med alumnusarbeidet er å styrke UiB Alumni som et nyttig kunnskapsnettverk av og for studenter og alumner

- utvikle alumni til en stolt ambassadør for UiB, nasjonalt og internasjonalt
- utvikle alumni til en viktig karrierebygger for studenter og alumner

Universitetets samlinger og utstillinger er viktige arenaer for kontakt med samfunns- og kulturliv. I januar 2017 ble en død hval med magen full av plast funnet på Sotra. Funnet vakte stor oppsikt, og førte til

et enormt engasjement over hele verden. Utstillingen om hvalen ga besøksrekord ved Universitetsmuseet og «plasthval» ble et av de mest brukte nyordene i 2017. En undersøkelse gjort av Medborgerpanelet ved UiB viser at vel 25 % av de spurte har samlet plast, enten alene eller i organiserte aksjoner i løpet av 2017.

Råd for samarbeid med arbeidslivet skal bidra til å utvikle og styrke UiBs kontakt og samarbeid med arbeidslivet. For UiB er hensikten å lytte til arbeidslivets behov og forventninger til universitetet, og å få råd og innspill til UiBs samarbeid med arbeidslivet. Rådet har et særskilt ansvar for å utarbeide en strategi for samarbeid med arbeidslivet.

UiB vil bruke sin faglige bredde i forskning og utdanning for å bidra til at FNs 17 bærekraftsmål blir oppfylt. Som ledd i dette arbeidet har UiB etablert en plattform for vitenskapelig rådgiving og vitenskapelig diplomati inn mot nasjonale og internasjonale organer som er sentrale i Agenda 2030-arbeidet.

SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING

ETTER- OG VIDEREUTDANNING

UiB har som mål å være en aktiv bidragsyter i det viktige samfunnsoppdraget etter- og videreutdanning (EVU) representerer. Høy faglig kompetanse og bredde innenfor en rekke fagområder gjør at UiB står i en særstilling til å kunne tilby forskningsbaserte etter- og videreutdanningstilbud av høy kvalitet til arbeids- og samfunnsliv.

Handlingsplan for etter- og videreutdanning for 2015–2017 er fulgt opp gjennom følgende innsatspunkter:

- satsing på skolen
- satsing på offentlig sektor og organisasjoner i arbeidslivet
- EVU-tilbud innen UiBs strategiske profilmråder
- Videreutvikling av etterutdanningstilbudet

På oppdrag fra Hordaland fylkeskommune er det gjennomført etterutdanning av lærere i norsk som andrespråk også i 2017. I samarbeid med Bergen kommune er det gjennomført skolebasert kompetanseutvikling gjennom det statlige programmet Ungdomstrinn i Utvikling (UiU). Det er også gjort et grunnarbeid i forbindelse med det nye statlige programmet «Desentreisert kompetanseutvikling i skolen».

UiB har samarbeidet med Bergen kommune om etterutdanningstilbud rettet mot kommunalt ansatte som jobber med flyktninger.

UiB deltar fortsatt aktivt i kompetanseutvikling initiert av Kunnskapsdepartementet og det er utarbeidet et nettbasert videreutdanningstilbud i norsk som andrespråk for lærere i voksenopplæringen, finansiert av Kompetanse Norge.

UiB deltar aktivt i de sentrale programmene innen strategien Kompetanse for kvalitet i regi av Utdanningsdirektoratet og har hatt en økning i antall stu-

denter til alle tilbud i naturfag, matematikk og norsk. I 2017 ble det også igangsatt et nytt nettbasert tilbud i spansk.

Det er også utviklet og igangsatt et nytt rent nettbasert tilbud i arabisk, ved hjelp av utviklingsmidler mottatt fra Norgesuniversitetet (NUV). Tre andre prosjekt er støttet av NUV og igangsatt innenfor områdene Digital vurdering, Aktiv læring og Digitale læringsformer for arbeidslivet. Nye videreutdanningstilbud i flerkulturell forståelse og kommunikasjon og innen kommunikasjon av forskning, kultur og forvaltning ble ferdig utviklet høsten 2017 og igangsettes januar 2018.

I 2017 har det ikke lyktes å arbeide med å utvikle porteføljen til i enda større grad å kunne tilby EVU innen UiBs strategiske profilmråder og innenfor de ulike klyngesatsingene til UiB. Denne satsingen videreføres derfor til ny planperiode. Ny handlingsplan for etter- og videreutdanning for UiB for 2018–2022 ble vedtatt i Universitetsstyret i februar 2018.

SAMARBEID MED SKOLEVERKET

Arbeidet med å utvikle tettere kontakt med skoleeiere på fylkes- og kommunenivå er videreført og ytterligere konsolidert i 2017. UiB har gjennom Skoleprosjektet ønsket å utvide og endre fokuset i rekrutteringsarbeidet. Dette arbeidet har tradisjonelt vært innrettet mot 3. klassinger i videregående skoler, nå er ungdomsskolene vel så relevant. Prosjektet har hatt som hovedmålsetting å styrke UiBs kontaktflate mot skoleverket.

I 2017 ble deler av rekrutteringsarbeidet lagt fra hovedsakelig messebesøk til bruk av digitale kanaler (Facebook, Google, Youtube, innholdsmarkedsføring på bt.no). Erfaringen viser at digitale virkemidler treffer langt flere personer i målgruppen enn ved deltaking på messer og utdeling av katalog. Det samme gjelder utsendelse av informasjon som nå i

større grad svarer på de spørsmålene målgruppen har om høyere utdanning.

En tydelig trend i utdanningssektoren er mer samarbeid mellom utdanningsnivåene. Ønsket om mer samarbeid kommer blant annet til uttrykk i NOU2016: 7 *Norge i omstilling – karriereveiledning for individ og samfunn*. UiB følger opp dette gjennom egne «universitetsskoleavtaler».

NASJONALE STYRINGSPARAMETERE

Kandidattall på helse- og lærerutdanningen

Tabell 16 gir oversikt over kandidater i forhold til måltall for helsefagene og lærerutdanningen.

Tabell 16. Kandidater innenfor helsefagene og lærerutdanningen

Helseutdanning	Måltall	Kandidater
Klinisk ernæringsfysiologi	24	15
Farmasiutdanning MA	25	16
Medisinutdanning	156	133
Odontologiutdanning	45	35
Psykologi profesjonsutdanning	80	83
Tannpleierutdanning	30	23
Lærerutdanning	Måltall	Kandidater
Integrert MA 5 år	28	32
PPU og PPU-Y	123	112

Innenfor klinisk ernæringsfysiologi ble det i 2017 uteksaminert 15 kandidater. Dette er langt unna måltallet på 24. Etter UiBs oppfatning ble måltallet i sin tid satt før høyt, siden begrunnelsen for måltallet var snittkandidater i perioden 2009–2011 og UiB aldri har vært i nærheten av et slikt antall uteksaminerte kandidater innenfor dette programmet. En mulig forklaring på det høye måltallet kan være at også kandidater fra programmene i human ernæring inngikk i beregningen da måltallet ble fastsatt. Inkluderes også disse kandidatene vil UiB i så fall overstige måltallet for 2017.

Det er tidligere pekt på urimeligheten av måltall innenfor farmasiutdanningen, siden denne utdanningen er etablert uten basisfinansiering av studieplasser fra departementet. Antall kandidater i 2017 er likevel lavere enn UiBs egne forventninger til programmet. Det samme gjelder medisin-

utdanningen der UiBs måltall er basert på en periode med svært høye kandidattall som følge av midlertidig omlegging av studiet. UiB har senere oppjustert opptaket til studiet for å nå måltallet. Økt opptak vil medføre flere uteksaminerte kandidater, men det tar naturlig nok tid siden studiet er 6-årig. UiB regner med å nærme seg måltallet og være ajour i løpet av et par år.

Odontologiutdanningen har også en for lav kandidatuttelling med 78 % gjennomføring av totalt 48 basisfinansierte studieplasser. Innenfor psykologistudiet er kandidatuttellingen tilfredsstillende.

For tannpleiestudiet gjelder samme argumentasjon som klinisk ernæring når det gjelder et for høyt satt måltall. UiB har aldri vært i nærheten av 30 uteksaminerte kandidater og mener måltallet er satt for høyt. Kandidatuttellingen innenfor dette studiet er for svak de siste årene med et betydelig frafall. Det er derfor satt i verk tiltak for å øke gjennomføringsgraden i studiet.

Innenfor lærerutdanningen er det gledelig at UiB endelig når måltallet for uteksaminerte kandidater. Innenfor PPU er det et stykke igjen til måltallet, men trenden er positiv med en økning fra 85 kandidater i 2016 til 112 kandidater i 2017 (det høyeste noen gang). I løpet av 2017 er det gjort tiltak i form av endret opptaksmodell som forventes å gi ytterligere bedring i antall kandidater i 2018.

VIRKSOMHETSMÅL 3.1

UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling.

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs betydning for samfunnet rundt. UiB skal

vise samfunnsengasjement og ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen. DigUiB-programmet har gjort et viktig grunnlagsarbeid for digitalisering av undervisning og formidling.

En sammenkoblet digitalisert verden har åpnet for samhandling på tvers av geografi og institusjonelle grenser. Det etableres nye kulturelle, organisatoriske, teknologiske og forretningsmessige plattformer og økosystemer der studenter, ansatte og universitetet deltar. Dette skaper både muligheter og utfordringer. Universitetet må utnytte og legge til rette for slik deltakelse, og øke sin evne til å kunne utnytte slike til beste for universitetets virksomhet.

Universitetets ambisjoner er nedfelt i en egen strategi for digitalisering. Planen skisserer ambisjoner innenfor følgende områder:

- Gjennomgående digitalisert infrastruktur
- Brukerorienterte digitale tjenester
- Det digitale universitet
- Det administrativt selvbetjente universitet
- Kultur for endrings- og gjennomføringsevne

STYRINGSPARAMETER

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Formidling av universitetets kunnskaper til profesjonelle brukere, politikere og allmennheten er en sentral oppgave. God formidling er også en bidragsyter til å øke kjennskapen til UiB og derigjennom heve universitetets omdømme.

Samlet sett har UiB økt sin synlighet i media i 2017; med nesten 11 400 artikler i 2017, mot i overkant av 9600 i 2016. Tallene viser en klar økning i rikspresen, blant annet er gjennomslag i aviser som Dagbladet og Aftenposten på over 70 %. UiB har ingen samlet oversikt over alle kronikker og debattinnlegg som forskere fra UiB skriver i pressen. Et søk via medieovervåkingskanalen Retriever på UiB i byline i norske aviser, viser 264 innlegg i 2017.

Svært mye av den populærvitenskapelige virksomheten ved UiB skjer i regi av den enkelte forsker eller forskermiljø. Det legges også til rette for en rekke sentrale tiltak som styrker UiBs dialog med og formidling til samfunnet. Universitetets satsing på open access-publisering vil bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

UiB produserer nå i økende grad innhold spesielt for sosiale medier, og har med dette økt gjennomslagskraften spesielt på Facebook og Twitter gjennom det siste året. UiB har over 47 000 følgere på Facebook og over 19 000 følgere på Twitter.

UiB.no er fortsatt UiBs viktigste kommunikasjonskanal. Forsiden til uib.no og uib.no/studieprogram har nesten doblet antall sidevisninger siden 2016, mens uib.no/aktuelt har økt antall sidevisninger med 25 %. Trafikken har altså økt betraktelig siden 2016, samtidig som fluktfrekvensen er betydelig redusert, det vil si at besøkende bruker lengre tid på sine besøk.

Uib.no/foransatte har økt antall sidevisninger med nesten 50 %.

Store Norske Leksikon (SNL) er Norges største nettsted for forskningsformidling, med 2 millioner unike brukere i måneden og 300 000 leste artikler hver dag. UiB er ett av medlemmene i Foreningen Store norske leksikon og medeier av leksikonet. De siste årene har UiB drevet utstrakt formidlingsarbeid gjennom SNL. Ved utgangen av 2017 hadde SNL 52 fagansvarlige fra UiB, 11 flere enn ved utgangen av 2016. Disse har ansvar for 151 fagområder og 9.321 artikler. I tillegg var 102 artikkelforfattere i leksikonet knyttet til UiB. Disse har skrevet til sammen 3472 artikler. UiBs artikler er lest nær 4,4 millioner ganger i 2017. Det er rekord i SNL sin historie, og 56 % høyere enn foregående år.

Det er også gjennomført en rekke ulike tiltak med formål å styrke UiBs dialog og formidling til samfunnet.

1. Christiekonferansen ble arrangert for 8. gang i 2017 med vel 270 deltakere. Konferansen er et viktig møtepunkt mellom næringsliv, politikk og forskning og har etablert seg som en sentral arena i Bergen.
2. UiB bidrar spesielt til Forskningsdagene i Bergen. I tillegg ble det arrangert Forsker grand prix, Forskernatt på Historisk museum og debatter på Litteraturhuset. Debattene ble også strømmet på Morgenbladets portal.
3. Universitetsaulaen er blitt en etterspurt konferansearena for universitetets fagmiljøer og for samfunns- og næringslivet i regionen. Over 100 arrangement er avholdt i 2017.
4. UiB samarbeider med Litteraturhuset i Bergen om arrangementet «Kroppen for Voksne», ledet av Trond Viggo Torgersen. Samtalene i serien blir også tatt opp og redigert til radioprogram som sendes på NRK P1.
5. UiB har i 2017 levert flere programmer til NRK Kunnskapskanalen, blant annet Holbergsamtalen (sendt to ganger, med et samlet seertall på over 110 000), «Hearing voices» (60 000) og «Når vi snakker om klima» (reprisesending, 6000 seere).

Et annet arrangement og samarbeid som kan fremheves er Bergen internasjonale filmfestival (BIFF) med prisutdeling av «Gulluglen» for beste forskningsformidlingsfilm.

SEKTORMÅL 4: EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM

Kunst- og designhøyskolen i Bergen (KHiB) ble en del av UiB fra 1. januar 2017. Ved å samle KHiB og Griegakademiet har UiB fått et nytt Fakultet for kunst, musikk og design. Det nye fakultetet får et eget kunstnerisk ph.d.-program. UiB har dermed blitt et kraftsenter for kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og utdanning, som også vil bidra til å styrke Bergens posisjon som kulturby. Høsten 2017 flyttet to av instituttene ved fakultetet inn i et nytt signalbygg, tegnet av Snøhetta. Bygget har høstet stor internasjonal oppmerksomhet.

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er viktig i langsiktig strategisk akademisk arbeid. Å rekruttere flere gode medarbeidere – både faglige, administrative og tekniske – vil være avgjørende i strategiperioden.

UiBs økonomiforvaltning har i 2017 vært solid og bygget på fundamentet lagt tidligere. Som omtalt i fjorårets rapport har UiB de siste årene gjort flere viktige endringer gjennom budsjettarbeidet som

bedrer vilkårene for å gjennomføre den vedtatte strategien:

- Reetablere sentralt handlingsrom
- Klynge-satsningen
- Økt vedlikehold og investering i bygg
- Legge til rette for vekst gjennom studieproduksjon og BOA
- Mer langsiktighet/forutsigbarhet
- Fokus på sammenheng mellom strategi og økonomi

Budsjettet er et aktivt virkemiddel for å nå målene i strategien «Hav, Liv, Samfunn». UiB har i 2017 fortsatt med å finansiere strategiske tiltak gjennom å omfordele midler fra enhetenes ramme til et fellesbudsjett. 1,3 % eller 28 mill. kroner ble omfordelt på denne måten i 2017. Det ble jobbet videre med å tydeliggjøre sammenhengen mellom strategi, virkemidler og budsjett gjennom 2017 og en ny versjon av strategibudsjettet ble lagt frem for vedtak i budsjettet for 2018. Omfanget i strategibudsjettet ble redusert fra om lag 500 mill. kroner til 220 mill. kroner som følge av strengere definisjon av hva som faller inn under strategibegrepet.

Det er kontinuerlig fokus på å bedre kvaliteten i alle ledd for økonomiforvaltningen. UiB har i 2017 tatt i bruk et nytt rapportverktøy som øker ledernes mulighet for å selv følge den økonomiske utviklingen. Ellers har fokus vært på innkjøpsområdet og forbedringspotensialet som der ligger i å øke etterlevelsen av rammeavtaler. Dette er et område som følges særlig opp.

En masterplan for areal er utarbeidet i 2017. Planen legger opp til en omfattende satsing på nybygg og rehabilitering ved UiB fram mot 2040. Ambisjonen er bygg som er gode å studere og jobbe i, og som samtidig støtter opp om strategiske satsinger og møter nye krav fra Kunnskapsdepartementet.

NASJONALE STYRINGSPARAMETERE

Antall studiepoeng per faglig årsverk

Studiepoeng per faglig årsverk har vært relativt stabilt de siste årene, men med en liten økning fra 2016 til 2017. Økningen gjenspeiler økt studentopptak og økt antall avlagte studiepoeng per student.

Tabell 17. Studiepoeng per faglig årsverk

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall studiepoeng per faglig årsverk	307	310	303	320	320	332

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Det er en særlig utfordring å rekruttere flere kvinner til faglige toppstillinger. Data fra 2017 viser at UiB nå har en kvinneandel på 28 % mot 25 % i 2016. Tilsvarende var andelen 24 % i 2015 og 23,4 % i 2014.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger

De siste årene har andelen midlertidige stillinger ved UiB vært blant de høyeste i sektoren og temaet har vært drøftet i etatstyringsmøter.

Innenfor kategorien undervisnings- og forskerstillinger (UF) er midlertidigheten i første rekke knyttet til forskerstillinger. Av til sammen 324 midlertidige UF-stillinger utgjør forskerne 177, i hovedsak knyttet til eksternt finansiert virksomhet. Bidrags- og oppdragsforskningen er i hovedsak finansiert gjennom midlertidige prosjektmidler, der usikkerhet knyttet til framtidig finansiering gjør at stillinger i hovedsak har vært tilsatt midlertidig. Økt gjennomslag i konkurransen om eksternt finansiert forskning kan da ha som konsekvens at det blir flere midlertidig ansatte forskere.

I 2017 har det vært en høyt prioritert oppgave å redusere omfanget av midlertidige stillinger. Universitetsstyret behandlet sak om innstramming i bruken av midlertidige ansettelse i april og gjorde endelig vedtak om innstramminger i møtet i juni. Vedtaket var samtidig en tilpasning til varslet

lovendring. Vedtaket slår fast at hovedregelen ved UiB skal være fast ansettelse, også i eksternt finansierte prosjekter. Unntak fra dette vil kun gjelde oppdrag som er av klart kortvarig karakter eller for en kortvarig periode og der det ikke er utsikter til forlengelse. Det gjøres ikke unntak fra hovedregelen for administrativt ansatte. For teknisk ansatte må unntak være særskilt faglig begrunnet. Forskerstillinger knyttet til eksternt finansiert virksomhet skal som hovedregel være faste dersom varigheten er mer enn to år. Stillingene skal som hovedregel lyses ut.

Et resultat av arbeidet er en økning i faste forskerstillinger fra 15 til 35 fra 2016 til 2017. Dette har samtidig gitt en reduksjon i antall midlertidige forskerstillinger. Også antall midlertidige tekniske stillinger er redusert i perioden, mens antall administrative stillinger er stabilt.

Samtidig har det vært økt fokus på at alle midlertidige ansettelser skal registreres med lovhjemmel. Dette har gitt et bedre grunnlag for vurdering av midlertidighet.

Samlet sett er andel midlertidige UF-stillinger økt noe fra 2016 til 2017 fra 25 til 26 %. Hovedårsaken til dette er at tidligere KHiB nå er en del av UiB. Ved KHiB er en stor del av de faglig ansatte i åremålstilsetninger, noe som isolert sett øker andelen av midlertidighet. Det har imidlertid ikke vært en målsetting å redusere bruken av åremålstilsetninger. I organisasjonen for øvrig er åremål innenfor UF-stillinger hovedsakelig knyttet til bruk av bistillinger. Korrigert for bistillinger er andelen midlertidige UF-stillinger 21 % ved UiB. Dette er lavere enn tidligere, men fortsatt et høyt tall. Fokus på reduksjon vil derfor fortsette også i 2018. I den forbindelse er fakultetene i ferd med å utarbeide egne tiltaksplaner for redusert bruk av midlertidige stillinger og fastsette måltall for andelen midlertidige stillinger i forhold til faste stillinger. I tillegg skal HR-avdelingen nå godkjenne utlysninger som innebærer midlertidig ansettelse, og som ikke er vikariat for navngitte personer.

Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret og bevart

Museumsprosjektet i Bergen begynte i 2008 som en respons på Riksrevisjonens kritiske merknader om samlingenes bevaringstilstand. Siden har det vært investert betydelige midler fra UiB, og Riksrevisjonen har da også registrert en vesentlig forbedring av tilstanden til samlingene. Arbeidet fortsetter som en omfattende kvalitetsheving og reorganisering av museets magasiner, ikke minst i forbindelse med rehabilitering av MP3. Målet er en fullverdig sikring og bevaring av alle gjenstandene.

Det er fortsatt et stykke igjen før UMs samlinger er tilfredsstillende sikret. Dette skal oppnås gjennom det omfattende prosjektet «Flytt 22», slik at en i 2022 vil være i en situasjon der museets samlinger alle er vel ivarettatte og med praktisk talt ingen eller liten risiko for vannskader eller andre risikofaktorer. Med dette magasinprosjektet, med sikringstiltak i utstillingene i HS10, og med rehabilitering av MP3 gjennomført hhv. sensommeren 2017 og i perioden 2016–2019, følger UiB opp KDs ønske fra styringsdialogen i 2016. Prosjektet «Flytt 22» vil dominere arbeidet med magasinene i de neste fem årene.

I 2017 startet arbeidet med å bygge nytt magasin for museets spritpreparater i hansahallene. Det skal romme ca. 200 000 enheter, og vil gi samlingen vesentlig bedre vilkår med hensyn til klima og sikkerhet. Magasinet skal ferdigstilles og innflyttes i løpet av våren 2018.

Tabell 18. Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret

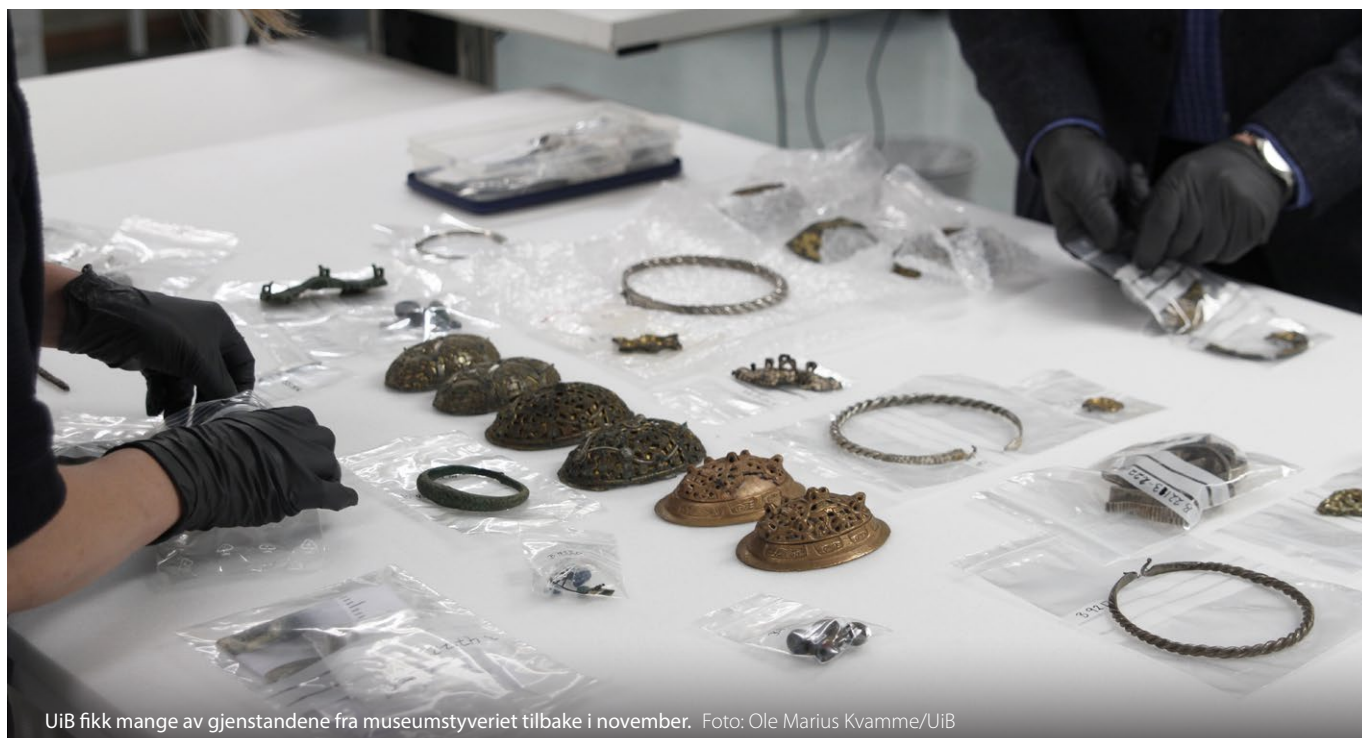
Tilfredsstillende sikring	Kultur				Kultur			
	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017	Mål 2018	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017	Mål 2018
Indikatorer:	%	%	%	%	%	%	%	%
S kalls ikring	60	90	60	90	82	90	85	90
Tyveris ikring	60	90	60	90	82	90	85	90
Branns ikring	98	98	98	98	87	98	90	98
Vanns kaderis iko	42	75	42	75	42	75	45	75
R utiner og bereds kap#	50	80	50	85	50	80	50	85
Totalt magasinareal (m2)	6 400	5000***	6 400	6 400	3 100	3 100	3 100	3 100

Tabell 19. Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

Tilfredsstillende bevaring	Natur				Natur			
	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017	Mål 2018	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017	Mål 2018
Indikatorer:	%	%	%	%	%	%	%	%
Luftfuktighet og temperatur	70	80	70	80	85	90	85	90
Lysforhold	98	98	98	98	98	98	98	98
Aktiv konservering	67	72	67	72	93	95	93	95
Preventiv konservering	86	88	86	88	98	98	98	98
Andel digitalisering av objektene/samlingene***	94	95	94	95	71	80	71	80
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på WEB	63	65	67	70	27	50	30	50
Totalt antall objekter/samlinger****	1420000****	1 450 000	1 440 000	1 465 000	4 320 000	4 350 000	4 340 000	4 360 000

Tyveriet av 400 gjenstander fra vikingtiden 12. august 2017 var en belastende hendelse for UiB. Ved utgangen av 2017 var ca. 80 % av det stjålne gjenstandsmaterialet kommet til rette, men en del av det var skadet som følge av behandlingen det har vært utsatt for. Det antas å være lite sannsynlig at de resterende 20 % av gjenstandene vil komme til rette. Innbruddet fikk stor innflytelse på museets aktiviteter høsten 2017. Organisatorisk ble det

arbeidet frem en tiltaksplan for å bedre forholdene knyttet til beredskap, og den nye beredskapsplanen for UM ble vedtatt i desember. Videre førte hendelsen til en gjennomgang av interne roller og ansvar. I tillegg ble det foretatt en gjennomgang av alle magasiner med henblikk på strakstiltak, og så tiltak på lenger sikt – dette siste resulterte i magasinprosjektet «Flytt 22» som ble overlevert UiB sentralt medio desember 2017.

UiB fikk mange av gjenstandene fra museumstyveriet tilbake i november. Foto: Ole Marius Kvamme/UiB

VIRKSOMHETSMÅL 4.1

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon i både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon. Arbeidet med digitalisering av universitetets ulike samlinger skal gjøre samlingene bedre tilgjengelig for flere grupper i samfunnet. Organisasjonsutviklingsprosjektet #ORG2022 har hatt som mål å utvikle effektive og fremtidsrettede administrative og tekniske tjenester ved UiB, for å bidra til å løse universitetets kjerneoppgaver. Prosjektet har lagt til rette for forbedringsarbeid i organisasjonen og initiert og gjennomført utviklingstiltak. Målet har vært å frigjøre tidsressurser for alle grupper av ansatte, og på denne måten frigjøre økonomiske ressurser som tilsvarer regjeringens effektiviseringskutt. I 2017 prioriterte prosjektet:

- etablere e-læringstilbud innen administrative og tekniske tjenester
- digitalisere flere arbeidsprosesser som
  - håndtering av ansettelsesprosesser
  - reiseregninger
  - tidsregistrering

Universitetet gjennomførte 4. oktober en digital myldredag med 20 presentasjoner av universitetets digitale forsknings- og undervisningsprosjekter fra fagmiljø og sentraladministrative avdelinger. Hensikten var å informere og bevisstgjøre ansatte om omfanget av digitalisering ved universitetet. Over 1000 ansatte og inviterte gjester besøkte arrangementet.

Prosjekt *Digital Kompetanse* ble etablert i 2017 for å følge opp UiBs digitaliseringsstrategi. Her legges rammene for det videre arbeidet med kompetanseutvikling og bruk av digitale arbeidsverktøy og prosesser, både for ledere og

medarbeidere ved UiB. I etterkant av myldredagen fikk alle ansatte tilbud om e-læringssekvens om IT-sikkerhet. Videre har arbeidet med forberedelse av Office 365 vært en viktig oppgave. Det har ellers vært arbeidet med intern kommunikasjon, bevisstgjøring, opplæring og erfaringsinnhenting som grunnlag for det videre arbeidet med kompetanseheving og lederutvikling innen digitalisering.

Innenfor *BOTT-samarbeidet* (mellom universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø) er det utviklet konsepter for effektivisering og digitalisering av sentrale HR- og økonomitjenester. Det har vært tett koordinering av arbeidet i #ORG2022 og BOTT-samarbeidet bl.a. når det gjelder anskaffelser av nye HR- og sak/arkiv-systemer.

STYRINGSPARAMETERE

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelige og tekniske/administrative stillinger

Forholdstallet mellom vitenskapelig ansatte og ansatte i teknisk/administrative stillinger har vært svært stabilt i perioden 2012–2017. Totalt er det om lag 1,5 vitenskapelig årsverk pr teknisk/administrative årsverk. Det er imidlertid forskjeller mellom fakultetene der fakulteter med stort innslag av tekniske stillinger som Det medisinske-, Det matematisk-naturvitenskapelige- og Det psykologiske fakultet har lavere forholdstall enn de andre fakultetene.

Gitt universitetets strategier og målsetninger om økt handlingsrom for faglig aktivitet, skal utviklingen i forholdstallene følges med en ambisjon om økning på institusjonsnivå i strategisk periode.

Tabell 20. Forholdstall mellom vitenskapelig og teknisk/administrativ personale

Fakultet	2012	2013	2014	2015	2016	2017
HF	4	3,7	3,8	3,5	3,6	3,5
JUS	2,7	2,9	3	3,4	3,1	2,6
MN	2,5	2,7	2,5	2,5	2,4	2,6
MED	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6
PSYK	2,6	2,6	2,4	2,3	2,4	2,7
SV	3,3	3,5	3,6	3,7	3,6	4,2
KMD	3,3	3,5	3,6	3,7	3,6	2,0
UIB TOTALT	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE FOR MIDLER TIL OPPGRADERING AV BYGG VED SELVFORVALTENDE INSTITUSJONER

I 2018 er universitetets nye Masterplan for bygg lagt frem og vedtatt av UiBs styre. Planen samler alle større prosjekter ved UiB og viser finansiering og prioritering for årene fremover.

UiB har de siste årene økt internhusleie 1,25 % mer enn lønns- og prisstigningen for å kunne bevilge mer midler til investering og vedlikehold. I masterplanen er denne veksten økt til 1,5 %. En slik realvekst over flere år gir betydelig vekst i midler til formålet.

De to viktigste prioriteringene i byggbudsjettet er innretning av virksomheten inn mot klyngesatsningen og å bedre vedlikeholdet. I tillegg er tiltak knyttet til energiøkonomisering og arealeffektivitet sentrale aktiviteter. Grunnleggende handler likevel all byggrelatert virksomhet ved UiB om å skaffe tjenlig bygningsmessig infrastruktur for forskning, undervisning og formidling.

Medieklyngen Media City Bergen åpnet i 2017 som UiBs første i klyngesatsingen. UiB disponerer om lag 3000 kvm i dette nye og moderne miljøet. UiBs aktivitet inn mot klyngesatsingen handler ikke bare om tiltak som er under utførelse i 2017. Det handler like mye om utredning og prosjektering av nye byggprosjekter. Dette gjelder Helseklyngen på Årstadvollan, Klimaklyngen i Geofysen og Energi- og teknologiklyngen i EnTek. En vil også se igjen klyngesatsningen gjennom Marin Klynge på Marineholmen og Middelalderklyngen på Nygårdshøyden. I tillegg vil det brukes store infrastrukturressurser på bygg som gir bygningsmessig infrastruktur for flere klynger som Realfagbygget, nybygg for Griegakademiet og De kulturhistoriske samlinger.

Tilrettelegging av infrastruktur for klimaklyngen i Jahnebakken 5 er finansiert av midler til ekstra vedlikehold fra KD sammen med midler fra salg av ett av universitetets egne bygg. Prosjektet ble

ferdigstilt våren 2017. Et tilgrensende prosjekt er opprusting av den øvrige delen av bygget. KD har bidratt med midler som har sikret gjennomføring av prosjektet og samlokaliseringen med Nansen-senteret. I 2016 fikk UiB i tillegg KD-midler til å delfinansiere utbedring av tak på Realfagbygget. Dette arbeidet er ferdigstilt i 2017.

RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE FOR MIDLER TIL SAMARBEID, ARBEIDSDDELING, KONSENTRASJON OG SAMMENSLÅINGER

UiB ble tildelt 5 mill. kroner i SAKS-midler til sammenslåingsprosessen med Kunst- og designhøyskolen (KHiB) i 2016 og ytterligere 5. mill. kroner i 2017. Midlene har i løpet av 2016 og 2017 blitt brukt til å fristille personer til å jobbe med tilrettelegging for fusjonen og til å dekke faktiske kostnader som følger av sammenslåingen. Det er også disponert midler til arealformål i nybygget i Møllendalsveien. UiB fikk i tillegg en husleiekompensasjon på 15 mill. kroner knyttet til perioden mellom prøvedrift og planlagt overtakelse. Midlene er benyttet til formålet.

NYE STUDIEPLASSER I REVIDERT NASJONALBUDSJETT

I revidert nasjonalbudsjett 2017 ble UiB tildelt 35 studieplasser innenfor IKT. Plassene er benyttet til økt opptaksramme i fagene datasikkerhet, informatikk, interaksjonsdesign og informasjonsvitenskap.

RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE FOR MIDLER TILDELTE OVER KAP. 281 POST 01 OG POST 45

I statsbudsjettet for 2017 ble UiB tildelt 2 mill. kroner til vitenskapelig utstyr. Dette er disponert til digitale utstyrsmidler til mediefagene og digital læringslab i Media City Bergen.

Studenter på bioCEED. Foto: Eivind Senneset

UiB fikk videre en tildeling til bioCEED – Senter for fremragende utdanning i biologi, på 4 mill. kroner. Tildelingen er en videreføring i tråd med tildelingsbrev fra KD i 2016 og skal finansiere et 5-årig SFU-prosjekt. Prosjektet startet i 2014 er i 2017 inne i sitt fjerde år. Prosjektet har skapt økt bevissthet og kunnskap om læringskultur og innovative læringsteknikker både ved og utenfor UiB. Prosjektet tiltrekker seg også ytterligere finansiering fra andre bidragsytere.

På slutten av året fikk UiB en tildeling på 130 000 kroner til utredning av mentorordning i høyere utdanning. Tildelingen skal brukes til å foreta en kartlegging av mentorordninger internasjonalt, i tillegg til en oppsummering av arbeidet UiB har gjort med innføring av denne ordningen for sine studenter, og hvilke erfaringer universitetet har gjort.

MÅLOPPNÅELSE FOR BYGGEPROSJEKTER MED SAMFUNNS- OG EFFEKTMÅL

Den nye Universitetsaulaen er den nye storstuen for Universitetet i Bergen og for Vestlandet. Målsettingen er at Universitetsaulaen skal være den viktigste arenaen for formidling av forskning og utdanning ved UiB, og den sentrale møteplassen mellom universitetssamfunnet og kultur-, samfunns- og næringsliv. Det ble avviklet over 100 arrangementer i Universitetsaulaen i 2017. De fleste arrangementene involverte samarbeid med eksterne institusjoner. Universitetsaulaen blir brukt til konferanser, både regionale, nasjonale og internasjonale og som formidlings- og debattarena. Universitetsaulaen har også blitt en viktig konsertarena i Bergen. Aulaen har svart til universitetets forventninger om å etablere en attraktiv møteplass for universitetet og øvrig samfunnsliv, og det registreres en stadig økende etterspørsel fra et stort spekter av samarbeidspartnere og eksterne institusjoner.

For effektmål av øvrige byggeprosjekter vises det til omtale under kapittelet «Oversikt over større investeringsprosjekter».

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

OVERORDNET VURDERING AV INTERNKONTROLL

Universitetet i Bergen har gjennomgående fokus på å etablere systemer og å gjennomføre nødvendige aktiviteter slik at vi oppfyller kravene til styring og kontroll slik de fremkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og bestemmelsene punkt 2.5 om intern kontroll. Den overordnede vurdering er at UiB har rimelig god styring og kontroll med virksomhetene, men at den kan bli bedre med tanke på helhetlig systematikk. I 2016 startet et arbeid knyttet til et statlig samarbeid om utvikling av internkontroll (Samarbeidsforum for internkontroll). Som følge av hendelser i 2017 ble det gjort en grundig gjennomgang av UiBs rutiner for internkontroll og sammenhengen mellom arbeidet med sikkerhet og beredskap ved UiB. Gjennomgangen resulterte i at arbeidet med å få på plass en helhetlig struktur for internkontroll ble intensivert.

I 2017 har internrevisjonen levert rapporter på følgende områder:

- Nytt personvernregelverk
- Planlegging av bygg og infrastruktur
- Gjennomgang av opptaksordningen

Personvernregelverk

Internrevisjonen har gjennomført en innledende GAP-analyse av UiBs arbeid med personvern og informasjonssikkerhet mot kravene i den nye Personvernforordningen. GAP-analysen viser at UiB i stor grad har på plass krav knyttet til dagens regelverk, men må gjøre en del tilpasninger for å imøtekomme kravene i nytt regelverk. Internrevisjonens anbefaling var at UiB etablerer et prosjekt med ansvaret for å identifisere områder med behov for justeringer og endringer.

Internrevisjonens anbefaling er fulgt opp gjennom etablering av en arbeidsgruppe som rapporterer løpende til universitetsledelsen. Arbeidsgruppen vurderer blant annet ulike løsninger for organisering av personvernombudsordningen ved UiB, både for forskning og administrative behandlinger.

Planlegging av bygg og infrastruktur

Revisjonen peker på at mange prosesser rundt eiendom fungerer godt og at det har vært en positiv utvikling både når det gjelder samspillet mellom de involverte partene og forutsigbarhet i arbeidet. Den årlige prioriteringsprosessen i forbindelse med budsjettarbeidet vurderes å være åpen og transparent. Internhusleien bidrar til gode insitament for fakultetene når det gjelder å redusere arealbruken. Dialogmøtene som holdes mellom Eiendomsavdelingen og fakultetene gir gode muligheter for å diskutere ulike prosjekter, utfordringer i bygningsmassen og samarbeid.

Rapporten er fulgt opp blant annet gjennom utarbeidelse av ny arealplan og gjennomgang av brukeraftaler. I tillegg er det, basert på de råd som fremkommer i rapporten, etablert klare og skriftlige prosjektmandat for alle byggeprosjekt (våren 2017), samt innført at ROS-analyser benyttes ved oppstart av byggeprosjekt, hvor det er relevant behov for slik analyse (høsten 2017). En egen controllerfunksjon for avdelingen er opprettet for å sikre tett og god økonomistyring av prosjekter og drift.

Opptaksordningen styresak

I gjennomgangen av universitetets opptaksordninger avdekket revisjonen flere forbedringsområder. Blant annet bør UiB etterstrebe mindre sårbarhet, mer

transparens, bedre rutiner, god informasjon til søkere og intensivere arbeidet med å fylle studieplassene.

Som del av oppfølgingen er det fokusert spesielt på PPU-opptaket og samordning av masteropptakene.

SIKKERHET OG BEREDSKAP

Arbeidet med opplæring i og bruk av digitalt krisestøtteverktøy og digitalt system for HMS-risikostyring (CIM) er videreført i 2017. Gjennom fellesprosjektet Sikresiden.no har UiB sammen med UiO og HiOA sett nærmere på sikkerhetskultur for ansatte og studenter. Det er utviklet mobiltilpasset informasjon og korte e-læringsmoduler for å sikre kunnskap om risiko og sikkerhet.

Retningslinjer for varsling er oppdatert og Retningslinjer for konflikthåndtering er revidert. UiB har iverksatt en rekke forebyggende tiltak knyttet til arbeid mot seksuell trakassering.

Det er gjennomført flere varslingsøvelser for beredskapsledelsen i 2017. Beredskapsøvelser er også gjennomført på fakultets- og avdelingsnivå. Temaene har vært informasjonssikkerhet, pårørende håndtering og situasjoner der ansatte og studenter er på reise.

I 2017 ble det registrert til sammen 341 ulike HMS-avvik som alle er fulgt opp. I tillegg har det vært to alvorlige hendelser som har gjort det nødvendig for universitetsledelsen å sette beredskapsstab. Den ene gjaldt den tragiske situasjonen med en savnet student i Frankrike, som ble funnet omkommet etter en fallulykke. Den andre hendelsen gjaldt innbruddet ved Universitetsmuseet, der i underkant av 400 gjenstander ble stjålet. Begge hendelsene medførte en rekke beredskapsmøter. I etterkant har det vært gjennomført grundige evalueringer og blitt utarbeidet tiltaksplaner.

Innbruddet ved Universitetsmuseet er fulgt opp av en omfattende gjennomgang av sikkerhetssituasjonen ved alle universitetets samlinger, som ble omtalt i

egen orienteringssak til universitetsstyret i september. Det ble iverksatt strakstiltak for å sikre samlinger ved museet og mer langsiktige tiltak basert på ROS-analyse ble utredet.

Oppfølgingsarbeidet omfattet også en gjennomgang av UiBs rutiner for internkontroll og sammenhengen mellom arbeidet med sikkerhet og beredskap ved UiB. Sammenhengen mellom ulike sikkerhetsaspekt og beredskap ved UiB har vært grundig vurdert. Analysen konkluderte med at det er behov for å arbeide systematisk med å utvikle en sikkerhetskultur som omfatter både ledere og ansatte. Arbeidet med å få på plass en slik helhetlig struktur for internkontroll ble påbegynt i 2017. HR-avdelingen har fått ansvar for koordinering av arbeidet, og det er etablert en internkontrollgruppe med bred kompetanse på sikkerhet og internkontroll som skal bistå i arbeidet. Det skal dessuten ansettes en egen sikkerhetsrådgiver ved UiB.

Alle enheter ved UiB har fått i oppdrag å gjennomføre ROS-analyser og utarbeide forpliktende planer for sitt beredskapsarbeid.

ROS-analyser for risiko og sårbarhet (grovanalyse) for utvalgte områder som ansees å være av særlig risikofylt karakter ble revidert i 2017. Videre er det gjennomført omfattende inneklimatekarteringer og vurderinger av arbeidsprosesser for å kartlegge mulige eksponeringer for farlige kjemikalier. Nødvendige tiltak er igangsatt og resultatene viser tilfredsstillende arbeids- og læringsmiljø.

UiB vedtok i november 2017 ny Handlingsplan ytre miljø 2018–2022.

Handlingsplan for informasjonssikkerhet

I det følgende gis en gjennomgang av punktene i «Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen – 2015–2017» og status for hvert av punktene i handlingsplanen.

Styring og kontroll

UiB har etablert et Styringssystem for Informasjonssikkerhet (SIS) gjennom vedtak i universitetsstyret og beslutninger tillagt universitetsdirektør/IT-direktør. Fra SIS er de overordnede sikkerhetsmål for informasjonssikkerhet å sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet i henhold til gjeldende lover, forskrifter og regler. Videre skal informasjon som behandles ved UiB ha riktig sikkerhetsnivå basert på klassifisering og risikovurderinger samt at alle ved UiB skal være kjent med og etterleve disse kravene.

IT-sikkerhetsstrategien til UiB har etablert et internkontrollregime for informasjonssikkerhet. Rapporten forelagt til ledelsens årlige gjennomgang viser status på interkontrollen for informasjonssikkerhet.

Sikkerhet i digitale systemer og tjenester

UiB gjennomfører ROS-analyser på sine viktigste IT-tjenester og det gjennomføres ROS-analyser som del av IT-prosjekter. I 2017 ble det gjennomført 24 ROS-analyser på IT-området. Det er tjenesteeiere som er ansvarlig for gjennomføring av ROS-analysene og for å sette i verk sikkerhetstiltak i sine systemer, og tilsvarende prosjekteiere som er overordnet ansvarlig for ROS og tiltak i sine prosjekter.

Som en del av UiBs økte fokus på sikkerhet er det etablert et koordinerende organ for internkontroll. En av organets viktigste oppgaver er å være rapporteringsfora for status på tiltak (Styresak 124/157).

UiBs tjenestekatalog for IT-tjenester inneholder en oversikt over når siste ROS-analyse ble gjennomført og når det sist ble vurdert om det er behov for ROS-analyse. Det foreligger krav i Del II av SIS at tjenesteeier skal vurdere behovet for ny ROS-analyse hvert år.

Digital beredskap

Beredskapsplanen er dokumentert i kunnskapscim.no sammen med øvrige beredskapsplaner for UiB. Beredskapsplaner viser formål, gyldighetsområde, ansvar og myndighet samt når beredskapsplaner skal iverksettes. Her vises også hvordan beredskapen er organisert med beredskapsledelse, møtested og tiltakskort. Det foretas løpende revisjoner og rapportering på planverket i regi av UiBs beredskapsorganisasjon.

Det er gjennomført jevnlig øvinger. I 2013, 2014 og 2015 ble det gjennomført kontinuitetstester på IT-systemene der man slo av UiBs primære driftsanlegg, og koblet over på reserveanlegget. I 2016 hadde UiB en vesentlig hendelse (brann i strømforsyning til IT-anlegget) som fungerte som en god og grundig gjennomgang, og i 2017 har det vært gjennomført «table-top» øvelser.

Etter brannen i 2016 ble det identifisert 61 større og mindre forbedringspunkter og forslag til forbedringer som ble evaluert og implementert der det var formålstjenlig og relevant.

IT-avdelingen har vaktordning hverdager klokken 06:00–22:00 pluss helger som er vesentlige når det publiseres sikkerhetsoppdateringer eller avdekkes eller offentliggjøres kritiske sikkerhetshull i systemer. Overvåking av slike meldinger inngår som del av driftsinstruksen til vaktpersonalet.

Nasjonale felleskomponenter

UiB bruker følgende felleskomponenter:

- ID-porten levert av DiFi
- E-signaturportalen (Manuelle asynkrone signeringsoppdrag) levert av Difi/Posten Norge AS fra 2017
- Sikker digital forsendelse (digital postkasse) levert av DiFi og innført i juni 2016
- Kontakt- og reservasjonsregisteret levert av DiFi
- Integrasjon mot folkeregisteret

Vurdering av disse komponentene med integrasjonene inngår i ROS-analysen for tjenester. Løsningene er i liten grad direkte virksomhetskritiske i den daglige virksomheten ved UiB. UiB er i tillegg avhengig av sektorens fellesløsninger (FS, CRISTIN, DBH) for rapportering og beregning av inntektsgrunnlag, på lik linje med andre virksomheter i sektoren.

Kunnskap, kompetanse og kultur

Informasjon og opplæring inngår i UiBs årsplan for informasjonssikkerhet. I tillegg er digital kompetanse et av områdene i oppfølgingen av UiBs digitaliseringsstrategi. Blant informasjonstiltakene direkte knyttet mot informasjonssikkerhet har UiB gjennomført følgende:

- Løpende oppdateringer på websider for ansatte og Facebook ved sikkerhetshendelser, kryptovirus mv.
- Digital myldredag i Grieghallen med egen stand om IT-sikkerhet
- Intervju i Studentradioen om kryptovirus og IT-sikkerhet
- Innlegg på institutters avdelingsmøter om persondata
- Oppslag i internavisen På Høyden om sikkerhetsutfordringer
- Informasjonssikkerhetskurs til alle ansatte i forbindelse med Sikkerhetsmåneden i oktober. Kurset besto av 22 leksjoner der ca. 500 ansatte har deltatt og fullført de fleste leksjonene

TILTAK FOR AVBYRÅKRATISERING OG EFFEKTIVISERING

UiB har videreført det økonomiske kravet regjeringen har stilt til avbyråkratisering og effektivisering inn i fakultetenes og avdelingenes rammer, i form av tilsvarende kutt.

Prosjektet #ORG2022 har vært en sentral arena i utviklingsarbeidet og et viktig møtepunkt for fakulteter og sentraladministrative avdelinger. Prosjektet har hatt oppmerksomhet på tilretteleggingsprosjekter som etablering av en felles eLæringsløsning og en prosjektportal som skal gi støtte til prosjektgjennomføring. Det er videre innført digitale løsninger innenfor administrative områder, som for eksempel registrering av tid og reiser. I tillegg er flere administrative og fagnære arbeidsoperasjoner

automatisert. UiB har testet ut robotteknologi og fikk høsten 2017 opp sin første robot. Det er dermed lagt et godt grunnlag for et omfattende digitaliseringsarbeid.

UiB har likevel et uutløst potensial i å ta ut gevinster av ny teknologi, og gjennom #ORG2022 er det iverksatt et arbeid som har som mål å utvikle metoder for gevinstrealisering og måling av effekter. Regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt har resultert i en reduksjon i UiBs tildeling med 80–100 mill. kroner. Det er et mål at dette primært skal tas ut gjennom en reduksjon i administrative stillinger og det er i 2017 gjennomført effektiviseringstiltak som skal bidra til å innfri målsettingen i løpet av perioden.

PANORAMASTRATEGI

Universitetet i Bergen var tidlig ute med etablering av samarbeid med kinesiske universiteter, og flere av våre fagmiljøer har utviklet betydelige forsknings-satsinger i tett samarbeid med kinesiske universiteter. Det satses gjennom felles prosjekter, utveksling av datagrunnlag, forskerutveksling og investeringer i forskningsinfrastruktur. Flere utdanningstilbud tilbyr også utvekslingsopplegg og studieopphold i Kina.

I 2017 åpnet UiB også senteret Norwegian China Law Centre.

UiB har fulgt opp den nasjonale planen med en selvstendig institusjonell handlingsplan for samarbeid med Kina, slik at forskere som allerede samarbeider med miljøer i Kina kan dra nytte av nasjonale tiltak som iverksettes. Samtidig er det viktig å posisjonere

UiB slik at fagmiljøene kan være med på å utforme og videreutvikle tiltakene. Dette vil være en sentral del av arbeidet med UiBs handlingsplan for samarbeid.

UiB og NTNU inngikk i desember 2015 en toårig avtale med Innovasjon Norge i Tokyo om å etablere et samarbeid for å styrke forsknings- og utdanningssamarbeidet med Japan. Målet med satsingen i Japan har vært å styrke et langvarig eksisterende samarbeid i form av økning av finansierte prosjekter, publikasjoner og mobilitet for forskere og studenter. Avtalen åpnet for å utvikle samarbeid med institusjoner på nye fagområder. Avtalen trådte i kraft

ved tilsetting av en rådgiver, dr. Hiroshi Matsumoto, 1. april 2016, ved Innovasjon Norge i Japan, med arbeidsplass ved ambassaden i Tokyo.

Japan var et relativt nytt samarbeidsland for UiB og i oppstarten av det avtalefestede samarbeidet ble det lagt vekt på utvikling av prosjekter, kontakter og avtaler som allerede var aktive, særlig innen klimaforskning, marin forskning energi og polarforskning samt japanske språk. UiB tok tidlig til orde for å utvikle nye samarbeid innen medisin, helse, samfunnsvitenskap og jus.

LÆRLINGER

Kommunal- og moderniseringsdepartementet kåret UiB til årets beste statlige lærebedrift i 2017 og juryen begrunnet prisen slik:

UiB har:

- Firedoblet antallet lærlinger i løpet av to år (2015–17)
- Forankret arbeidet i overordnede strategiplaner og utformet en egen handlingsplan
- Gjort et solid arbeid med å informere eksterne aktører herunder utformet en egen nettside og laget en egen opplæringshåndbok for lærlinger
- Vært opptatt av å rekruttere lærlinger i flere typer lærefag

Antall lærlinger er økt fra 9 i 2015 til 35 i 2017. Tilbudet av lærefag er også utvidet fra to i 2015 til følgende seks godkjente lærefag i 2017:

- Kontor- og administrasjonsfaget
- IKT-servicefaget
- Laboratoriefaget
- Byggdrifterfaget
- Mediografikerfaget
- Fjernstyrte undervannsoperasjoner

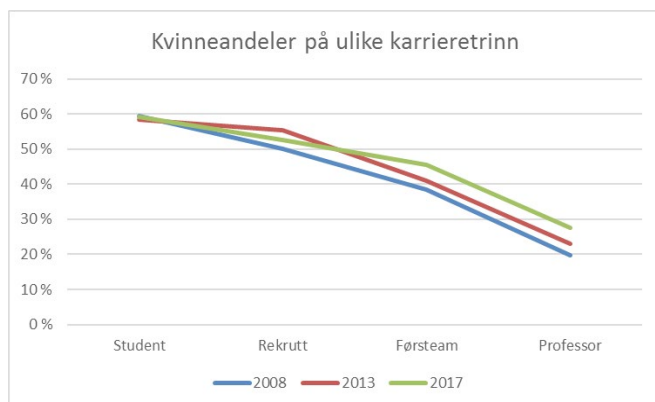

UiB-lærlinger på Digital myldredag. Foto: Eivind Senneset

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Universitetet vedtok i 2017 to nye handlingsplaner innenfor feltet likestilling og mangfold for perioden 2017–2020: *Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene* og *Handlingsplan for mangfold og inkludering*. Tiltakene er konsentrert rundt følgende innsatsområder; kjønnsbalanse og likestilling i forskning og utdanning, likestillingsfokuset ledelse og holdningsskapende arbeid og et studie- og arbeidsmiljø preget av mangfold, inkludering og likeverd. Det siste året har UiB brukt rundt 6 mill. kroner på oppfølging av handlingsplanene, fordelt mellom sentrale avsetninger og fakultetenes egenandeler.

Figur 3 viser endringer i kvinneandeler på ulike karrieretrinn de siste årene.

Figur 3. Kvinneandeler på ulike karrieretrinn

Figur 3 viser endringer i kvinneandeler innenfor ulike grupper de siste årene. Kvinneandelen blant registrerte studenter er stabil og utgjør 61 % av studentene. Innenfor rekrutteringsstillinger har kvinneandelen variert mellom 50 %–56 % i perioden.

Blant førsteamanuensisene utgjør kvinner i 2017 46 %, en økning fra 41 % fra 2013. Andelen kvinner i professorstillinger utgjorde 28 % i 2017, en økning på 5 % fra 2013 og 8 % fra 2008.

Innenfor enkelte profesjonsfag har det vært en nedgang i andel mannlige studenter, en tendens

man finner ved alle universitetene. Realfagene har fremdeles flest mannlige studenter. En mer kjønnsbalansert studentrekruttering er en viktig utfordring i tiden framover. UiB vil den forbindelse vurdere ekstrapoeng for mannlige studenter innenfor deler av helsefagene.

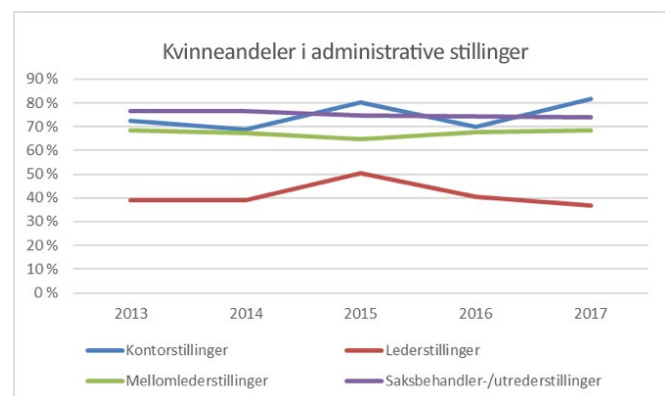
Fagadministrative lederstillinger

Perioden for valgte og åremålstilsatte dekaner og instituttledere gikk ut i 2017 og nye ble valgt/ansatt. Dette endret kjønnsbalansen i disse stillingene. For dekaner ble antall kvinner redusert fra 2 til 1 (av 7), men antall kvinnelige instituttledere økte fra 7 til 14. Kvinnelige instituttledere utgjør etter dette 41 % av totalen.

Kvinneandeler i administrative stillinger

I 2017 utgjør kvinner om lag 72 % av den administrative staben på universitetet (når det ses bort fra fagadministrative ledere), mot 73 % i 2016. Fra 2016 til 2017 er det i første rekke en prosentvis økning i kvinneandeler innenfor kontorstillinger. Her er imidlertid antall stillinger total sett lavt (7 årsverk) slik at små endringer i antall personer gir stort prosentvis utslag.

En oversikt er gitt i figur 4.

Figur 4. Kvinneandeler i administrative stillinger

Et treårig prosjekt med støtte fra Forskningsrådets Balanse-program ble avsluttet i 2017. Prosjektet hadde endringsledelse og likestillingskompetanse i forskning som hovedtema og målet har vært å øke andel kvinner i vitenskapelige toppstillinger og faglige lederstillinger. Balanse-prosjektet har bidratt til økt kunnskap om hvilke mekanismer og likestillingsbarrierer som hindrer en positiv utvikling på dette området, og skal bidra til økt likestillingskompetanse blant ledere ved de deltakende institusjonene. Resultatene er publisert i en forskningsrapport og to vitenskapelige artikler. I tillegg til arbeidet for kjønnslikestilling har universitetet hatt særlig oppmerksomhet knyttet til

arbeidet for å øke rekrutteringen av og tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne.

Arbeidet med universell utforming av bygninger, læringsmiljøet og campusområdet er en viktig del av dette. Universitetet har nylig anskaffet en campusbuss som er universelt utformet. Det har også blitt innført tiltak som kvalifiseringsstipend til vitenskapelig ansatte med funksjonsnedsettelse, trainee-ordninger og andre stillinger som kan være portåpnere til arbeidslivet. Et annet prioritert område er arbeidet for å rekruttere flyktninger, personer med innvandrerbakgrunn og gi bedre service og tilrettelegging for ansatte og studenter som er rekruttert fra utlandet.

SAMORDNING MELLOM UNIVERSITETER OG HELSEFORETAK

Det er opprettet en regional arbeidsgruppe for oppfølging av Husebekkrapporten (2016) med representanter fra de regionale helseforetakene, universiteter og høgsolen i regionen. Arbeidsgruppen har representanter forankret i Samarbeidsorganet for forskning og innovasjon mellom Helse Vest og universitets- og høgskolesektoren.

Arbeidsgruppen har vurdert de tematiske områdene i Husebekkrapporten. Det skilles mellom oppfølging på ulike nivå:

- Nasjonalt – hva skal spilles inn til nasjonalt forum
- Regionalt – i hovedsak policy
- Lokalt – hva er allerede gjennomført og hvilke planer foreligger jamfør den gjensidige informasjonsplikten som ligger i mandatet til samarbeidsorganet

Arbeidsgruppen har vurdert felles retningslinjer for avklaring av vertskapsrollen i eksternt finansierte prosjekter, samt bruk av totalkostandsmodeller for eksternt finansierte forskningsprosjekter. Arbeidet har ennå ikke resultert i felles modeller mellom universitet

og helseforetak og det skal jobbes videre med disse problemstillingene i 2018.

Husebekkrapportens anbefalinger vedrørende retningslinjer for samarbeidsarealer er lagt til grunn i arbeidet med nye universitetsarealer ved nytt sykehus i Stavanger.

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

PLANER FOR VIRKSOMHETEN OG STYRINGSPARAMETERE FOR 2018

Universitetet i Bergen sin rolle som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Kunnskapen skal formidles og videreutvikles gjennom forskningsbasert og studentaktiv undervisning. Dette gjør kandidater utdannet ved UiB til viktige bidragsyttere i å forme framtidens samfunn gjennom bruk og utvikling av ny kunnskap, og UiB til en viktig kultur- og verdibærer.

Universitetets strategi 2016–2022 – «Hav, Liv, Samfunn» – er et verdidokument for hele universitetet. Realiseringen av mål og ambisjoner er avhengig av et vedvarende engasjement og eierskap blant alle våre ansatte og studenter. Siden strategien ble vedtatt i 2015 er det skjedd betydelige institusjonelle endringer, store nasjonale reformer, formelle endringer i virksomhetens rammebetingelser, økt fokus på digitalisering og en rekke nye ambisiøse nasjonale og internasjonale målsetninger. På denne bakgrunn legges det opp til en revidering av strategien i 2018, med fokus på virkemidler og delmål.

Nasjonale utredninger vil være viktige referansepunkt for universitetets prioriteringer. I første rekke gjelder dette revideringen av langtidsplanen for forskning, Humaniorameldingen og Stortingsmeldingen om studiekvalitet. Arbeidet med oppfølging av FNs bærekraftsmål vil være en sentral dimensjon på tvers av universitetets eksisterende satsinger, forskningsstrategier og utdanningsprogrammer.

Nasjonale satsingsområder skal følges opp gjennom egne handlingsplaner for innovasjon, universitetets Kinasatsing (Panoramastrategien) og Nordområdene. Et eget strategidokument skal utarbeides for å følge opp Humaniorameldingen.

Et godt læringsmiljø er avgjørende for studentenes læringsutbytte og for den samlede utdanningskvaliteten ved UiB. Det er derfor av stor betydning å tilrettelegge for studentaktive læringssituasjoner som fremmer samhandling og læringsutbytte. Utvikling av et godt læringsmiljø krever både god pedagogisk tilrettelegging og prioritering av støttefunksjoner.

Internasjonalt samarbeid har alltid vært viktig og UiB har på mange områder vært i en særstilling som et utadrettet universitet. Dette gjelder innenfor hovedsatsningsområdene globale samfunnsutfordringer, klima og energi og det marine, men også på mange andre felt har UiB en viktig posisjon internasjonalt og globalt. Samtidig er det en sentral målsetting å styrke kunnskapsregionen Bergen gjennom lokalt og regionalt samarbeid.

Universitetet skal videreutvikles som en organisasjon tilpasset kjernevirksomhetens behov, og som er innrettet slik at universitetets mål nås. Målsettingen er at UiB skal ha en kultur der alle yrkesgrupper og ansatte opplever å ha det samme samfunnsoppdraget og identifiserer seg med universitetets kjernevirksomhet. Universitetets viktigste ressurs er de ansatte, studentene og den kompetansen de besitter. Aktiv rekruttering for å sikre seg de beste arbeidstakerne til alle deler av virksomheten er avgjørende dersom viktige kvalitetsmål skal nås.

Universitetets digitaliseringsstrategi beskriver hvordan mulighetene digitalisering gir for å nå våre mål skal realiseres og hvordan vi kan utnytte de strukturelle endringene digitalisering medfører. Digitalisering omfatter mer enn digitale verktøy, digital lagring og digital bearbeiding av data og informasjon. Digitalisering endrer arbeidsprosesser, organisering og samhandling internt og eksternt. Det skal arbeides videre med konkretisering av tiltak og framdriftsplaner for å realisere ambisjonene. Styrket kompetanse og ledelsesfokus på alle nivå vil være viktige forutsetninger for å implementere strategien.

En viktig side ved forskningsinfrastruktur er dataregistre og samlinger, som er avgjørende for mange forskere. Eksisterende samlinger og registre skal ivretas og håndteres på en god og etisk forsvarlig måte. Samtidig legges det til rette for oppbygging av nye der dette er formålstjenlig, enten

alene eller i samarbeid med andre institusjoner. Forvaltningen av Skeivt arkiv og språksamlingene er eksempler på dette.

KD utpekte UiB som deltaker i prøveordningen for bruk av utviklingsavtaler i sektoren. Utviklingsavtalen gjelder for perioden 2018–2020. En fellesnevner for målene i avtalen er at alle er viktige for å realisere universitetets strategi for perioden fram til 2022. For øvrig er det mål som bidrar til å tydeliggjøre UiBs profil og posisjon i sektoren. En målsetting ved avtalen er at den skal være en integrert del av UiBs øvrige målstruktur. I det følgende vil målene i utviklingsavtalen omtales under de relevante virksomhetsmål. En samlet oversikt over sektormål med tilhørende styringsparametere samt universitetets utviklingsavtale for perioden 2018–2020 er gitt i vedlegg 1 og 2.

SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING

UiB skal tilby forskningsbasert utdanning, oppfølging og veiledning av høy kvalitet fra sterke fagmiljøer, og ta et nasjonalt ansvar på utdanningsområder der UiB har gode faglige forutsetninger og høy kompetanse. Rekrutteringsarbeidet skal styrkes for å tiltrekke de mest motiverte studentene, og rekruttere spesielt talentfulle forskere tidlig i karriereløpet.

Kunnskapsklyngene skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp og utdanningsformer, også på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen og på Vestlandet. Bergen som forsknings- og utdanningsby skal utvikles i tett samarbeid med de andre forsknings- og utdanningsinstitusjonene i byen.

UiB har målsetting om å etablere flere sentre for fremragende utdanning (SFU), og aktivt medvirke til at flest mulig gjennomfører studiene sine med et godt læringsutbytte.

Dimensjonering av utdanningsvirksomheten har vært et sentralt tema for UiB over lengre tid. UiB

gjennomgår programporteføljen årlig, og har et spesielt fokus på robusthet og bærekraft i porteføljen, samtidig som høyt spesialiserte forsknings- og utdanningsdisipliner blir ivarettatt.

Nasjonale styringsparametere

1. Andel bachelor- og masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid
2. Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år
3. Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Fra Studiebarometeret)
4. Skår på hvordan studentene oppfatter studie-kvaliteten (fra Studiebarometeret)
5. Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk
6. Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt på studenttall

VIRKSOMHETSMÅL 1.1

UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle fakultetene ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard.

Kvalitet i forskning synliggjøres gjennom siteringer og anerkjente rangeringer der UiB over tid har dokumentert svært gode resultater. Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for prioritering.

Arbeidet med å utvikle flere kunnskapsklynger skal videreføres. I årene som kommer vil helseklyngen, den marine klyngen, klimaklyngen, Fintech og flere kunnskapsklynger realiseres og dermed bli viktige bidrag til utviklingen av UiB som et internasjonalt forskningsuniversitet. Klyngene utgjør en viktig arena for samarbeid og utveksling av kunnskap med et bredt samfunns- og arbeidsliv.

Prioriterte tiltak 2018:

- Videre utvikling av kunnskapsklyngene
- Tilrettelegging og arbeid for økt uttelling i de prestisjetunge programmene innenfor EU og NFR
- Høy kvalitet i all rekruttering av ansatte og studenter
- Effektiv bruk og samarbeid om infrastruktur og kjernefasiliteter
- Internasjonalt samarbeid
- Samarbeid med BFS om toppforskerprogrammet og virkemidler for å bygge verdensledende miljø
- Handlingsplaner for Kina-satsingen, humaniora og nordområdene
- Revisjon av universitetets strategi

UTVIKLINGSMÅL 1

UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljø. Alle fakultetene skal ha forskningsmiljø i verdensklasse og flere fagmiljø av høy internasjonal standard.

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet. Ambisiøse kvalitetskrav kan ikke begrenses til særskilte forskningssettings, men må rettes inn mot hele forsknings- og utdanningsvirksomheten. Ivaretagelse av den store viften av forskningsfag fordrer en aktiv og målrettet fornyelse av fagene, i takt med den internasjonale kunnskapsutviklingen og ut i fra universitetets fortrinn.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall innenfor følgende områder:

- Økt antall ERC-tildelinger fra Horisont 2020 og i grunnforskningsprogrammene i Forskningsrådet
  - Måloppnåelse vurderes gjennom regnskapstall og søknadsaktivitet
- Etablering av program for utvikling og dyktiggjøring for forskningstalenter
  - Måloppnåelse vurderes basert på antall deltakere og forskningsbredde
- Styrke publiseringskvaliteten
  - Måloppnåelse vurderes ut fra anerkjente bibliometriske metoder

UTVIKLINGSMÅL 2

UiB skal ha en internasjonalt ledende posisjon innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer.

Universitetets tradisjoner og fortrinn innenfor marin forskning, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende forskning av høy kvalitet og internasjonalt format.

Foto: Eivind Senneset

Kvalitet i forskning synliggjøres blant annet gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering. Det skal legges til rette for at våre fagmiljø skal konkurrere om slike midler.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen innenfor satsingsområdene vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall innenfor følgende områder:

- Økt finansiering innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer, med særlig fokus på Horisont 2020, Norges forskningsråd og andre eksterne kilder:
  - Måloppnåelse vurderes gjennom regnskapstall og søknadsaktivitet

- Økt antall siteringer innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer
  - Måloppnåelse vurderes gjennom antall siteringer slik de framkommer i internasjonale rangeringer.
- Økt samfunnsrelevans og samfunnsbidrag, knyttet spesielt til FNs bærekraftsmål
  - Måloppnåelse vurderes gjennom bredde og volum av samfunnsmessig engasjement og policyrelevant vitenskapelig rådgivning på nasjonale og globale arenaer
- Videreutvikling av studieprogrammer innenfor universitetets strategiske satsingsområder marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer
  - Måloppnåelse vurderes ut fra gjennomstrømming i slike programmer

VIRKSOMHETSMÅL 1.2

UiB skal utdanne Norges mest attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 % av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.

Alle fakultetene skal ha mottaksstrategier som gir en god start for studentene både faglig og sosialt. Et attraktivt læringsmiljø krever også den beste undervisningskompetanse blant våre vitenskapelig ansatte. Læringsmiljøet skal utvikles i sammenheng med satsingen på infrastruktur, der særlig undervisningsrom og studiearealer av god kvalitet prioriteres.

Innen 2022 skal andelen som gjennomfører bachelorprogrammene ha økt. På mastergrad skal den ha økt til 80 %. Det skal legges til rette for at doktorgradsarbeider kan ferdigstilles på normert tid.

Universitetets undervisere skal alltid være opptatt av å utvikle sin egen undervisningskompetanse og skal raskt ta i bruk hensiktsmessige nye undervisnings- og vurderingsordninger. Digitale læringsarenaer skal være en viktig del både av universitets etter- og videreutdanning og vårt globale utdanningsengasjement. Gode læringsarenaer og arbeidsformer skal fremme god faglig integrasjon og stimulere studentene til innsats. Innen 2022 skal minst 50 % av universitetets undervisere ha deltatt på etterutdanning i universitetspedagogikk.

Styringsparametere

1. Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt
2. Andel studenter med utenlandsopphold

Følgende tiltak prioriteres:

- Oppfølging av handlingsplan for styrking av læringsmiljøet
- Oppfølging av handlingsplan for kvalitet i utdanning
- Videreføre DigUiB-programmet
- Tilrettelegging for økt undervisningskompetanse
- Utvikle nye undervisnings- og vurderingsformer
- Utvikle digitale læringsplattformer
- Gjennomgang av lektorutdanningen

UTVIKLINGSMÅL 3

UiB skal styrke utdanningskvaliteten

Meld. St. 16 – Kultur for kvalitet i høyere utdanning gir en tydelig retning for arbeidet med å heve kvaliteten på norsk høyere utdanning. Universitetet i Bergen har som hovedmål for utdanningen å tilby internasjonalt anerkjent forskningsbasert utdanning, med høy faglig kvalitet og vekt på danning, kritisk refleksjon og etisk bevissthet. Satsingen på utdanningsledelse, arbeidet med oppretting av nye og revisjon av eksisterende studier, utviklingen av underviserkompetanse og insentivtiltak er alle med på å styrke læringsmiljøet

og bidra til studentenes læring. Det samme gjelder fagmiljøenes tilrettelegging for faglige arenaer der studenter og undervisere møtes og drøfter faglige, gjerne tverrfaglige, spørsmål, forskningstema og prosjekter. Slike arenaer er også viktige sosiale arenaer med betydning for studentenes trivsel og dermed læring.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Pilotering av modell for fremragende undervisning ved alle fakultet
  - Måloppnåelse vurderes ut fra at samtlige fakultet har program for fremragende undervisning
- Andel kandidater med utveklingsopphold som del av sin grad
  - Måloppnåelse vurderes ut fra andel kandidater som har hatt utveklingsopphold som del av sin grad
- Økt gjennomstrømming i studieprogrammene
  - Måloppnåelse vurderes ut fra antall kandidater som gjennomfører på normert tid på bachelor og masternivå
- UiB skal øke sin deltakelse og uttelling i nasjonale konkurransearenaer for studiekvalitet
  - Måloppnåelse vurderes ut søknadsaktivitet og gjennomslag i nasjonale utlysninger
- Inngå samarbeidsavtale med Universitetet i Oslo for å styrke forskning og utdanning i humanistiske fag
  - Måloppnåelse vurderes ut fra prosesser for nasjonal arbeidsdeling og samarbeid

SEKTORMÅL 2: FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. Universiteter og høyskoler vil være sentrale premissleverandører i denne utviklingen. Skal universiteter og høyskoler fylle denne rollen, må de ha et utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Norge trenger forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

UiB vil utvikle Bergen som forsknings- og utdanningsby i tett samarbeid med de andre forsknings- og utdanningsinstitusjonene i byen. Kunnskapsklyngene skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp, utdanningsformer og forskningsprosjekter, også på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen og på Vestlandet.

Kommunikasjon, formidling og samfunnsansvar skal bli en enda større del av alle fagmiljøers og ansattes virksomhet og Bergen Teknologioverføring skal videreutvikles som universitetets instrument i kommersialisering av nye ideer.

UiB skal utrede og etablere gode modeller og insentiver for forskning, forskerutdanning og undervisning på tvers av fakulteter. Fag skal etableres, og bygge videre på tematiske satsinger som gjennom høy faglig kvalitet bidrar til å svare på vår tids store samfunnsutfordringer.

Nasjonale styringsparametere

1. Delen masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (se over)
2. Bidragsinntekter fra Forskingsrådet per faglig årsverk
3. Andre bidrags- og oppdragsinntekter utenom EU og Forskingsrådet per faglig årsverk
4. Andel forskingsinnsats i MNT-fag

VIRKSOMHETSMÅL 2.1

UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv.

UiB vil utnytte bredden i forskningen og utdanningen ved universitetet og aktivt formidle våre kandidaters kompetanse ved fullførte studier. Dette skal gjøres parallelt med en effektiv formidling av UiBs forskningsresultater, innovasjon og kunstneriske virksomhet. Internasjonalt samarbeid om større forskningsinfrastruktur og forskningssentra, og åpen tilgang til forskningsresultater og forskningsdata skal prioriteres.

Følgende tiltak skal prioriteres i 2018:

- Universitetsbiblioteket skal videreutvikles som et nyskapende studie- og forskningsintegreert bibliotek som sikrer tilgang til relevante kunnskapskilder, brukertilpassede tjenester som effektiviserer forskernes og studentenes arbeid, samt formidling av universitetets samlinger, arkiv og vitenskapelige produksjon.
- Økt tilgang og formidling av UiBs spesialsamlinger
- Utvide samarbeidet med arbeidsliv og arbeidslivsaktører
- Arbeide for åpen tilgang til publisering og forskningsdata

SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING

Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv. UiBs nye handlingsplan for etter- og videreutdanning (EVU) skal være et virkemiddel for å oppfylle UiBs visjon «Kunnskap som former samfunnet» og for å nå UiBs strategiske mål frem til 2022. Handlingsplanen samsvarer med nasjonale prioriteringer og beskriver tiltak som skal bidra til at UiB når disse ambisjonene.

NASJONALE STYRINGSPARAMETERE

Kandidattall på helse- og lærerutdanningene, jf. måltall

I tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2018 stilles det aktivitetskrav i form av uteksaminerte kandidater innenfor utvalgte helsefag og lærerutdanningene. Universitetets krav for 2018 er gitt i tabell 21.

Tabell 21. Aktivitetskrav innenfor helsefag og lærerutdanningen 2018 (kandidater)

Helseutdanning	Måltall
Klinisk ernæringsfysiologi	24
Farmasiutdanning MA	25
Medisinutdanning	164
Odontologiutdanning	45
Psykologi profesjonsutdanning	80
Tannpleierutdanning	30
Lærerutdanning	Måltall
Integrert MA 5 år	28
PPU og PPU-Y	211

VIRKSOMHETSMÅL 3.1

UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling.

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs rolle og betydning for samfunnet rundt. UiB skal vise samfunnsengasjement og ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen.

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon innen både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon, og gjør universitetets kunnskap og omfattende samlinger tilgjengelig for nye grupper i samfunnet. UiBs nettsider og nettbaserte tjenester for god kommunikasjon med publikum, ansatte og studenter skal videreutvikles. I tillegg skal digitale arbeidsprosesser med høy grad av brukervennlighet og tilgjengelighet frigjøre administrative ressurser til andre formål ved UiB.

Følgende tiltak skal prioriteres:

- DigUiB skal gjøre UiB ledende innenfor digital læring og formidling
- Utvikling av Universitetsmuseet med nye naturhistoriske samlinger, arbeid mot nyåpning av samlingene
- Oppfølging av handlingsplan for infrastruktur
- Økt satsing på open access publisering
- Oppfølging av handlingsplan for etter- og videreutdanning

Styringsparameter

- Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

UTVIKLINGSMÅL 4

UiB skal være en pådriver for innovasjon, næringsutvikling og omstilling i offentlig sektor

Regjeringen vil styrke konkurransekraften i næringslivet og har en ambisjon om at Norge skal bli et av de mest innovative landene i Europa. Langtidsplanen for forskning skal legge grunnlaget for et mer kunnskapsintensivt næringsliv med stor evne til omstilling og verdiskaping. I tråd med langtidsplanens ambisjoner skal UiB være en viktig pådriver for innovasjon, næringsutvikling og omstilling i offentlig sektor.

Med utgangspunkt i geografisk nærhet mellom ulike samarbeidspartnere, forsknings- og utdanningsaktører, fysisk samlokalisering og muligheter til å skape fremragende utdanning, forskning og innovasjon fortsetter arbeidet med å etablere kunnskapsklyngene. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse tema og etableres på områder hvor UiB allerede har høy internasjonal faglig kvalitet, men også der hvor det er muligheter for omfattende samarbeid mellom fagmiljøer internt ved UiB og eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Innen 2020 skal følgende klynger være i etableringsfase; helseklyngen, marin klynge, middelalderklyngen, klimaklyngen og energiklyngen
  - Måloppnåelse vurderes ut fra framdrift i prosessene for etablering av klyngene
- Øke etter- og videreutdanningstilbudet
  - Måloppnåelse vurderes ut fra omsetning og antall tilbud.
- Tildeling av minst ett Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) eller tilsvarende virkemidler som for eksempel Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) og Forskningscenter for miljøvennlig energi (FME)
  - Måloppnåelse vurderes ut fra søknadsaktivitet og gjennomslag i nasjonale utlysninger
- Økt antall uteksaminerte kandidater i lektorutdanningene
- Styrking av samarbeid om lærer/lektorutdanning på Vestlandet ved å:
  - Tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse
  - Samarbeid om forskning og utviklingsarbeid (FoU) og videreutdanningstilbud
    - Måloppnåelse vurderes ut fra framdriftsrapporter fra etablerte samarbeidsorgan mellom UiB og Høgskulen på Vestlandet

SEKTORMÅL 4: EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM

Funksjonell organisasjon

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er viktig i langsiktig strategisk akademisk arbeid. Å rekruttere flere gode medarbeidere – både faglige, administrative og tekniske – vil være avgjørende i strategiperioden.

Universitetet skal være en god, inspirerende og inkluderende arbeidsplass for våre medarbeidere og studenter. Implementeringen av UiBs strategi krever en velfungerende organisasjon, med effektive og fremtidsrettede administrative og tekniske tjenester tilpasset universitetets oppgaver innenfor forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Følgende tiltak prioriteres i 2018:

- Utvikle konsepter for effektivisering og digitalisering av sentrale HR- og økonomitjenester gjennom BOTT-samarbeidet
- Lederutvikling
- Rullerende handlingsplan for ytre miljø
- HMS, sikkerhet og beredskap
- Reduksjon av midlertidig ansatte
- Systematisk arbeid for likestilling (oppfølging av handlingsplan)

Finansiering for å nå våre mål

En stabil og forutsigbar økonomi er avgjørende for at strategien skal oppfylles. Etableringen av flere ledende forskningsmiljøer krever både økte ressurser, langsiktige investeringer i infrastruktur, så vel som nødvendige lønns- og driftsmidler. Skal UiB nå målet om å holde høy, internasjonal faglig kvalitet må bidrags- og oppdragsfinansieringen styrkes. Inntekter fra Forskningsrådet og EU er spesielt viktig, jf. omtale under sektormål 1 og 2.

Følgende tiltak prioriteres i 2018:

- Budsjettprosesser basert på åpne og forutsigbare prosesser
- Langsiktig forvaltningshorisont
- Støttefunksjoner for økt BOA aktivitet

Nasjonale styringsparametere

1. Antall studiepoeng per faglig årsverk
2. Andel kvinner i dosent- og professorstillinger
3. Andel midlertidig tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger
4. Andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseet som er tilstrekkelig sikret og bevart

VIRKSOMHETSMÅL 4.1

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

UiB har vedtatt at regjeringens effektiviseringskutt skal tas ut gjennom effektivisering av administrasjonen. Effektivisering krever endring i arbeidsprosesser i retning av mer standardisering, digitalisering og større grad av selvbetjeningsløsninger. Det stilles også nye kompetansekrav og evne til omstilling både for den enkelte og for ulike grupper ansatte. Effektivisering forutsetter større grad av samhandling mellom nivåene, felles prioritering og arbeidsdeling. Vi må i langt større grad enn tidligere dele på ressurser og kompetanse.

Flere administrative oppgaver vil i fremtiden løses gjennom robotisering og automatisering. Dette forutsetter også større grad av standardisering og utredes gjennom *Robotprosjektet*.

Det omtalte BOTT-samarbeidet mellom fire universitet har også vist seg å være ressurskrevende i prosjekt- og innføringsfasen. Målsettingen er å

frigjøre ressurser til mer faglig aktivitet, noe som også vil påvirke forholdstallet mellom administrative og faglige stillinger.

Styringsparametere

- Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger

PLAN FOR TILDELT BEVILGNING 2018

Universitetets strategi «Hav, Liv, Samfunn 2016–2022» er førende for innretning og prioritering i budsjettforslaget for 2018. Handlingsplanene gir retning for innsats innenfor prioriterte områder. Budsjettet er rettet inn for å støtte realiseringen av strategien. Alle tiltak under UiB felles er henført til strategiske mål, og det er satt av midler til iverksetting av tiltak i de handlingsplaner som ennå ikke er ferdig.

De viktigste økonomiske virkemidlene i budsjettet for 2018 er:

- Refordeling av 23 rekrutteringsstillinger
- Fordeling av 10 nye rekrutteringsstillinger
- 20 mill. fra nye studieplasser fra de siste årene kommer inn i UiBs økonomi og fordeles i rammene
- 4 stipendiatstillinger flyttes fra PKU til UiB og fordeles til KMD
- Videreføring av 40 nye studieplasser i IKT
- Fordeling av 75 nye studieplasser
- Kraftig økning i utstyrsposten både på kort og lengre sikt
- 3 mill. kroner til koordinering av satsingsområdene for klima-/energiomstilling og marin satsing
- 6 mill. kroner til handlingsplanene under strategien som tilføres når tiltakene er klare
- 4 mill. kroner videreføres til HF2018 og legges varig inn i fakultetets ramme
- 3 mill. kroner for å sikre HF strategisk handlingsrom til å møte ned nasjonale satsingen på humaniora

- 1 mill. kroner av handlingsplanbudsjettene øremerkes UiBs humaniorastrategi som er en del av oppfølgingen av regjeringens humanioramelding. Det settes ned en tverrfakultær arbeidsgruppe som skal utarbeide tiltak og strategisk plan
- 2 mill. kroner til strategiske tiltak ved Det juridiske fakultet
- Budsjettet til DigUiB økes med 1 mill. kroner og prosjektet fortsetter med høy prioritet innen utdannings- og digitaliseringsområdet og med Digital læringslab som viktig innsatsområde i 2018
- 80 mill. kroner i utstyrstildeling til museet
- Sikre stabil vekst i UBs mediebudsjett gjennom å dempe effekter av valutasvingninger og ved å bevilge en fast realvekst
- Fortsatt realvekst innenfor eiendomsområdet slik at godt vedlikehold sikres og klyngesatsingen skal kunne realiseres. Dette gjelder bl.a. Helseklyngen på Årstadvollen, Energi- og teknologiklyngen i EnTek og Klimaklyngen på Nygårdshøyden syd.
- Incentivordning for EU-prosjekter videreføres
- Større grad av tidsbegrensning av UiB felles sine budsjettposter for å sikre mulighet til resirkulering av midler til nye tiltak
- Omfordeling til strategi på 1,2 % i 2018, statens effektiviseringskutt kommer i tillegg
- Fordeling av økt basisbevilgning

Tabell 22. Plan for tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet 2018

Budsjet 2018	Inntekter GB					
	Annum	Åpen ramme	Lukket ramme	Øremerket Rekruttering	Øremerket Annet	Sum 2018
<i>Beløp i 1000 kr.</i>	Basis					
Det humanistiske fakultet	153 577	73 281	10 923	68 805	19 013	325 598
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	278 900	108 539	81 150	187 770	26 072	682 431
Det medisinske fakultet	235 585	196 698	37 952	138 624	30 057	638 916
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	133 617	82 613	16 914	51 550	7 042	291 735
Det juridiske fakultet	48 529	70 808	2 728	20 706	-	142 771
Det psykologiske fakultet	78 490	79 368	6 966	40 147	6 608	211 580
Fakultet for kunst, musikk og design	133 947	17 709	408	11 013	1 317	164 394
Universitetsmuseet	109 014		3 847	7 342	5 315	125 517
Universitetsbiblioteket	99 215				58 497	157 712
Felles forskningsatsinger/sentre	75 960			-	896	76 856
Forskningsstrategi					66 122	66 122
Teknisk infrastruktur og vitenskapelig utstyr					40 992	40 992
Felles utdanningsformål					40 869	40 869
Sum faglig virksomhet	1 346 835	629 018	160 887	525 956	302 799	2 965 495
Sum diverse felles tiltak	67 457	-	-	226	113 396	181 079
Sum Sentraladministrasjonen	264 592	-	-	-	-	264 592
Andre spesielle formål					114 824	114 824
SUM	1 678 884	629 018	160 887	526 182	531 019	3 525 990

STØRRE BYGGEPROSJEKTER

Framlegget til Masterplan for areal gir en beskrivelse av universitetets planer fram til 2040, i tråd med departementets føringer. Et sentralt element er fortsatt sterkt fokus på langsiktig vedlikehold og rehabilitering. I tillegg skisseres planer for noen større ombyggingsprosjekter og nybygg. Ambisjonen er at alle universitetets bygg skal ha en tilstandsgrad tilsvarende TG 1. I tillegg til finansiering over statsbudsjettet via Kunnskapsdepartementet og salg av bygninger tilsier dette en realvekst i internhusleieordningen på 1,5 % fram til 2025.

Realvekst i husleien er for øvrig en videreføring av dagens finansieringsprinsipper for økt vedlikehold, en modell som UiB har fått gode tilbakemeldinger på, både fra KD og i egen rapport fra internrevisjonen. UiB vil på en helhetlig måte videreutvikle og fortsette å konsentrere sin virksomhet rundt de to hovedcampusene. Det skal legges vekt på åpne og levende campusområder som del av byutviklingen i Bergen. Bygninger ved UiB skal være tilgjengelig for alle studenter og må oppfylle krav til universell utforming.

Masterplanen omtaler større byggeprosjekter innenfor de to campusene på Årstadvollen/Møllendal og Nygårdshøyden:

Campus Årstadvollen/Møllendal

Campus Årstad/Møllendal vil etter planen preges av to sentrale satsinger, utvikling av kunnskapsklyngen Helsecampus Årstadvollen og samling av miljøene ved Fakultet for kunst, musikk og design. Det planlegges også å legge til rette for økt studententreprenørskap og innovasjon gjennom utvidelse av areal for inkubatorvirksomhet.

Illustrasjon av byggetrinn 1 Helsecampus Årstadvollen.
Illustrasjon: b+b arkitektur

Helsecampus Årstadvollen har som visjon å bli et internasjonalt kraftsentrum som skal skape innovative helse- og omsorgsløsninger i primærhelsetjenestene for hele mennesket, ved hjelp av fremragende

forskning og utdanning, fullverdige praksisarenaer og tverrfaglig samhandling. Klyngen skal endre helseforskningens innretning for å skape nye, effektive løsninger på lokale og globale utfordringer gjennom helhetlig, tverrdisiplinær forskning og aktiv bruk av teknologi. Den skal også sikre kandidater helhetlig teoretisk og praktisk kunnskap, og legge til grunn at klinisk arbeid, forebygging, helsefremmende arbeid i primærhelsetjenesten og kommunene skal ha spesiell oppmerksomhet. Kunnskapsklyngen skal videre frembringe de relevante og effektive teknologiske og organisatoriske løsningene som etterspørres av leverandører av helse- og omsorgstjenesten lokalt og globalt.

I utviklingen av Helsecampus Årstadvollen ønsker universitetet å følge opp samfunnsmessige behov og fokusere på helheten og sammenhengen mellom alle aktørene i helsetjenestene. En helseklynge med nærhet til sykehus, men som har særlig fokus på samhandling og utdannings- og forskningsbehovene i primærhelsetjenesten og kommunene. I HelseOmsorg21-strategien sies det tydelig at forskning, utdanning og innovasjon i større grad enn i dag må innrettes mot kommunehelsetjenesten, i nært samarbeid mellom kommuner og forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Fremtidens primærhelsetjeneste må tilby helt andre tjenester enn det som blir gjort i dag. I det ligger bl.a. et stort potensial knyttet til å utvikle og implementere tjenesteinnovasjoner og teknologiske løsninger. Dette kan i neste omgang danne grunnlag for inkubator- og næringsvirksomhet, samt samarbeid med offentlige instanser og private aktører.

Utformingen av helseklyngens bygningsmasse er viktig for å oppnå visjonen. For å få til dette er målsettingen å skape et studentmiljø der studenter fra ulike fag treffer hverandre, utveksler ideer og kunnskap og inspirerer hverandre. I tillegg skal Helsecampus bli et godt sted å forske og undervise for de vitenskapelig ansatte. Planene for Helsecampus Årstadvollen ble første gang presentert for universitetsstyret i sak 42/14 om prioritering av større byggeprosjekter 2015–2020. Utbyggingen er planlagt i tre trinn:

1. Rive gammelt odontologibygget i Årstadveien 17 og bygge nytt (ca. 11 000 BRA)
2. Rehabiliterer Årstadveien 21, (4500 BRA) (Overlege Danielsens hus)
3. Bygge nybygg på parkeringsplass ved Årstadveien 23 (10 000 BRA)

Opprettelsen av Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) i januar 2017 har åpnet opp for nye bygningsmessige løsninger for Griegakademiet. Sommeren 2017 flyttet resten av det nye fakultetet inn i Nordens første spesialtilpassede nybygg for kunst og design. I samarbeid med Statsbygg arbeides det med planer for et nybygg for Griegakademiet på nabotomten til det nye fakultetet. Arbeid med å sette samfunns- og effektmål har pågått høsten 2017 og det tas sikte på å utarbeide endelig romprogram og skisseprosjekt i løpet av 2018. I forkant av dette utarbeides et konseptvalgnotat (KVN), basert på samme metodikk som KVVU. Det legges stor vekt på sambruk av areal med nybygget til Kunsthøgskolen og en samlokalisering vil gi betydelige synergieffekter i forhold til arealbruk mot studenter, undervisning og fellesfunksjoner og mot administrativ bemanning. Den viktigste begrunnelsen for samlokalisering er likevel muligheten dette gir for at Griegakademiet kan flytte inn i funksjonelle lokaler tilrettelagt for akademiets aktiviteter. Dette vil samtidig gi grunnlag for å styrke fagmiljøene, som igjen vil styrke Bergen som internasjonal kulturby.

Campus Nygårdshøyden

Campus Nygårdshøyden skal videreutvikles med arealer som legger til rette for å utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer. Dette skal skje både gjennom rehabilitering av noen av universitetets viktigste signalbygg og gjennom oppfølging av planer knyttet til Klimaklyngen, Kunnskapsklyngen for energi og teknologi (EnTek), samt pågående prosesser for rundt samlokalisering av de marine forskningsmiljøene i Bergen og initiativet rundt etablering av en middelalderklynge. En viktig målsetting er å samle de sentraladministrative avdelingene i Nygårdsgaten 5. Formålet er tettere integrasjon for økt effektivitet og samarbeid.

Planene for campus Nygårdshøyden legger til rette for videreføring av arbeidet med å erstatte eldre og lite egnede villaer med mer moderne og formålstjenlige universitetsarealer. Fredning av flere bygg gjør i mange tilfeller dette arbeidet utfordrende og i flere tilfeller kreves rehabilitering framfor riving/nybygg. Samtidig representerer deler av den eldre bygningsmassen universitetets signalbygg og særpreg.

Konsekvensutredning om mulig samlokalisering av en marin forskningsklynge i Bergen ble ferdigstilt i 2017. Utredningen anbefaler en samlokalisering av Havforskningsinstituttet, NIFES og Fiskeridirektoratet gjennom et nybygg. Den marine klyngen vil samle sentrale aktører innenfor marin forskning og utdanning og slik få styrket sitt samarbeid med næringslivet og ulike offentlige instanser. En lokalisering av nybygget til Marineholmen vil gi store synergieffekter gjennom utnyttelse av felles infrastruktur og tettere samarbeid mellom UiBs kunnskapsklynger på Nygårdshøyden og de øvrige forskningsinstitusjonene innenfor marine fag i Bergen.

EnTek-bygget

Realisering av EnTek-bygget har stor strategisk betydning for UiB og må sees i sammenheng med en helhetlig utvikling av campus på Nygårdshøyden sør. Sett i sammenheng med Realfagbygget vil det kunne ha stor innvirkning på andre byggeprosjekter ved universitetet. Med moderne forskningsinfrastruktur vil bygget fremstå som navet i en energi- og teknologiklynge som legger til rette for samhandling. Denne form for samhandling har stor nasjonal og regional betydning.

EnTek-bygget skal inneholde eksperimentell infrastruktur og lokalisere relevante fagmiljøer ved UiB, Christian Michelsen Research¹, Høgskolen på Vestlandet og andre eksterne leietakere. Planarbeidet legger til rette for et nytt laboratoriebygg med avanserte laboratorier, fleksible prosjektlokaler og arealer som legger til rette for fremtidens undervisningsformer. Ambisjonen er at bygget skal være en internasjonal portal for innovasjon innenfor energi og teknologi. Byggets form gjør det mulig å etablere framtidsrettede samhandlingsarealer

¹ Det er skrevet intensjonsavtale med CMR om bruk av arealer i EnTek-bygget. Det legges til grunn av etableringen av nytt forskningsselskap på Vestlandet, der CMR skal inngå ikke vil påvirke denne avtalen.

Skisse av EnTek-bygget. Illustrasjon: Cubus Arkitekter/Arkitema.

spesielt i byggets underetasje hvor det planlegges innplassert en NORHEMA-lab (avansert mikroskopi), røntgendiffraksjon, NMR, Nanolab, samt CCS og hydrogenlab.

Tomten ligger i sørlig ende av Nygårdshøyden, nord for Geofysisk institutt og øst for fysikkbygget Bjørn Trumpys hus. Forelesningsbygget i Allégaten 66 (ca 2100 m²) vil bli revet for å gi plass til EnTek-bygget som har en arealramme på ca. 18 000 m². Samtidig vil det åpne opp for samhandling med eksisterende bygningsmasse ved at det åpnes opp for gjennomgang mellom fysikkbygget og nybygget. Dette gir grunnlag for effektiv sambruk av arealer i byggene Bjørn Trumpys hus, Realfagbygget og EnTek-bygget.

Utvikling av campusområdet er en del av byutviklingen i Bergen og et viktig grep har vært å etablere en ny gate som gjør universitetet og Nygårdshøyden mer tilgjengelig. Dette gir kontakt mellom universitetshøyden og det travle bygulvet ved Nygårdsgaten/Lars Hilles gate, rett ovenfor Media City Bergen. Nybygget knyttes naturlig til byens nettverk, akser, alléer og gateløp og tilrettelegger for utvidet tilgjengelighet til universitetsområdet.

EnTek-bygget vil bli plassert i nær tilknytning til universitetets kunnskapsklynge for klima. Klimaklyngen ligger i bygningskomplekset Allégaten 70, Jahnebakken 3 og 5, der både Allégaten 70 og Jahnebakken 3 skal oppgradere overflater, samt skifte tak og tekniske installasjoner i årene fremover. I tillegg til UiB, er både Nansensenteret og Bjerknessenteret lokalisert i disse bygningene. Til sammen integrerer dette samarbeidspartnere innenfor klima og teknologi på campus.

Basert på utkastet som vant plan- og designkonkurransen (Cubus i samarbeid med Arkitema) har Asplan Viak AS utarbeidet et forslag til reguleringsplan for de aktuelle tomtene som inngår i planene.

Rehabilitering av Realfagbygget

Realfagbygget ble tegnet av arkitekt Harald Ramm Østgaard og regnes som et av de beste eksempler på brutalistisk arkitektur i Norge. Byggets arkitektur og særpreg bidro til at Realfagbyggets fasader og deler av interiøret er underlagt vern gjennom fredningsvedtak av riksantikvaren i 2014.

Realfagbygget er et av landets største enkeltstående bygninger med sine 47 000 m² bruksflate fordelt på 7 etasjer. Bygget har i all hovedsak vært benyttet som undervisnings- og laboratoriebygg for MN-fakultetet, Uni Research og De naturvitenskapelige samlinger ved Universitetsmuseet.

De tekniske anleggene i bygget og deler av bygningskonstruksjonene har nådd sin tekniske levealder og krever fornyelse. Økt avtrekkskapasitet for laboratorier lar seg vanskelig løse innenfor de tekniske rammer som bygget har i dag. Blant annet har Kjemisk institutt utfordringer i forhold ved at de har en betydelig underkapasitet for avtrekkskap. Bygget har også utfordringer med tanke på å møte dagens krav til inneklime med hensyn til luft og temperatur. I tillegg har bygget planløsninger som i dag er lite hensiktsmessige sett opp mot krav til moderne læringsarealer og arbeidsplasser for studenter og ansatte.

MN-fakultetet og Eiendomsavdelingen har utarbeidet en utviklingsplan for bygget som ble ferdigstilt januar 2017. Gjennomgangen viste at en rehabilitering av bygget har stort potensial for arealeffektivisering.

Som beskrevet under omtalen av EnTek må rehabiliteringen av realfagbygget ses i sammenheng med planer for etterbruk. Det legges her til grunn at lab-arealer ved nåværende Kjemisk institutt flyttes til EnTek-bygget. Dette gir muligheter for å bruke disse arealene som avlastingsarealer under rehabiliteringen av resterende deler av Realfagbygget uten at ytterligere enheter må flyttes ut.

Rehabilitering av Haakon Sheteligs plass 10 – De kulturhistoriske samlinger

De kulturhistoriske samlinger flyttet inn i sitt nåværende bygg i 1927, og det slottslignende anlegget er blitt omtalt som et av Nordens vakreste museumsbygg. De kulturhistoriske samlinger har lokaler til utstillinger, magasiner, kontorer og verksteder.

Riksantikvaren vedtok vern av bygget i 2014 med det formål å bevare et viktig universitetshistorisk anlegg og et monumentalt signalbygg for Universitetsmuseet i Bergen og Universitetet i Bergen. Videre er formålet å sikre museumsbygningen som et arkitekturhistorisk verdifullt kulturminne. Fredningen skal sikre bygningens opprinnelige arkitektoniske uttrykk, materialbruk og detaljering både i eksteriør og interiør.

I riksrevisjonens gjennomganger i 2002 og 2007 fikk De kulturhistoriske samlingene kritikk for flere forhold:

- Standard på bygning og teknisk infrastruktur
- Oppbevaring av samlinger med tanke på brann, tyveri, vannskade og luftkvalitet

Deler av de påpekte forholdene er utbedret, men det er fortsatt behov for en gjennomgående oppgradering av bygget for å bedre kunne stille ut og oppbevare verdifulle kulturgjenstander for fremtidige generasjoner.

Bygget har et areal på ca. 7500 m² og trenger oppgradering av alle bygningselementer og bygningskonstruksjonene og de tekniske anleggene har nådd sin tekniske levealder og krever fornyelse. Det er planlagt rehabilitering av fasader og tak i 2017 og 2018. Rehabiliteringen forventes ikke å gi økt arealeffektivitet, men vil være viktig både for sikring/bevaring av samlingen og arbeidsmiljøet for museets ansatte. Arealene i Haakon Sheteligs plass er i dag Universitetsmuseets eneste formidlingsarena og rehabiliteringsarbeidet kan da tidligst starte etter at De naturhistoriske samlinger gjenåpner høsten 2019.

ÅRSREGNSKAP 2017

LEDELSESKOMMENTARER

INSTITUSJONENS FORMÅL

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet med forskning, forskningsbasert utdanning og forskerutdanning i alle fagmiljøer.

Forskning, utdanning og formidling er universitetets hovedoppgaver, og faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal frembringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format.

VURDERING AV INSTITUSJONENS DRIFT I PERIODEN

Driften ved universitetet anses som normal. Både inntektene og kostnadene har vært høyere enn forventet, og resultatet er noe lavere enn budsjettet. Den bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteten (BOA-aktiviteten) er høyere enn budsjettet, og 9 prosent høyere enn i 2016.

REGNSKAPSAVLEGGELSE

Regnskapet for 2017 er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten samt regler i relevante statlige regnskapsstandarder. Resultatoppstilling for inntekter og kostnader følger Kunnskapsdepartementets (KD) mal. Universitetet utfører internkontroll som fungerer godt, er dokumentert og baserer seg på risikovurderinger. Universitetet er underlagt revisjon av Riksrevisjonen.

Universitetet i Bergen ble slått sammen med Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHIB) fra 1.1.2017, og på grunn av dette har sammenligningstallene blitt justert slik at de inkluderer KHIB.

GJENNOMFØRING AV ÅRETS BUDSJETT

Universitetet i Bergen gjennomfører oppdraget KD har gitt i tildelingsbrevet for 2017: Det blir gjennomført grunnleggende forskning, blir gitt forskerutdanning og gjennomført forskningsbasert undervisning med forventet omfang og kvalitet.

Overføringen på grunnbevilgningen økte i løpet av 2017. I 2017 har universitetet blant annet øremerkede midler knyttet til utstyr til Universitetsmuseet og Møllendalsveien 61, samt rehabilitering av Geofysisk institutt. Overføringen er fordelt med 120,6 mill. kroner ved fakultetene, og 88,3 mill. kroner ved UiB felles, og består i stor grad av avsetninger til større investeringer. Dette innebærer at universitetets handlingsrom er mindre enn det som fremkommer av overføringsnivået.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) utgjør en stor del av universitetsbudsjettet og universitetet arbeider for å øke denne delen av økonomien, spesielt inntektene fra EU. Aktiviteten har vært høyere enn budsjettet i 2017.

RESULTATREGNSKAP OG PERIODISERT BUDSJETT

Totaltall

Tabell 1. Totaltall UiB, regnskap per 31.12.2017

I/K	Årsbudsjett*	Budsjett	Regnskap	Avvik
Innt.	-4 622 519 532	-4 622 519 532	-4 675 564 309	53 044 777
Kostn.	4 520 947 533	4 520 947 533	4 658 006 613	-137 059 080
Sum	-101 571 999	-101 571 999	-17 557 696	-84 014 303

Driftsinntektene i 2017 er samlet sett 53,0 mill. kroner (1,1 %) høyere enn budsjettet, mens driftskostnadene er 137,1 mill. kroner (3,0 %) høyere, noe som gir et driftsresultat som er 84,0 mill. kroner lavere enn budsjettet. Resultatet av periodens aktiviteter er ved årsskiftet på 17,56 mill. kroner, der 15,52 mill. kroner er resultat fra GB og 2,04 mill. kroner er overskudd fra oppdragsaktiviteten.

Grunnbevilgning (GB)

Tabell 2. Hovedtall grunnbevilgningen UiB, regnskap per 31.12.2017

I/K	Årsbudsjett*	Budsjett	Regnskap	Avvik
Innt.	-3 751 865 532	-3 751 865 532	-3 739 098 714	-12 766 818
Kostn.	3 650 293 533	3 650 293 533	3 723 578 902	-73 285 369
Sum	-101 571 999	-101 571 999	-15 519 812	-86 052 188

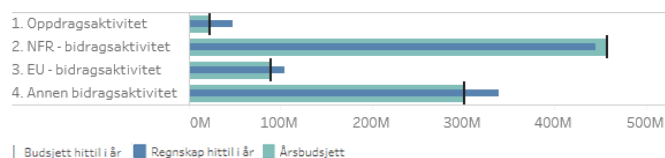
Driftsinntektene på grunnbevilgningen er 12,8 mill. kroner lavere enn budsjettet, et avvik på 0,3 %. Høyere investeringer enn budsjettet førte til at tilsvarende mer inntekter enn planlagt måtte settes av til fremtidig dekning av avskrivninger.

Driftskostnadene på grunnbevilgningen er 2,0 % (73,3 mill. kroner) høyere enn budsjettet. Lønnskostnadene er litt høyere (0,5 %) enn budsjettet. Andre driftskostnader har økt fra 2016, blant annet øker husleiekostnaden mer enn ventet på grunn av at fakturering av husleie i Møllendalsveien startet et halvt år tidligere enn planlagt.

Resultatet av periodens aktiviteter er 15,5 mill. kroner. Dette øker overføringen fra 1.1.2017, fra 193,4 mill. kroner til 208,9 mill. kroner per 31.12.2017. Overføringen er 86,1 mill. kroner lavere enn budsjettet.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Inntektene fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) utgjør tilskudd og overføringer fra andre, med tillegg av salgsinntekter fra oppdragsprosjekter. BOA-inntektene blir bokført når aktiviteten blir gjennomført og kostnadene blir bokført. Figur 1 viser inntektene i 2017 per hovedfinansieringskilde.

Figur 1. Bidrags- og oppdragsinntekter UiB, regnskap 31.12.2017

De samlede BOA-inntektene i 2017 er 936,5 mill. kroner. Dette er 65,8 mill. kroner (7,6 %) høyere enn årsbudsjettet. Både oppdragsinntektene, EU-inntektene og inntekter fra annen bidragsaktivitet er høyere enn budsjettet. Sammenlignet med fjoråret har inntektene økt med 9 prosent.

Regnskapet viser en økning i oppdragsinntekter på 66 prosent sammenlignet med i fjor. Dette kommer av at hele aktiviteten på noen prosjekter som har gått over flere år er omklassifisert fra bidragsaktivitet til oppdragsaktivitet. Den regnskapsmessige effekten i 2017 er at oppdragsinntektene er økt, mens inntekter fra andre bidrag er redusert tilsvarende. En del av disse oppdragsprosjektene er avsluttet i løpet av året og bidrar til et årsoverskudd som øker virksomhetskapitalen ved utgangen av året med 2,0 mill. EU-inntektene er 31,8 % høyere enn i 2016. Det er også økning i NFR- og andre bidragsinntekter.

Balansen

Innestående på universitetets konsernkonto og øvrige bankkonti er 1 181,3 mill. kroner. Det er 100,0 mill. kroner høyere enn per 1.1.2017.

Avregningen med statskassen viser en forpliktelse på 209,2 mill. kroner og beløpet er i sin helhet knyttet til avsatte bevilgninger og statsinterne feriepengeforpliktelser. Økningen er på 15,8 mill. kroner siden nyttår.

Utvikling i avsatt andel til tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Per 31.12.17 er overføringen av KD-midler 208,9 mill. kroner. Overføringen har økt med 15,5 mill. kroner siden 1.1.2017, men er en del lavere enn budsjettmålet. Tabell 3 viser utviklingen i overføringene slik de er presentert i note 15.

Tabell 3. Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	2017	2016 (inkl. KHIB)
KD Utsatt virksomhet	191,1	100,0
KD Strategiske formål/sparing	165,3	85,0
KD Investeringer	-11,8	131,8
KD Annet (forskutteringer)	-135,0	-126,1
Andre dep - utsatt virksomhet og investeringer	-0,6	2,7
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	208,9	193,4

Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet er per 31.12.17 høyere enn på samme tid i fjor. Dette er i stor grad knyttet til bevilgninger til investeringer i bygg og utstyr som er planlagt gjennomført i senere perioder. På grunn av færre salg av bygg enn planlagt er overføringene til 2018 lavere enn det forventet i starten av 2017.

Investeringer

Avskrivningene i 2017 er 18 mill. kroner høyere enn i 2016. Investeringene i eiendom er lavere i 2017 enn i 2016, på grunn av at Universitetsaulaens verdi ble aktivert i 2. tertial i fjor.

Tabell 4. Forholdet mellom investeringer og verdifall

Opprettholdelsesgrad	2005-2016	2017	2005-2017
Bygninger	1,4	0,8	1,3
Bygningsinstallasjoner	0,7	0,2	0,6
Delsum bygg	1,0	0,5	0,9
Teknisk-vitenskapelig utstyr	1,3	1,2	1,3
Datautstyr, lisenser og kontormaskiner	1,1	1,6	1,1
Inventar	1,2	3,4	1,4
Annet	0,7	1,1	0,7
Delsum andre eiendeler	1,2	1,7	1,2
Totalt	1,0	0,9	1,0

Tabell 4 viser forholdet mellom investeringer i eiendeler og det regnskapsmessige fallet i verdien på eiendelene. Forholdstallene sier noe om det blir investert tilstrekkelig for å opprettholde verdien på de aktiverbare eiendelene til universitetet. Opprettholdelsesgrad over 1 indikerer at det ble investert mer enn verdifallet. I perioden 2005–2016

er forholdet mellom investering i bygg 1,0. Samlet for alle UiB sine aktiverte eiendeler er også forholdstallet 1,0 i samme periode. Investeringene de siste årene har vært lave, men Universitetsaulaens verdi ble aktivert i UiB sitt regnskap i 2016, og har hatt stor effekt på nøkkeltallet for opprettholdelsesgrad

Tabellen antyder at det er investert tilstrekkelig i de forskjellige kategoriene, med unntak av bygningsinstallasjoner og annet. Det har vært høyt prioritert ved universitetet å allokere betydelige midler til å sikre vedlikehold og investering i bygg og infrastruktur. Prioritering av dette vil fortsette og økte investeringer og driftskostnader innenfor byggområdet ventes å kreve en større del av universitetets budsjetter også i årene fremover.

Store investeringer for UiB de nærmeste årene vil være rehabilitering av Realfagsbygget og ferdigstilling av Universitetsmuseet, i tillegg til Campus Årstadvollen, EnTek-bygget og klynge-satsingene for øvrig.

Bergen, 15.02.2018

Dag Rune Olsen
rektor

Jørgen Melve

Bjørn Østbø

Katja Løvik

Kjersti Fløttum

Hanne Foss Hansen

Bjørn K. Haugland

Vegard Fosso Smievoll

Alf Erling Risa

Marianne Møgster

Erik A. Hanson

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinær driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning under Statens kapital i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det

er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktkostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskaper. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i Opptjent virksomhetskaper. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført

verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapi tal

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapi tal ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linje Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen

RESULTATREGNSKAP

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	01.01.2017
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	3 559 991	3 374 508
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	888 400	832 141
Salgs- og leieinntekter	1	222 009	228 918
Andre driftsinntekter	1	5 165	23
<i>Sum driftsinntekter</i>		4 675 564	4 435 590
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	2 868 895	2 804 949
Varekostnader		7 510	7 544
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	309 917	293 587
Andre driftskostnader	3	1 471 700	1 377 397
<i>Sum driftskostnader</i>		4 658 021	4 483 477
Driftsresultat		17 543	-47 887
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	1 937	2 096
Finanskostnader	6	1 922	1 420
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		15	677
Resultat av periodens aktiviteter		17 558	-47 210
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-15 520	47 318
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-2 038	-108
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		-17 558	47 210

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

BALANSE

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	01.01.2017
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	5 771	5 370
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5 771	5 370
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	4 937 426	5 034 024
Maskiner og transportmidler	5	20 194	11 736
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	470 598	396 256
Anlegg under utførelse	5	26 755	55 143
<i>Sum varige driftsmidler</i>		5 454 974	5 497 159
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	48 389	48 372
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		48 389	48 372
Sum anleggsmidler		5 509 134	5 550 900
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	1 591	1 838
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		1 591	1 838
II Fordringer			
Kundefordringer	13	118 130	125 705
Andre fordringer	14	94 174	92 009
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	2 092	2 466
<i>Sum fordringer</i>		214 397	220 180
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	1 012 778	963 799
Andre bankinnskudd	17	168 492	117 467
Kontanter og lignende	17	7	2
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		1 181 277	1 081 269
Sum omløpsmidler		1 397 265	1 303 287
Sum eiendeler		6 906 399	6 854 187

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	01.01.2017
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	16 700	16 700
Opptjent virksomhetskaper	8	35 542	33 504
Sum virksomhetskaper		52 242	50 204
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	209 220	193 428
<i>Sum avregninger</i>		209 220	193 428
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	5 460 745	5 502 528
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		5 460 745	5 502 528
IV Statens finansiering av særskilte tiltak			
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III	3 786	0
<i>Sum statens finansiering av særskilte tiltak</i>		3 786	0
Sum statens kapital		5 725 993	5 746 159
D. Gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		221 763	178 197
Skyldig skattetrekk		106 657	102 696
Skyldige offentlige avgifter		99 883	92 343
Avsatte feriepenger		241 353	231 533
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	323 489	287 171
Mottatt forskuddsbetaling	16	27 407	24 418
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	159 855	191 668
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		1 180 406	1 108 028
Sum gjeld		1 180 406	1 108 028
Sum statens kapital og gjeld		6 906 399	6 854 187

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHIB

NOTER

NOTE 1 SPESIFIKASJON AV DRIFTSINNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	01.01.2017
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	3 487 094	3 512 141
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)*	-294 112	-476 493
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)*	309 917	293 587
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	25 978	143
- periodens tilskudd til andre (-)	-2 396	-2 344
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	4 409	10 536
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	3 530 890	3 337 570

* Periodens bevilgning fra kunnskapsdepartementet, brutto benyttet til investeringsformål og utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer inkluderer overdragelse av Aulaen fra Statsbygg pr 01.01.17

Tilskudd og overføringer fra andre departement		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	29 100	36 938
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	29 100	36 938

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	3 559 991	3 374 508
---	------------------	------------------

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	111 069	105 058
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-18 723	-6 085
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	92 346	98 973
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	513 454	435 483
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	67 690	80 221
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-136 036	-77 521
Periodens netto tilskudd fra NFR	445 108	438 184
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	537 454	537 157

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	461	-63
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	461	-63
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	5 199	8 345
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	58 995	52 851
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	44 080	37 163
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	36 793	29 576
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	-8 028	-9 975
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	137 039	117 959
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	153 721	124 791
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	42 249	27 310
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-93 514	-76 093
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	102 456	76 008
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	197	3 330
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	1 417	991
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-53	-1 415
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 561	2 906

Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	241 517	196 810
---	----------------	----------------

NOTE 1 SPESIFIKASJON AV DRIFTSINTEKTER (FORTS.)

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾		
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	131 982	117 717
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	-138 804	-116 250
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	116 250	96 707
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	109 429	98 174

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	888 400	832 141
---	----------------	----------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾		
Statlige etater*	34 013	12 273
Kommunale og fylkeskommunale etater	457	313
Organisasjoner og stiftelser	3 528	4 460
Næringsliv/privat	7 167	7 722
Andre	2 902	4 188
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	48 066	28 956

* Økning i oppdragsinntekter skyldes reklassifisering av fem prosjekter fra bidrag til oppdrag.

Andre salgs- og leieinntekter

Leieinntekter	29 837	25 252
Pasientinntekter	27 618	25 847
Andre inntekter*	116 488	148 864
Sum andre salgs- og leieinntekter	173 943	199 962

* Reduksjon i andre inntekter sammenlignet mot fjoråret kommer i hovedsak av inntekter knyttet til salg av lisensavtale i 2016.

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	222 009	228 918
---	----------------	----------------

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	5 110	0
Salg av andre driftsmidler	55	21
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	5 165	21

Sum driftsinntekter	4 675 564	4 435 591
----------------------------	------------------	------------------

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHIB

NOTE 2 LØNN OG SOSIALE KOSTANDER

DEL I

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	01.01.2017
Lønninger	2 000 847	1 969 800
Feriepenger	251 941	239 476
Arbeidsgiveravgift	359 306	343 948
Pensjonskostnader ¹⁾	244 063	248 087
Sykepenger og andre refusjoner	-97 279	-79 383
Andre ytelser	110 017	83 020
Sum lønnskostnader	2 868 895	2 804 949

Antall årsverk: **3 830**   **3 788**

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHIB

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 11,5 prosent for 2017.

Premiesatsen for 2016 var 12,3 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer

	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 571	13
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	1 300	8

Godtgjørelse til styremedlemmer

	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	60	7*
Eksterne styremedlemmer	60	7*
Styremedlemmer valgt av studentene	60	7*
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon (1.vara for vintenskapelige tilsatte)		7*
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		7*
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		7*
Varamedlemmer for studenter		7*

* Styremedlemmer får kr 60' i årlig grunn godtgjørelse. I tillegg får styremedlemmer kr 7' pr styremøte inntil fire timer og kr 10' pr styremøte over fire timer. Varamedlemmer får kr 7' pr styremøte inntil fire timer og kr 10' pr styremøte over fire

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	01.01.2017
Husleie	220 718	170 118
Vedlikehold egne bygg og anlegg	165 189	137 554
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	28
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	166 129	167 225
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	48 361	50 196
Mindre utstyrsanskaffelser	20 402	84 180
Tap ved avgang anleggsmidler	78	113
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 128	6 451
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	229 532	198 929
Reiser og diett	148 260	142 887
Øvrige driftskostnader (*)	465 902	419 716
Sum andre driftskostnader	1 471 700	1 377 397

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tidsskrifter	55 216	55 869
Rekvisita, materiell og driftskjøp	109 833	79 409
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	42 673	40 924
Porto, telefon, linjeleie mm.	15 759	15 651
Driftskostnader egne transportmidler	0	0
Representasjon, bevertning, markedsføring	7 107	6 472
Tilskudd mm.	69 551	71 807
Øvrige driftskostnader	165 762	149 584
Sum øvrige driftskostnader (*)	465 902	419 716

Økning i konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne skyldes blant annet brukerutstyr til Møllendalsveien 61 og kostnader vedr. ENTEK-prosjektet og Helsecampus Årstadvollen

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 4 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programva re og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2017			22 536		22 536
+ tilgang pr. 31.12.2017 (+)			2 353		2 353
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)			-44		-44
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)				0	0
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	0	24 845	0	24 845
- akkumulerte nedskrivninger 01.01.2017(-)					0
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)					0
- akkumulerte avskrivninger 01.01.2017 (-)			-17 167		-17 167
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)			-1 951		-1 951
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2017 (+)			44		44
Balansført verdi 31.12.2017	0	0	5 771	0	5 771

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2017	607 891	7 485 168	1 600	55 143		269 314	1 681 610	10 100 726
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - eksternt finansiert (+)								0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - internt finansiert (+)		6 350						6 350
+ andre tilganger pr. 31.12.2017 (+)		57 492		21 510		11 535	194 872	285 409
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)	-4 941	-58 527					-23 149	-86 617
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)		49 898		-49 898				0
Anskaffelseskost 31.12.2017	602 951	7 540 381	1 600	26 755	0	280 848	1 853 333	10 305 868
- akkumulerte nedskrivninger pr. 01.01.2017 (-)								0
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)								0
- akkumulerte avskrivninger 01.01.2017 (-)		-3 060 635				-257 578	-1 285 355	-4 603 568
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)		-184 447				-3 077	-120 442	-307 966
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2017 (+)		37 578					23 060	60 638
Balansført verdi 31.12.2017	602 951	4 332 876	1 600	26 755	0	20 194	470 598	5 454 974
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:								
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	4 941	26 059				9	57	31 066
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler* (-)	-4 941	-20 949					-88	-25 978
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	5 110	0	0	0	9	-32	5 087

Vedr. bygg under arbeid i regi av Statsbygg

Det pågår nå rehabilitering av Museplass 3, Naturhistorisk Museum midt- og nordfløy, i regi av Statsbygg. Planlagt ferdigstilt i 2019.

Vedr. leieforhold med kjøpsopsjon *

Selskap/bygg	Bokført verdi 31.12.2016	Langsiktig gjeld 31.12.2017	Kontraktens utløpsår	Brutto areal m2
<u>Universitetet i Bergen Eiendom AS</u>	kr 146 023 328	kr 172 175 992		
Thormøhlensgate 55 A***			2026+10	486
Seksjonene 3, 5, 6, 7 og 10-12 i Thormøhlensgt. 55			2021+10+5	17 669
<u>Nygårdshøyden Eiendom AS</u>	kr 637 606 685	kr 663 713 784		
Nygårdsgaten 5 Stein Rokkans Hus			2035	17 275
Jon Lunds Plass 3			2029	790
Rosenberggt. 39			2029	1 214
Nina Griegs gate 2,4,6, Nygård skole, S2			2035	4 180
Sydneshaugen 4, 8, 12 og 14			2033	1 175
Jekteviksbakken 31, S 1 og 1/2 S 3			2019 + 10 + 5	3 383
Thormøhlensgate 53 A			2024 +5+5+5	4 572
Thormøhlensgate 53 B			2019 + 10 + 5	5 264
<u>Magør Eiendom AS</u>	kr 119 758 604	kr 69 969 357		
Lars Hilles gate 3, Nygård skole, S1**				4 662
Thormøhlensgate 55 S 2*****	kr 936 089		2026	210
Thormøhlensgate 55 S 8*****	kr 7 497 144			1 617
Sum total	kr 911 821 850	kr 905 859 133		62 497

* Opsjonene går ut på å overta eiendommene til restgjeld. Med restgjeld menes gjeld til kredittorganisasjoner.

** Nygård skole S1 leies av Bergen kommune for 5+5 år regnet fra 15.12.09. UiB skal overta leieforholdet når kommunen flytter ut. Kommunen har 12 mndr. oppsigelse.

***Inngår i leieavtalen for Thormøhlensgate 55.

**** Fremleiet, formell eier er Magørs datterselskap Høyteknologisenteret Seksjon 2 AS.

***** Fremleiet eksternt, formelle eier er Magørs datterselskap Høyteknologisenteret Seksjon 8 AS. UiB har ihh. til avtale av 23.12.14, rett og plikt til å tre inn i leieforholdet om dagens leietakere avslutter leieforholdene. Harald Hårfagres gate 29/31 ble 01.12.17 overdratt fra Magør Eiendom AS til UiB.

Eier av seksjonen 9 i Thormøhlensgt. 55, Høyteknologisenteret Seksjon 9 AS, ble solgt fra selskapets eier, Magør Eiendom AS, til UiB Eiendom AS og fusjonert med UiB Eiendom AS 21.12.17.

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER (FORTS.)

Vedr. disposisjonsrett i Helse Bergens lokaler

Bygg	Bruttoareal m ²
Gamle hovedbygg	395
Hudbygget	191
Kvinneklubben	461
Øyebygget	470
Studenthuset Gamle Gade	859
Barneklubben	641
Haukelandsbakken	-
Sentralblokken	3 561
Laboratoriebygget	4 569
Laboratoriebygget	370
Barnepsykiatrisk	26
Undervisningssenteret	-
Sandviken	527
Haukelandsbk 45	58
Konrad Birkhaugs Hus	34
Haukelandsbakken 49	20
Haukelandsbakken 45	29
Sum arealer med disposisjonsrett Helse Bergen	12 211

Av oppdatert oversikt fra Helse Bergen pr 10.01.2017 fremgår det at UiB har disposisjonsrett over et bruttoareal på 12 634 kvm.

Vedr. tomteforhold knyttet til Helse Bergens grunn

UiB og Helse Bergen er enige om at grunnen under Vivariet (Gnr. 161, Bnr. 15) og BB-bygget (Gnr. 161, Bnr. 15) skal eies av UiB. Når hjemmelsforholdet er ordnet vil disse tomtene bli aktivert i UiBs balanse. Bergen kommune har hatt teknisk grensepåvisning med innmåling av grensepunkter i 2014/16. Det som gjenstår er formell fradeling av tomtearealet og tinglysning av forholdene. Det er gitt avslag på søknad om fritak fra dokumentavgift ved overføring av eiendommene. Saken har vært stilt i bero da dokumentavgiften vil komme på flere millioner ved overskjøtning av eiendommene til UiB, men den vil nå bli videreført med bl.a. tinglysning av en urådighetserklæring.

NOTE 6 FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

31.12.2017 01.01.2017

Finansinntekter

Renteinntekter	525	549
Agio gevinst	1 412	1 547
Sum finansinntekter	1 937	2 097

Finanskostnader

Rentekostnad	123	244
Agio tap	1 800	1 176
Sum finanskostnader	1 922	1 420

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

Balansført verdi immaterielle eiendeler
Balansført verdi varige driftsmidler
Sum

		Gjennomsnitt i perioden
31.12.2017	01.01.2017	
5 771	5 370	5 570
5 454 974	5 497 159	5 476 066
5 460 745	5 502 528	5 481 637

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2017:

5 481 637

Fastsatt rente for år 2017:

0,81 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:**63 039**

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital".

NOTE 7 GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 8 INNSKUTT OG OPPTJENT VIRKSOMHETSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsonевirksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet

virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskapital 01.01.2017	16 700
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2017	16 700
<i>Bunden virksomhetskapital:</i>	
Bunden virksomhetskapital pr. 01.01.2017	31 673
Kjøp av aksjer i perioden	17
Bunden virksomhetskapital 31.12.2017	31 689
Innskutt og bunden virksomhetskapital 31.12.2017	48 389
<i>Annen opptjent virksomhetskapital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapital 01.01.2017	1 832
Overført fra periodens resultat	2 038
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	-17
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2017	3 853
Sum virksomhetskapital 31.12.2017	52 242

NOTE 9 OG 10 GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 11 INVESTERINGER I AKSJER OG SELSKAPSANDELER

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Antall aksjer/andel er	Eierandel	Årets resultat*	Balansført egenkapital* *	Balansført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
<i>Aksjer</i>							
Uni Research AS	985 827 117	14 875	85,0 %	-2 826	59 088	29 750	29 750
Unifond AS	995 200 090	10 000	100,0 %	0	187	200	200
Universitetet i Bergen Eiendom AS	983 231 292	400	100,0 %	0	1 192	400	400
Forskningsselskapet Sørvest AS ****	919 408 049	56	56,0 %		30	17	17
Chr. Michelsens Research AS	965 243 798	14 000	50,0 %	30 207	143 628	14 000	14 000
Bergen Teknologioverføring AS	987 753 153	46 061	33,4 %	9 926	41 586	1 040	1 040
Forskningssenteret for informasjon og kommunikasjonssikkerhet AS	916 893 957	490	49,0 %	2 652	3 052	196	196
Bergen Vitensenter AS	989 005 049	450	19,0 %	15 260	18 510	451	451
SKIBAS	973 199 986	1	33,3 %	22	7 653	35	35
Sum aksjer				55 242	274 926	46 089	46 089
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>							
Leieboerinnskudd i Stiftelsen Bryggen Museum				0	0	2 300	2 300
Magnus Barfotsgate 23				0	0	0	1 600
Sum andeler				0	0	2 300	3 900
Balansført verdi 31.12.2017				55 699	307 973	48 389	49 989

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

**** Forskningsselskapet Sørvest AS ble stiftet 03.07.2017. Selskapet endret navn 12.01.18 til Norwegian Research Center AS (NORCE)

NOTE 12 BEHOLDNINGER AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

Beløp i 1000 kroner

31.12.2017 01.01.2017

Anskaffelseskost

Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	190	311
Beholdninger beregnet på videresalg	1 401	1 527
Sum anskaffelseskost	1 591	1 838
Sum varebeholdninger	1 591	1 838

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 13 KUNDEFORDRINGER*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2017	01.01.2017
Kundefordringer til pålydende	121 090	128 205
Avsatt til latent tap (-)	-2 959	-2 500
Sum kundefordringer	118 130	125 705

Aldersfordeling kundefordringer:

	31.12.2017	01.01.2017
Ikke forfalt	103 461	115 665
1-30 dager	12 752	8 349
31-60 dager	300	483
61-90 dager	213	572
91-180 dager	968	39
181-360 dager	222	314
Over 360 dager	214	282
Sum	118 130	125 705

Det er avsatt ca 2,4 % av fordringsmassen til latent tap. Tapsavsetningen blir beregnet ut i fra en vurdering av enkeltfordringer og historisk tap på krav.

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 14 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2017	01.01.2017
Forskuddsbetalt lønn	198	272
Reiseforskudd	2 569	2 452
Personallån	170	440
Andre fordringer på ansatte	9 257	10 759
Forskuddsbetalte kostnader	73 134	64 301
Andre fordringer	8 847	13 785
Sum	94 174	92 009

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2017	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 01.01.2017	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Fakultetenes frie annuum	8 501		-36 159	44 659
Sentre og felles satsninger	14 120		23 322	-9 202
Vitenskapelig utstyr	17 953		10 131	7 822
Lisensavtale patent	18 145		18 145	0
Andre prioriterte oppgaver*	132 349		102 355	29 994
SUM utsatt virksomhet	191 068		117 794	73 274
<i>Strategiske formål</i>				
Møllendalsveien 61, brukerutstyr*	93 076		53 176	39 900
Salgsinntekter bygg (avsatt til Jahnebakken 5)*	0		25 000	-25 000
Tildeling fra KD til rehabilitering Geofysisk institutt (Jahnebakken)	30 000		0	30 000
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	14 554		14 554	0
Utstyrsmidler Museet	600		11 500	-10 900
Rekrutteringsstillinger	7 432		0	7 432
Andre prioriterte oppgaver	19 651		21 656	-2 005
SUM strategiske formål	165 313		125 886	39 427
<i>Større investeringer</i>				
Rehabilitering Jahnebakken 5*	4 357		16 830	-12 473
Rehabilitering Realfagbygget	17 869		8 064	9 806
Ombygging til Servicesenter, Studentsenteret	899		12 776	-11 877
Møllendalsveien 61, brukerutstyr*	-46 870		0	-46 870
Andre prioriterte oppgaver	11 933		40 998	-29 065
SUM større investeringer	-11 811		78 669	-90 479
<i>Andre avsetninger</i>				
Forskutteringer byggprosjekter	-98 985		-89 985	-9 000
Andre formål*	-36 025		-41 646	5 621
SUM andre avsetninger	-135 010		-131 631	-3 379
Sum Kunnskapsdepartementet	209 561	0	190 718	18 842

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Andre departementer

<i>Dobbeltkompetanse odontologi</i>	370		1 106	-735
<i>Spesialistutdanningen</i>	-1 960		736	-2 696
<i>Kvalifiseringsprogrammet</i>	145		85	60
<i>Karakteristika ved alvorlig temporomandibulær disorder TMD</i>	0		16	-16
<i>Jussformidlingen</i>	832		767	65
Sum andre departementer	-614	0	2 709	-3 323

Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	208 947	0	193 427	15 519
--	----------------	----------	----------------	---------------

Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser, inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	273		0	273
---	-----	--	---	-----

Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	209 220	0	193 427	15 791
--	----------------	----------	----------------	---------------

Korreksjon for feriepengeforpliktelser				-273
--	--	--	--	------

Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8				0
---	--	--	--	---

Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				15 519
---	--	--	--	---------------

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver: ⁴⁾	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Periodisering driftsbevilgning KD	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
Statlige etater	52 823	52 036	787
Sum andre statlige etater	52 823	52 036	787
Norges forskningsråd			
NFR	31 020	6 315	24 705
Sum Norges forskningsråd	31 020	6 315	24 705
Regionale forskningsfond			
Regionale forskningsfond	-3	63	-66
Sum regionale forskningsfond	-3	63	-66
Andre bidragsytere³⁾			
Kommunale og fylkeskommunale etater	-316	-3 091	2 775
Organisasjoner og stiftelser	16 390	15 208	1 182
Næringsliv og private bidragsytere	29 002	31 111	-2 110
Andre bidragsytere	33 543	30 879	2 664
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	19 726	36 832	-17 106
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	2 500	1 566	935
Sum andre bidrag ¹⁾	100 844	112 506	-11 662
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	100 844	112 506	-11 662
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	184 685	170 921	13 764
Gaver og gaveforsterkninger			
Gaver	83 099	66 927	16 172
Gaveforsterkning	55 705	49 323	6 382
Sum gaver og gaveforsterkninger	138 804	116 250	22 554
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	323 489	287 171	36 318

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak ⁷⁾ med utsatt inntektsføring	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 01.01.2017	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
<i>Tildeling fra PKU</i>	3 786	0	3 786
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>			
Sum Kunnskapsdepartementet	3 786	0	3 786
Andre departementer			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>			
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>			
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	3 786	0	3 786

Med utsatt virksomhet menes tiltak som er forutsatt gjennomført i 2017. I tillegg til beløpene som er spesifisert i tabellen består Større investeringer er bygginvesteringer. Under andre avsetninger er universitetets forskutteringer ført opp. Forskutteringer muliggjør igangsetting av andre tiltak mot midlertidig inndekning i tiltak som er under sparing eller er forsinket (jmf utsatt virksomhet og strategi).

Strategiske er tiltak der det er vedtatt å bruke midlene i senere perioder (sparing).

Tilgang er som hovedregel årets tildelte budsjett pluss merinntekter. Avgang er kostnadsført for 2017.

Innenfor KD-avsetningen er det forskuttet midler til tiltak innenfor virksomheten slik det går frem av "andre avsetninger". Som forskuttering regnes bevilgninger som er stilt til rådighet for bruk for et tiltak med midlertidig inndekning i utsatt virksomhet, strategiske tiltak eller byggtiltak. Forskuttering av salgsinntekt gjelder aktivitet som skal finansieres ved salg av bygg, der kostnadene kommer tidligere enn inntektene.

*Noen av postene under strategiske tiltak og større investeringer henger sammen.

- Møllendalsveien 31, brukerstyr: Brukt 46,850 mill. kroner mer enn planlagt av bevilgningen i 2017. Faktisk rest er 46,206 mill. kroner.
- Salgsinntekter bygg (avsatt til Jahnebakken 5): 25 mill. kroner som var avsatt pr 31.12.2016 er flyttet til "større investeringer" i 2017.

NOTE 16 OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNETEKTER / FORSKUDDSBETALTE, IKKE OPPTJENTE INNETEKTER

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2017	01.01.2017
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	1 538	592
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	11	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	429	1 453
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	114	212
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	209
Sum fordringer	2 092	2 466

DEL II

	31.12.2017	01.01.2017
<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	5 929	6 405
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	891	126
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	2 867	1 848
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	7 521	7 623
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	10 199	8 416
Sum gjeld	27 407	24 418

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

oppstillingen.

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 17 BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	01.01.2017
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	1 012 778	963 799
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	139 427	108 666
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	29 065	8 801
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	7	2
Sum bankinnskudd og kontanter	1 181 277	1 081 269

Posten øvrige bankkonti i Norges bank består av innestående på gave og gaveforsterkningskonto

Posten Øvrige bankkonti består av innestående på konto for EU koordinatormidler.

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 18 ANNEN KORTSIKTIG GJELD*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2017	01.01.2017
Skyldig lønn	52 452	50 786
Skyldige reiseutgifter	2 993	4 325
Annen gjeld til ansatte	-287	-199
Påløpte kostnader	71 705	77 576
Midler som skal videreformidles til andre**	30 363	33 290
Annen kortsiktig gjeld	2 628	25 891
Sum	159 855	191 668

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Midler som skal videreformidles til andre**

EU-midler prosjektkoordinering	29 055	16 792
PKU	1 309	16 498

Økning i EU-midler prosjektkoordinering skyldes oppgang av koordinatormidler innestående på bankkonto

Reduksjon i annen kortsiktig gjeld skyldes avsetning i 2016 for oppgjør i forbindelse med salg av lisensavtale.

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 19 SEGMENTREGNSKAP FOR NASJONALE FELLESOPPGAVER ORGANISERT ETTER UHL § 1.4.4

Fellesoppgave: Program for kunstnerisk utviklingsarbeid

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	01.01.2017
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	7 899	4684
Salgs- og leieinntekter	S1	16	
Sum driftsinntekter		7 915	4 684
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	4 039	3248
Andre driftskostnader	S3	3 054	2717
Sum driftskostnader		7 093	5 965
Driftsresultat		822	-1 281
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5	822	1 281
Sum avregninger		822	1 281
Periodens resultat		822	0
Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter		31.12.2017	01.01.2017
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*		7 962	4 684
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**		-63	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		7 899	4 684
<i>Andre driftsinntekter</i>			
Øvrige andre inntekter 1		16	0
Sum andre driftsinntekter		16	0
Sum driftsinntekter		7 915	4 684
Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader		31.12.2017	01.01.2017
Lønninger		3 332	1 525
Feriepenger		257	190
Arbeidsgiveravgift		526	381
Pensjonskostnader*		223	177
Sykepenger og andre refusjoner (-)		-335	-11
Andre ytelser		37	986
Sum lønnskostnader		4 039	3 248
Antall årsverk:		2	2

*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 11,5 prosent for 2017.

Premiesatsen for 2016 var 12,3 prosent.

NOTE 19 SEGMENTREGNSKAP FOR NASJONALE FELLESOPPGAVER ORGANISERT ETTER UHL § 1.4.4 (FORTS)

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	01.01.2017
Mindre utstyrsanskaffelser	-10	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	226	539
Reiser og diett	1 193	1159
Øvrige driftskostnader (*)	1 645	1019
Sum andre driftskostnader	3 054	2 717
Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen	31.12.2017	01.01.2017
<i>Omløpsmidler</i>		
Kasse og bank	2 416	15 216
Sum omløpsmidler	2 416	15 216
<i>Kortsiktig gjeld</i>		
Annen kortsiktig gjeld	-1 594	-16 498
Sum kortsiktig gjeld	-1 594	-16 498
Avregning med vertsinstitusjonen	822	-1 282

NOTE 20 GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 30 EU-FINANSIERTE PROSJEKTER

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets korthavn (hos EU)	Tilskudd fra rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra EUs andre tiltaksprogrammer finansiert av EU	Koordinatorrolle (ja/nei)	SUM
Long-term Carbon Storage in Cryoturbated Arctic Soils	CRYOCARB		191		191	191
Unbiased Biomarkers in Prediction of respiratory disease outcomes	LIBIOPRED		276		276	276
European Plate Observing System	EPOS	341			341	341
Additions and Lifestyles in Contemporary Europe: Reframing Addictions Project	ALICE RAP	391			391	391
Integrated non-CO2 Greenhouse gas Observation System	INGOS	35			35	35
Sustainable prevention of obesity through integrated strategies	SPOTLIGHT	408			408	408
Rheumatoid Arthritis and Periodontal Inflammatory Disease (RAPID)	RAPID	474			474	474
Parameterized Approximation	PARAPPROX	2 504			2 504	2 504
Cancer Associated Fibroblasts (CAF) Function in Tumour Expansion and Metast	CAFEIN	401			401	401
The role of Southern Ocean Carbon cycle under Climate change	SOCCLJ	916			916	916
Invasive seaweeds in rising temperatures: impacts and risk assessments	INVASIVE		3 437		3 437	3 437
Scanning Neutral Helium Microscopy: A novel tool for fast, nondestructive characterisation of mechanical parameters for nanostructured coatings	NEIMI	5 094			5 094	5 094
King of hearts, joints and lungs; periodontal pathogens as etiologic factor in RA, CVD and COPD and their impact on treatment strategies.	TRIGGER	8 341			8 341	8 341
Race, identity, exclusion and belonging in higher education: Personal narratives and classroom discourse	RIEBHE	123			123	123
Infrastructure for the European Network for Earth System modelling - Phase 2	IS-FINES2	410			410	410
Improving Outcome of Neurotising Fasciitis: Elucidation of Complex Host and Pathogen Signatures that Dictate Severity of Tissue Infection	INFECT	1 531			1 531	1 531
Synthetic biology: Engaging with New and Emerging Science and Technology in Responsible Governance of the Science and Society Relationship	SYNEMERGENE	122			122	122
Aggression subtyping for improved insight and treatment innovation in psychiatric disorders	AGGRESSOTYPE	166			166	166
Managing impacts of Deep-sea resource exploitation	MIDAS	296			296	296
Fixed Point Open Ocean Observatories Network	FIXO3	950			950	950
Enhancing prediction of tropical Atlantic climate and its impacts	PREFACE	10 319			10 319	10 319
Ocean Food-web Paradigm - Climate Effects: Reducing Targeted Uncertainties with an Interactive Network	OCEANCERTAIN	611			611	611
Multi-product Integrated Biorefinery of Algae: from Carbon dioxide and Light Energy to High-value Specialties	MIRACLES	1 259			1 259	1 259
A Universal Influenza Vaccine through Synthetic Dendritic Cell-Targeted, Self-Replicating RNA Vaccines	UNIVAX	2 471			2 471	2 471
Egalitarianism: Forms, Processes, Comparisons	EPIIMEN	6 111			6 111	6 111
Egalitarianism in Mental Disorders: The role of imprinting and methylation patterns in Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)	EPIMEN	110			110	110
NFR EtnaNet Mellgren	MelIgren		99		99	99
Erasmus Glob-Mobility fort 15/17	ERASMUS+			501		501
Fairness: personal responsibility and the welfare state	NORFACE		603		603	603
Standardization and Development of Assays for ...	FLUCOP		399		399	399
ALEC	ALEC	1 457			1 457	1 457
Industrial Applications of Marine Enzymes: Innovative screening and Expression platforms to Discover and use the functional protein diversity from the sea	INIMARE	341			341	341
Optimizing and Enhancing the Integrated Atlantic Ocean Observing System	ATLANTOS	2 174			2 174	2 174
Scientific basis and tools for preventing ...	ParaFishControl	261			261	261
Paving the way towards gradual elimination of discards in European fisheries	Discardless	61			61	61
IMPROVING FUTURE ECOSYSTEM BENEFITS THROUGH EARTH OBSERVATIONS	ECO-POTENTIAL	920			920	920
Advanced European Infrastructures for Detectors at accelerators	ADA2020	223			223	223
European Joint Master in Quality in Analytical Laboratories	EMQAL	2 110		471	471	2 581
The evolution of mesoderm and its differentiation into cell types and organ systems	EVOME SODIUM	4 981			4 981	4 981
Climate change across Cenozoic cooling steps reconstructed with clumped isotope thermometry	CAT	371			371	371
Higher Education Institutions and Responsible Research and Innovation	HEIRRI	1 024			1 024	1 024
Sustainable Integrated care models for multi-morbidity, Financing and Performance	SELFIE	1 823			1 823	1 823
Synchronisation to enhance reliability of climate prediction	STERCP	9			9	9
European Marine Biology Resource Centre preparatory phase 2	pi2EMBR	3 375			3 375	3 375
Elixir Implementation Phase	EPOS-IP	826			826	826
Elixir implementation and give early user exploitation across the life sciences	ELIXIR-EXCELERAIE	644			644	644
How grassroots energy initiatives are changing the face of democracy in Europe	Renower Democracy	9 209			9 209	9 209
Dynamic hormone diagnostics	Ultraslan	448			448	448
Coordinated Research in Earth Systems and Climate: Experiments, Knowledge, Dissemination and Outreach	CRESCEENDO			311	311	311
Challenges in Preservation of Structure	ERASMUS+					
Cave Ice Microbiom	CHIPS	91			91	91
Clarin.Eric of Koenraad De Smedt	CAVICE	612		789	789	1 401
Moving Towards Adaptive Governance in Complexity	CLARIN ERIC	1 062			1 062	1 062
Viral Metagenomics for Innovation Value	Magic	343			343	343
HERA "Uses of the Past"	US-PPP		1 825		1 825	1 825
SeaDataCloud	SeaDataCloud	330			330	330

NOTE 30 EU-FINANSIERTE PROSJEKTER (FORTS.)

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre finansiert av EU	Tilskudd fra EU	Koordinator-rolle (ja/nei)
Atic Impact on Weather and Climate	1 742	306			1 742	Nei
Innovative Journalism: Enhanced Creativity Tools		306			306	Nei
Readiness of ECOS for Necessities of Integrated Global Observations	1 046				1 046	Nei
Thermotable isomerase process				1 211	1 211	Nei
HARMONIZATION and integrative analysis of regional, national and international Cohorts on primary Sjogrens Syndrome (pSS) towards improved stratification, treatment and	1 204				1 204	Nei
An International Knowledge Alliance for innovation and employment within the music and media sector						
Pareto-Optimal Parameterized Algorithms	3 686				3 686	Ja
Enhancing Sealfood Ethics and Sustainability	1 293				1 293	Ja
Divide and Collect: Understanding Method in Plato	1 289				1 289	Ja
TROPICO: Transforming into Open, Innovative and Collaborative Governments	21 834				21 834	Ja
Discretion and the child's best interests in child protection	5 234				5 234	Ja
Feminist theory after sex and gender	1 721				1 721	Ja
IPTP with dhydrofemisinin-piperazine and azithromycin for malaria, sexually transmitted and reproductive tract infections in pregnancy in high s						
SEACRIFOG	929				929	Nei
SEFA - 730900 - H2020	429				429	Nei
SEACRIFOG	1 888				1 888	Nei
SAINT						
ERA - PARticipatory platform for sustainable Energy and Transport Systems				2 162	2 162	Nei
SURE-Farm	633				633	Nei
KA103 Higher Education student and staff mobility within programme countries						
Promoting Instructional Coherence in Science through Teacher Education						
Design of Human influenza vaccines using multifunctional micelles: harnessing innate immunity						
Co-development of place-based climate services for action						
Open Educational Resources in Computational Biomedicine				333	333	Ja
Sum	75 919	43 383	11 324	3 168	133 794	

Note 30 er omarbeidet etter presisering fra KD. Noten viser nå periodens innbetalte beløp, inklusiv midler som videreformidles til prosjektpartnere (gjennomstrømningsmidler), fra EU og prosjektpartnere. Det er ikke sammenheng med periodens aktivitet i note 1.

NOTE 31 RESULTAT – BUDSJETTOPPFØLGNINGSRAPPORT

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr:	Regnskap pr:	Avvik budsjett/ regnskap
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	3 499 092	3 559 991	-60 899
Inntekt fra tilskudd og overføringer	848 274	888 400	-40 126
Salgs- og leieinntekter	255 153	222 009	33 145
Andre driftsinntekter	20 000	5 165	14 835
<i>Sum driftsinntekter</i>	4 622 520	4 675 564	-53 045
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2 839 208	2 868 895	-29 687
Varekostnader	7 415	7 510	-95
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	310 921	309 917	1 005
Andre driftskostnader	1 363 031	1 471 700	-108 668
<i>Sum driftskostnader</i>	4 520 575	4 658 021	-137 446
Driftsresultat	101 944	17 543	84 401
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	100	1 937	-1 837
Finanskostnader	472	1 922	-1 450
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	-372	15	-387
Resultat av periodens aktiviteter	101 944	17 558	84 014
Avregninger			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	-101 572	-15 520	-86 052
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	0	-2 038	2 038
<i>Sum avregninger</i>	-101 572	-17 558	-84 014

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

NOTE 32 DATAGRUNNLAG FOR INDIKATORER I FINANSIERINGSSYSTEMET*Beløp i 1000 kroner*

Indikator	31.12.2017	01.01.2017
Tilskudd fra EU	104 017	78 914
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	445 108	438 184
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	461	-63
Sum tilskudd fra NFR og RFF	445 570	438 121
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	137 039	117 959
- tilskudd fra statlige etater	92 346	98 973
- oppdragsinntekter	48 066	28 956
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	277 450	245 888

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

LIKVIDITET- KONTANTSTRØMANALYSE

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Note	31.12.2017	01.01.2017
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		3 511 299	3 200 249
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		29 100	36 938
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		544 609	515 511
innbetalinger av tilskudd og overføringer		562 897	564 693
andre innbetalinger		362 215	342 854
Sum innbetalinger		5 010 120	4 660 246
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		2 966 014	2 886 759
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		1 479 370	1 397 094
andre utbetalinger		201 665	88 534
Sum utbetalinger		4 647 049	4 372 387
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		363 071	287 859
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		31 066	52
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-294 112	-193 068
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		-17	0
innbetalinger av renter (+)		0	21
utbetalinger av renter (-)		0	-20
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-263 063	-193 015
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		100 008	94 843
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		1 081 269	986 426
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		1 181 277	1 081 269

* Avstemming	Note	31.12.2017	01.01.2017
resultat av periodens aktiviteter		17 558	-47 210
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	15 520	-156 860
bokført verdi avhendede anleggsmidler		25 978	143
ordinære avskrivninger		309 917	293 586
netto avregninger		-15 520	156 860
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-294 112	-476 493
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-41 783	182 764
endring i varelager		247	82
endring i kundefordringer		7 575	-41 420
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		58 871	94 880
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		-22 554	-19 469
endring i leverandørgjeld		43 565	28 074
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		263 046	193 015
korrigerings av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling		273	30
endring i andre tidsavgrensningsposter		-5 510	79 875
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		363 071	287 858

Sammenligningstall fra 01.01.17 består av tall fra UiB og KHiB

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember. Nettobudsjetterte virksomheter har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Virksomhetens betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år. UiB sender likviditetsrapport til statsregnskapet en gang i måneden.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på

transaksjonstidspunktet. For UiB gjelder det oppgjørskonto, leierboerinnskudd og konto for gaver og gaveforsterkningsmidler.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. For UiB gjelder det oppgjørskonto og konto for gaver og gaveforsterkningsmidler.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Beløp i 1000 kroner

Del I

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2017	01.01.2017	Endring
6001/8202xx	Opgjørskonto i Norges Bank	17	1 012 778	963 799	48 979
628002	Leieboerinnskudd	11	3 900	3 900	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger	17	139 427	108 666	30 761

Del II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2017
Opgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	963 799
Endringer i perioden (+/-)		48 979
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17	1 012 778
Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	108 666
Endringer i perioden (+/-)		30 761
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17	139 427

Del III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	3 449 020
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	38 940
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	4 130
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	2 000
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				3 494 090

258	Tiltak for livslang læring	21	Spesielle driftsutgifter	5 295
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak	56	Ludvig Holbergs minnepris	11 864
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak	21	Spesielle driftsutgifter	50

Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet 3 511 299

470	Fri Rettshjelp	72	Spesielle rettshjelpstiltak	3 655
770	Tannhelsestjenester	70	Tilskudd	25 446

Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet 29 100

Sum utbetalinger i alt 3 540 399

uib.no